

Familieinnvandring og ekteskapsmønster 1990-2018

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2020 / 5

Christian Sørlien Molstad og Alice Steinkellner

Christian Sørlien Molstad og Alice Steinkellner

**Familieinnvandring og ekteskapsmønster
1990-2018**

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 3. februar 2020

ISBN 978-82-587-1062-9 (trykt)
ISBN 978-82-587-1063-6 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

I denne rapporten beskriver vi hovedtrekk ved familieinnvandringen til Norge i perioden 1990-2018. Rapporten er en videreføring av rapporten til Dzamarija og Sandnes fra 2016 som beskrev familieinnvandringen i perioden 1990-2015 og tidligere rapporter og artikler. I tillegg omtaler vi kort ekteskapsmønsteret til de største gruppene av norskfødte med innvandrerforeldre.

Rapporten inneholder videre et «dypdykk» som ser på valg av ektefelle blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i perioden 2014 til 2018. Tidligere har dette temaet vært behandlet i rapporten til Sandnes og Henriksen fra 2014 om familieinnvandring og ekteskapsmønster i perioden 1990-2012. Temaet ble også tatt opp i rapporten til Daugstad fra 2006 om ekteskap og pardannelse blant norskfødte med innvandrerforeldre med landbakgrunn fra Tyrkia, Pakistan og Vietnam.

Christian Sørlien Molstad og Alice Steinkellner har utarbeidet tabellene og skrevet rapporten.

Rapporten er tilgjengelig i pdf-format på Statistisk sentralbyrås nettsider under adressen: <http://www.ssb.no/a/publikasjoner>.

Lars Østby takkes spesielt for grundig lesning av kapitlene i rapporten og gode kommentarer.

Rapporten er finansiert av kunnskapsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 27. januar 2020

Ann Kristin Brændvang

Sammendrag

I løpet av perioden fra 1990 til 2018 var familieinnvandring den viktigste innvandringsgrunnen for ikke-nordiske statsborgere, og stod for 36 prosent av all innvandring fra land utenfor Norden. Familieinnvandring kan deles inn i to grupper; de som kommer for gjenforenes med familie og de som kommer for å etablere familie.

Familieinnvandringen har økt i perioden og det er gjenforeninger som har stått for den største økningen. Spesielt i årene etter 2004 fikk vi en stor økning i antall familiegjenforeninger, først og fremst på grunn av den økte arbeidsinnvandringen fra de nye EØS-landene. Nivået holdt seg på et høyere nivå til 2018, da vi så en historisk stor nedgang i forhold til året før, fra 12 100 til 9 200.

Et flertall av familieinnvandrerne er kvinner. Særlig er dette tilfelle blant familieinnvandrerne som er 18 år eller eldre. Blant familieinnvandrere som er 17 år eller yngre er kjønnsfordelingen jevnere. I løpet av perioden har det kommet desidert flest familieinnvandrere fra Polen, fulgt av Thailand, Somalia, Filippinene og Litauen. Det er familiegjenforeninger, særlig til arbeidsinnvandrere fra nye EØS-land og til flyktninger, som dominerer familieinnvandringen. Av de 312 700 som har kommet som familieinnvandrere siden 1990, kom 67 prosent for å gjenforenes med familie og 33 prosent for å etablere seg i et parforhold med en som bor i Norge.

Hvem velger innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre som ektefelle? I kapittel 4 skiller vi mellom *endogame* ekteskap, der personene har samme landbakgrunn, og *eksogame* ekteskap, der personene har forskjellig landbakgrunn. Vi har valgt å se på de 28 600 vigslene i perioden 2014-2018 som var mellom personer med ulikt kjønn, der en eller begge enten var innvandrer eller norskfødt med innvandrerforeldre, og der vi kjenner begge landbakgrunn. Blant vigslene hvor en eller begge var innvandrer, finner vi at seks av ti var eksogame. Det er imidlertid stor variasjon mellom forskjellige innvandrergrupper. Sterkest tendens til å gifte seg med noen med samme landbakgrunn, finner man blant innvandrere fra Pakistan, Somalia og land i Øst-Europa. Innvandrere fra nordiske og vest-europeiske land, samt kvinner fra Thailand og Filippinene, er minst endogame.

Det er også store kjønnsforskjeller internt i innvandrergruppene. Kvinner fra Filippinene, Thailand, Russland og Iran er betraktelig mer eksogame enn menn fra samme land, dvs. mindre tilbøyelige til å velge ektefelle med samme landbakgrunn som de selv. Mange gifter seg med noen med norsk landbakgrunn.

Norskfødte med innvandrerforeldre er en ung gruppe i Norge hvor fire av fem er under 20 år. Det har også blitt mindre vanlig å gifte seg ung. Vi har derfor per i dag ikke et fullstendig bilde av ekteskapsmønsteret til denne gruppen. Resultatene må sees i lys av dette. Blant dem som giftet seg i perioden 2014 til 2018, ser vi at om lag halvparten giftet seg med noen med samme landbakgrunn. For enkeltland er det kun de med foreldre fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam som er mange nok til at vi kan si noe generelt om ekteskapsmønsteret deres. Mest endogame var norskfødte med innvandrerforeldre fra Pakistan, hvor 87 prosent av kvinnene og 83 prosent av mennene giftet seg med noen med samme landbakgrunn. Dette er en høyere andel enn blant pakistanske innvandrere, hvorav 83 prosent av kvinnene og 79 prosent av mennene giftet seg med noen med samme landbakgrunn.

Abstract

During the period from 1990 to 2018, family immigration was the main reason for immigration among non-Nordic citizens, accounting for 36 per cent of all immigration from countries outside the Nordic region. Family immigration can be divided into two groups; those who had a family relationship before immigration and are to be reunited with family, and those establishing a new family, family establishment.

Family immigration increased during the period and reunification accounted for the largest increase. There was a particularly large increase in the number of family reunifications in the years after 2004, primarily due to the influx of labour immigrants from the new EEA countries. The level remained high until 2018, when we saw a historical year-on-year decline from 12 100 to 9 200.

The majority of family immigrants are women. This is particularly the case among family immigrants aged 18 years or older. Among family immigrants who are aged 17 or younger, the gender distribution is more even. During the period, the vast majority of family immigrants stemmed from Poland, followed by Thailand, Somalia, the Philippines and Lithuania. Family reunification, particularly for migrant workers from new EEA countries and refugees, dominates family immigration. Of the 312 700 family immigrants who have arrived since 1990, 67 per cent came to reunite with family and 33 per cent came to establish.

Who do immigrants and Norwegian-born to immigrant parents marry? In chapter four we distinguish between endogamous marriages, where the couple have the same country background, and exogamous marriages, where they have different country backgrounds. We have chosen to examine the 28 600 marriages in the period 2014-2018 between opposite-sex couples, where one or both were either immigrants or Norwegian-born to immigrant parents, and where we know country backgrounds of both spouses. Among the marriages where one or both were immigrants, we find that six out of ten were exogamous. However, there is considerable variation between different immigrant groups. The strongest tendency to marry someone with the same country background is found among immigrants from Pakistan, Somalia and Eastern Europe. Immigrants from Nordic and Western European countries, as well as women from Thailand and the Philippines, are the least endogamous.

There are also large gender disparities internally in the immigrant groups. Women from the Philippines, Thailand, Russia and Iran are considerably more exogamous than men from the same country, i.e. less likely to choose a spouse with the same country background as themselves. Many marry someone with a Norwegian background.

'Norwegian-born to immigrant parents' is a young group in Norway where four out of five are under the age of 20. It has also become less common to marry young. Consequently, we do not currently have a complete picture of the marriage pattern for this group. Among those who got married in the period 2014 to 2018, we see that about half married someone with the same country background. For individual countries, only those with parents from Pakistan, Turkey and Vietnam make up a big enough group for us to be able to identify a general marriage pattern. Norwegian-born to immigrant parents from Pakistan were the most endogamous. 87 per cent of women and 83 per cent of men in this group married someone from the same country background. This is a higher proportion than among Pakistani immigrants, among whom 83 per cent of the women and 79 per cent of the men married someone from the same country background.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Definisjoner og datagrunnlag	7
2. Familieinnvandring til Norge fra 1990 til 2018	9
2.1. Familiegjengenforening eller familieetablering	9
2.2. Siden 1990 har 312 700 innvandret til familie i Norge.....	11
2.3. Høy andel er fortsatt bosatt i Norge	12
2.4. Ingen endring i antall familieetableringer.....	14
2.5. Økning i antall familiegjengenforeninger fram til 2012.....	15
2.6. Flest gjenforeninger til arbeidsinnvandrere etter 2004	16
2.7. Flest kvinner blant familieinnvandrerne.....	17
2.8. Flest familieinnvandrere fra Polen, Thailand og Somalia	18
2.9. Familieinnvandring fra Polen.....	19
2.10. Familieinnvandring fra Thailand	21
2.11. Familieinnvandring fra Somalia	22
2.12. Familieinnvandring fra Pakistan	23
2.13. Familieinnvandring fra Syria.....	25
2.14. Hvem kommer familieetablererne til?.....	26
2.15. Flest kvinnelige familieetablerere fra Thailand	28
2.16. Få etableringer med unge i alderen 18-23 år	30
2.17. Flest pakistanere etablerer seg med noen under 24 år.....	32
2.18. Mindre vanlig med ekteskapsinnvandring til dem med foreldre fra Pakistan	33
2.19. Nesten ingen ekteskapsinnvandring til dem med foreldre fra Tyrkia	34
2.20. Hovedfunn fra kapitlet	36
3. Er det mer vanlig for norskfødte med innvandrerforeldre å gifte seg enn for andre?	38
3.1. Norskfødte med innvandrerforeldre – en ung gruppe.....	38
3.2. Stadig mindre vanlig å gifte seg ung	39
3.3. Hvordan er andelen gifte i flere aldersgrupper?	41
3.4. Hovedfunn fra kapitlet	42
4. Hvem gifter innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre seg med?	43
4.1. Innvandrere er yngre når de gifter seg	44
4.2. ... og gifter seg tidlig i oppholdet	44
4.3. Varierende grad av endogami	45
4.4. Vanlig å gifte seg med noen med annen landbakgrunn blant nordiske og vest-europeiske innvandrere	45
4.5. Mer endogami blant innvandrere fra Øst-Europa	47
4.6. Store kjønnsforskjeller blant thailandske og filippinske innvandrere	48
4.7. Betydelig variasjon i valg av ektefelle blant irakiske og iranske innvandrere	49
4.8. Somaliske og pakistanske innvandrere blant de mest endogame	50
4.9. Syrere: en relativt ny innvandrergruppe i Norge.....	51
4.10. Født i Norge av innvandrere	51
4.11. Norskfødte med pakistanske foreldre mer endogame enn pakistanske innvandrere	53
4.12. To av tre menn med vietnamesisk bakgrunn giftet seg endogamt	54
4.13. Hovedfunn fra kapitlet	54
Referanser	56
Vedlegg A: Tabeller	58
Vedlegg B: Tabell	64
Figurregister	65
Tabellregister	66

1. Definisjoner og datagrunnlag

Datagrunnlaget er hovedsakelig SSBs befolkningsstatistikk, basert på Det sentrale folkeregistret (DSF), og statistikken over innvandringsgrunn, basert på Utlendingsdatabasen (UDB) i Utlendingsdirektoratet (UDI). Statistikken gjelder per 1. januar. Nordiske statsborgere kan flytte fritt mellom de nordiske landene. Vi vil derfor ikke kunne finne disse i UDB med noe oppholdsgrunnlag og de er ikke med i statistikken i kapittel 2 og 3. Alle andre utenlandske statsborgere må ha en eller annen form for tillatelse/registreringsbevis for å kunne bosette seg i Norge.

I datagrunnlaget for kapittel 4 om ekteskapsmønster blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre er kun ekteskap hvor minst en av partene er bosatt i Norge inkludert.

Se mer om datagrunnlaget i Dzamarija (2013), side 7-10.

Tallene tilbake i tid i denne rapporten avviker noe fra tidligere rapporter da SSB stadig forbedrer kvaliteten på dataene.

Tallgrunnlaget for vigselstatistikken presentert i kapittel 4 avviker dessuten noe fra den offisielle vigselstatistikken slik den blir publisert av SSB årlig. I den årlige vigselstatistikken inkluderes alle inngåtte ekteskap som meldes inn i løpet av det aktuelle året. Dette innebærer både at sent innrapporterte vigslar fra tidligere år inkluderes i statistikken for det inneværende året og at sent innrapporterte vigslar fra det aktuelle året vil komme med i statistikken for et senere år. I tallgrunnlaget benyttet i kapittel 4 har vi sett på hendelsesdatoen for vigslene og kun inkludert vigslar som faktisk fant sted i det aktuelle tidsrommet vi har valgt å se på (2014-2018). Vi har naturlig nok ikke kunnet fullt ut kompensere for etterslepet av innrapporteringen av vigslar, ettersom noen av vigslene som fant sted i den aktuelle tidsperioden vil rapporteres inn i årene som kommer.

Følgende begrep er sentrale i rapporten:

Innvandringsgrunn Oppgis for personer som førstegangsinnvandret til Norge som ikke-nordiske statsborgere fra 1990 og frem til i dag. Statistikken over innvandringsgrunn deles inn i hovedgruppene flukt, familie, arbeid, utdanning og annet. Den gjenspeiler grunn til første innvandring, slik grunnen framkommer i utlendingsforvaltningens registre, og slik en ellers kan avlede den til ut fra ulike relevante variabler. Variabelen er altså laget i SSB for demografisk bruk, og avspeiler ikke direkte de mer juridisk orienterte registreringene i utlendingsforvaltningen.

For personer som innvandret før 1990 er informasjonen om innvandringsgrunn mangelfull, og gjelder kun for dem som kom til Norge på grunn av flukt. For personer som innvandret til Norge i 1990 eller senere har vi derimot god informasjon om grunnlaget for opphold.

I denne perioden regnes dem som har kommet til flyktninger som familieinnvandrede. Au pairer inngår blant studenter. Arbeidstakere på korttidsopphold (under seks måneder) registreres ikke som bosatte i Norge, og er her ikke medregnet i begrepet arbeidsinnvandring. Utenlandsadopterte er ikke med fordi de ikke regnes som innvandrere.

Innvandrere Personer som er bosatt i Norge, og som er født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og har fire utenlandsfødte besteforeldre.

<i>Norskfødte med innvandrerforeldre</i>	Personer som er født i Norge og som har to foreldre som er innvandrere.
<i>Personer med innvandrerbakgrunn</i>	Til sammen utgjør disse to gruppene <i>personer med innvandrerbakgrunn</i> .
<i>Den øvrige befolkningen</i>	De som hverken er innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre, altså <i>personer uten innvandrerbakgrunn</i> .
<i>Landbakgrunn</i>	En variabel som konstrueres med utgangspunkt i informasjon om fødeland i tre generasjoner. Variabelen viser til eget, eventuelt mors, eventuelt fars eller besteforeldrenes utenlandske fødeland. For personer født i utlandet, er dette (med noen få unntak) eget fødeland. For personer født i Norge er det foreldrenes fødeland. I de tilfeller der foreldrene har ulikt fødeland, er det morens fødeland som blir valgt. Hvis ikke personen selv eller noen av foreldrene er utenlandsfødt, hentes landbakgrunn fra de første utenlandsfødte en treffer på rekkefølgen mormor, morfar, farmor eller farfar.
<i>Familieinnvandring</i>	Omfatter innvandring av ulik art, men der begrunnelsen for oppholdet er basert på enten en familiegjening eller en familieetablering.
<i>Referansepersonen</i>	Den herboende parten ved familieinnvandring, det vil si personen som allerede bor i Norge og som man søker gjening eller etablering med. I de tilfeller der referansepersonen ikke er kjent i UDI-dataene, blir slektskapsrelasjoner i folkeregisteret brukt for å finne fram til ektefelle, barn, foreldre eller søsken som kan tenkes å ha vært referanseperson ved første innvandring. I denne prosessen har ektefelle forrang framfor de andre kategoriene. Ved bruk av denne metoden finner vi fram til personer som <i>kan</i> ha vært referanseperson for innvandrere som må ha hatt en (fordi de har fått opphold på grunnlag av familie), men den gir ikke med sikkerhet at den identifiserte personen faktisk og juridisk var referansepersonen.
<i>Familiegjening</i>	Gjening med ektefelle, foreldre, barn eller andre familiemedlemmer, hvor familierelasjonen oppsto <i>før</i> referansepersonen ble bosatt i Norge.
<i>Familieetablering</i>	Forstås som nytt ekteskap/partnerskap der den ene parten ikke er bosatt i Norge, og der han eller hun kan få opphold på grunnlag av familieforholdet til sin bosatte partner.
<i>Flyktning</i>	Personer som har fått en tillatelse etter søknad om beskyttelse (asyl), både de som har fått tillatelse på humanitære grunnlag og beskyttelse, kollektiv beskyttelse og i tillegg overføringsflyktninger.
	Se ellers <u>utlendingsloven, kapittel 6</u> for regelverket knyttet til familieinnvandring, og Dzamarija (2013) om hvordan det blir registrert at det er en familiegjening eller-etablering.

2. Familieinnvandring til Norge fra 1990 til 2018

Familieinnvandring har i perioden 1990-2018 vært den viktigste innvandringsgrunnen for ikke-nordiske statsborgere om vi ser perioden under ett. Etter EØS-utvidelsen i 2004 har arbeidsinnvandringen økt mye. I perioden fra 2006 til 2015 kom det flere arbeidsinnvandrere enn familieinnvandrere. Dette var også tilfellet igjen i 2018, etter noen år der arbeidsinnvandringen sank. Likevel – og som følge av stor arbeidsinnvandring gjennom mange år – øker familieinnvandringen også. De siste årene er det *familiegjenforeninger*, særlig til arbeidsinnvandrere fra nye EØS-land, som dominerer familieinnvandringen. Etter 2002 har ikke antallet familieetableringer blitt flere.

2.1. Familiegjenforening eller familieetablering

Innvandrere kan komme til Norge av ulike grunner. Noen har arbeidstillatelser, noen kommer for å studere, noen flykter fra krig eller forfølgelse og får beskyttelse i Norge, og andre igjen kommer for å flytte sammen med familien sin her. Statistikken er basert på de tillatelsene UDI gir til innvandrerne som ikke er nordiske statsborgere. Den gir imidlertid ikke nødvendigvis et speilbilde av de reelle, personlige grunnene innvandrerne selv har for å komme hit.

Mange flyktninger har som mål å få en jobb for å forsørge familie og slektninger utenfor Norge. Familieinnvandrere fra krigssoener kan ha en like traumatisert krigsbakgrunn som flyktningen de gjenforenes med. Og personer som opprinnelig kom som arbeidsinnvandrere, kan være uten jobb i dag. Blant beslutningstagere på myndighetsnivå og forskere på innvandring har det vært en økende oppmerksomhet rundt det faktum at mye av innvandringen vi ser i dag er «blandet» i den forstand at beslutningen om å utvandre til et annet land ofte skjer på bakgrunn av en kombinasjon av grunner og at disse grunnene kan endre seg underveis til destinasjonslandet (Hear et al, 2009).

SSBs statistikk over innvandringsgrunn baserer seg på det første positive vedtaket om opphold som innvandrerens får og tallfester med andre ord innvandrernes *opprinnelige vedtaksgrunn* for opphold. Statistikken gir altså ikke et fullstendig bilde av hvor mange innvandrere som er i arbeid her, eller som har fluktbakgrunn, eller som kommer primært fordi de har familie i Norge.

Familieinnvandring dekker innvandring av ulik art, men der tillatelsen for oppholdet er basert på enten en familiegjenforening eller en familieetablering, og det er de som har kommet gjennom UDIs familieinnvandringstillatelser vi skal konsentrere oss om i denne rapporten. Vi beskriver hvor mange de er, hvem de kommer til, endringer over tid, hvor mange som kommer gjennom ekteskap med unge voksne i Norge, etc. Å se på familieetableringer blant unge voksne i Norge er relevant ettersom det å sette en høyere aldersgrense for familieetableringer har vært oppe i den politiske debatten flere ganger de siste tiårene. 24-årsgrense for familieetablering ble vedtatt i juni 2016, jf. lov 17. juni 2016 nr. 58. Se kapittel 2.5 for omtale av ny lov.

Vi starter med en figur over *alle* typer innvandringer av ikke-nordiske statsborgere til Norge (se figur 2.1). Dette fordi vi må kjenne det store bildet for å forstå endringene i familieinnvandringen, samt å forstå sammenhengen mellom denne typen innvandring og andre innvandringsgrunner.

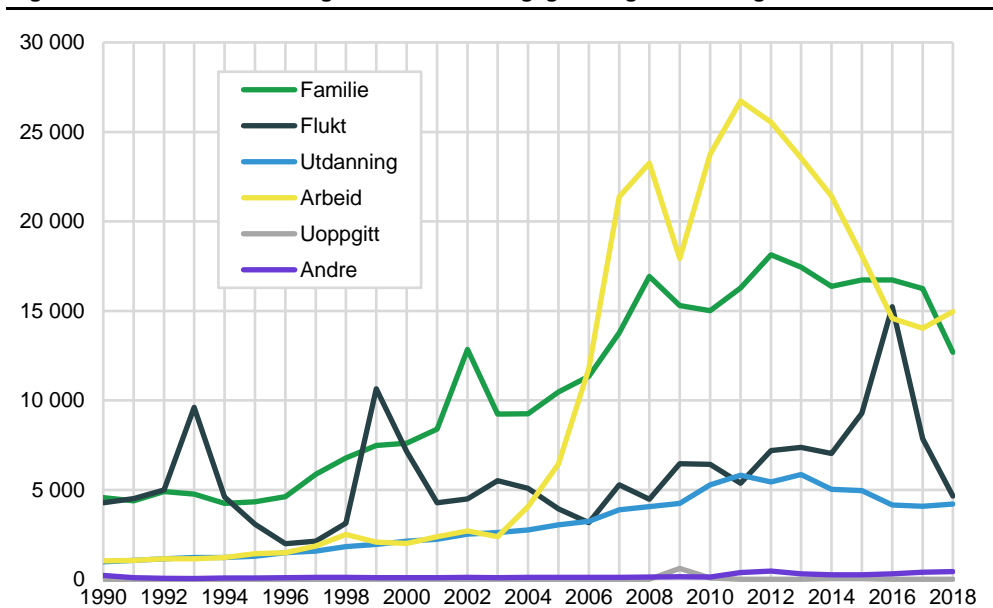
Arbeidsinnvandringen økte mye etter EØS-utvidelsen i 2004, og dette er en av hovedforklaringene bak den økte familieinnvandringen de siste ti årene (se figur 2.1). Mange av arbeidsinnvandrerne hadde familie i hjemlandet, som har kommet

til Norge etter hvert som de så for seg et liv her. Samtidig kommer det i dag få familieinnvandrere til etablerte grupper fra for eksempel Vietnam og Sri Lanka, mens relativt mange har kommet til flyktninger fra land som Somalia, Irak og, i de siste årene, Syria. Det kommer også mange til arbeidsinnvandrere, først og fremst fra Polen. I de siste årene har imidlertid antallet arbeidsinnvandringer avtatt. Dette har skjedd samtidig som arbeidsledigheten i land som Polen og Litauen har gått ned (Eurostat, 2019). I kjølvannet av dette har også familieinnvandringen minsket.

For alle typer familieinnvandring må man også ha i mente at endringer fra år til år er svært avhengig av endringer i regelverk, søknadsmengde og saksbehandlingskapasitet og -tid i UDI. De fleste figurene i dette kapitlet viser et stort hopp i 2002. Dette året la UDI ned en ekstra innsats i å behandle familieinnvandringsøknader som hadde kommet i stort antall årene før, og som hadde hopet seg opp fordi andre saker ble gitt høyere prioritet. Økningen i innvandringer i 2002 skyldes altså hovedsakelig administrative forhold i direktoratet, heller enn en særlig stor tilstrømming av innvandrere dette året.

Til slutt vil endringer ha sammenheng med endring i selve datagrunnlaget. Særlig viktig er det at EØS-borgere ikke lenger trenger tillatelse for å komme til Norge. Fra 1. oktober 2009 ble den tidligere ordningen med oppholdstillatelser for ikke-nordiske EU-borgere erstattet med en registreringsordning for denne gruppa (Dzamarija, 2013).

Figur 2.1. Antall innvandringer etter innvandringsgrunn og innvandringsår

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

De nye reglene innebærer at de fleste EU-borgerne nå fritt kan komme til Norge for å studere, arbeide eller bo sammen med familie. De skal melde seg hos det lokale politiet, som kontrollerer identitetsdokumentene deres. De skal også oppgi hvorfor de vil oppholde seg i Norge. Folkeregisteret vil normalt kreve *registreringsbevis* for å tildele personnummer (Dzamarija 2013).

Registreringsordningen har forenklet prosessene EU/EØS-borgere må gjennom for å ha lovlig opphold i landet. Det har imidlertid påvirket datagrunnlaget som omhandler hvem familieinnvandrere kommer til. Det er i dag frivillig for innvandrere som kommer fra EU/EØS å oppgi referansepersonen som de kommer til. Dette innebærer at informasjon om referansepersonens innvandringskategori,

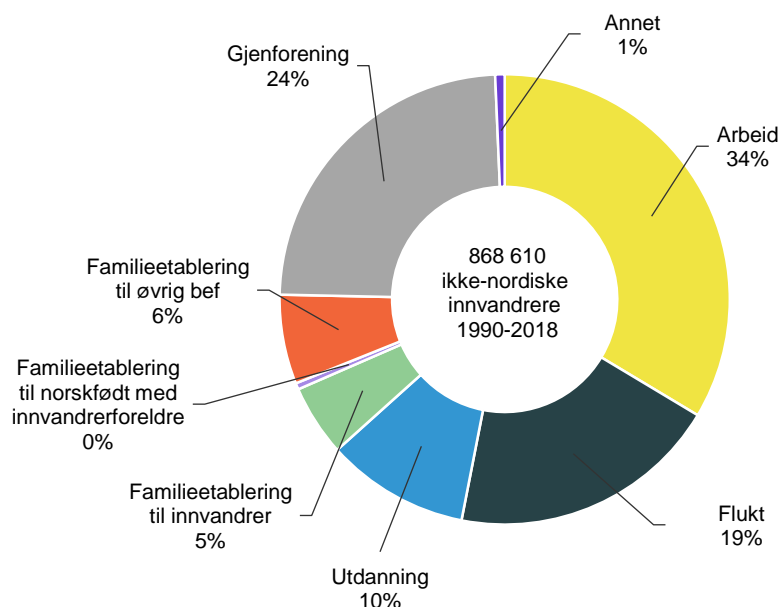
eventuelle innvandringsgrunn etc. er ufullstendig for familieinnvandrere fra disse landene.

2.2. Siden 1990 har 312 700 innvandret til familie i Norge

Familieinnvandrerne deler vi i to hovedgrupper; de som *gjenforenes* med familie som allerede bor i Norge, og de som får opphold i Norge på grunnlag av at de skal *etablere* seg i et parforhold, det vil si ekteskap, med en som bor i Norge. Personen som bor i Norge kan selv ha innvandret, være norskfødt med innvandrerforeldre eller en person i den øvrige befolkningen, se kapittel 1 for definisjoner.

I perioden 1990-2018 innvandret 868 600 personer fra land utenfor Norden til Norge. 312 700 var familieinnvandrere, altså personer som fikk opphold i Norge på grunnlag av familierelasjon. Familieinnvandringen utgjorde 36 prosent av den ikke-nordiske innvandringen i perioden. 67 prosent av disse (24 prosent av alle innvandrere) kom for å gjenforenes med familie, mens 33 prosent (12 prosent av alle innvandrere) kom for å etablere familie, se figur 2.2.

Figur 2.2 Innvandring av ikke-nordiske borgere, etter innvandringsgrunn, familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018. Prosent

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Det årlige antallet familieinnvandrere til Norge er nesten tredoblet i løpet av perioden 1990 til 2018, se tabell A1. Mens det i 1990 kom rundt 4 500 familieinnvandrere til Norge, kom det 12 700 personer på dette grunnlaget i 2018. Økningen framstår som enda større om man tar i betraktning at 2018 var året med den laveste familieinnvandringen siden 2007. I 2017 innvandret 16 200 personer på grunn av familie, altså nesten fire ganger så mange som i 1990. I de foregående årene før 2017 lå tallene på familieinnvandrere på om lag det samme nivået eller høyere.

Blant familieinnvandrerne som har kommet i perioden fra 1990 til 2018, har i underkant av sju av ti kommet for å *gjenforenes* med familie i Norge, mens i overkant av tre av ti har kommet for å *etablere* familie. Antallet familiegjenforeninger har økt spesielt mye etter årtusenskiftet, som følge av den økte arbeidsinnvandringen fra land som Tyskland og særlig nye EØS-land, som igjen henger sammen med EØS-utvidelsen i 2004.

2.3. Høy andel er fortsatt bosatt i Norge

Av de 868 600 ikke-nordiske statsborgere som innvandret til Norge i perioden 1990-2018 var 71 prosent (618 700) fortsatt bosatt i Norge ved utgangen av 2018. Blant de 249 900 som ikke er bosatt i Norge lenger har 97 prosent utvandret. De resterende 3 prosentene er i hovedsak personer som har dødd i løpet av perioden. Det er med andre ord utvandring som er hovedårsaken når innvandrere ikke er bosatte i landet lenger. Det er imidlertid verdt å merke seg at det er usikkerhet rundt tallene for utvandring ettersom det til enhver tid vil være personer som har flyttet fra landet uten å melde fra. Siden 2012 har skattedirektoratet foretatt utregistrering av personer man har grunn til å tro har flyttet, men ettersom dette skjer flere år etter at personen har flyttet vil utvandringstallene framstå som noe lave, og antallet fortsatt bosatt i Norge som noe høyt. For en nærmere vurdering av kvaliteten på utvandringsstatistikken, se Vassenden, 2015.

Vi ser i figur 2.3 at andelen som fortsatt er bosatt i Norge varierer sterkt med innvandringsgrunn. Det er blant personer som har kommet på grunn av flukt vi finner den høyeste andelen som fortsatt var bosatt i Norge ved utgangen av 2018, 86 prosent. Tilsvarende andel blant dem som kom på utdanningstillatelse i samme periode var kun 38 prosent. Blant dem som har kommet til landet på grunn av arbeid eller familie var andelene henholdsvis 65 og 78 prosent for samme periode.

Ser vi videre på andelen bosatte ved utgangen av 2018 etter hvilket år de innvandret og etter innvandringsgrunn (figur 2.3), finner vi at arbeidsinnvandrere i store deler av perioden har en relativt høy gjenutvandring. Blant dem som kom til Norge i 1990, var bare hver fjerde bosatt i landet i 2018 (26 prosent). Dette gjaldt mellom 40 og 50 prosent av arbeidsinnvandrere som kom på begynnelsen av 2000-tallet.

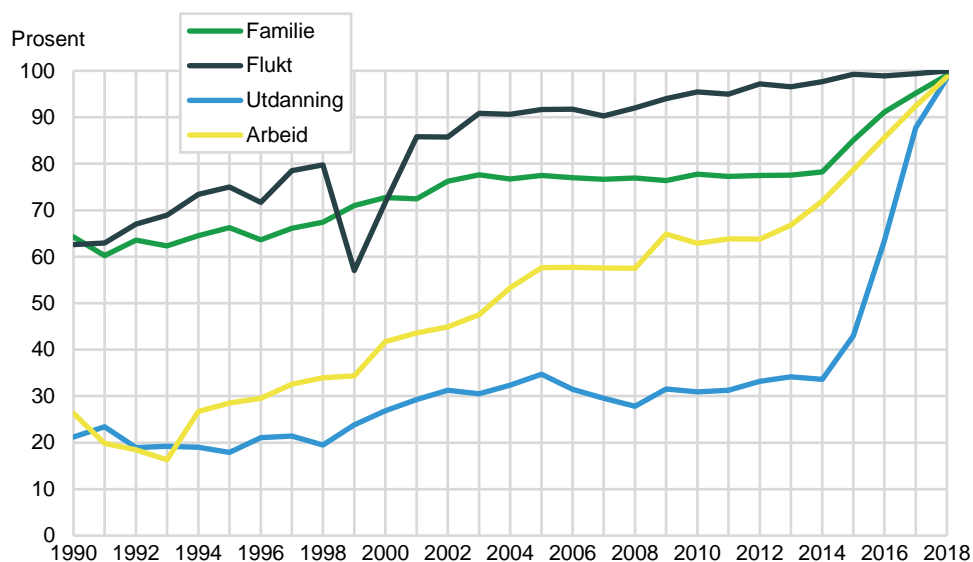
Andelen bosatte arbeidsinnvandrere påvirkes av at det har vært høy arbeidsinnvandring de siste årene, spesielt fra de nye EU-landene i Sentral- og Øst-Europa som har blitt en del av et åpent EU/EØS- arbeidsmarked. Ni av ti arbeidsinnvandrere har bakgrunn fra et EU-land, men vi finner forskjeller i bofasthet blant arbeidsinnvandrerne i forskjellige nasjonalitetsgrupper (Dzamarija 2013). Foreløpig er det registrert relativt lav gjenutvandring blant innvandrere fra de nye EU-landene i Sentral- og Øst-Europa, og flere har bosatt seg med familie i Norge.

Blant familieinnvandrede finner vi mange som fortsatt bor i Norge. Blant dem som kom til Norge i 1990, var to tredjedeler bosatt i landet i 2018 (64 prosent), dette gjaldt tre av fire familieinnvandrere som kom på begynnelsen av 2000-tallet (73 prosent i 2000). Som med arbeidsinnvandrere er botid en viktig faktor for utvandring for familieinnvandrere. Den høyeste utflyttingsandelen finner vi blant amerikanske og britiske familieinnvandrere når vi ser hele perioden under ett. Dette er i stor grad ektefeller til arbeidsinnvandrere i oljesektoren (Dzamarija 2013).

Blant personer som kom på grunn av flukt på begynnelsen av 1990-tallet ser vi omtrent samme andel som fortsatt er bosatte i landet som blant familieinnvandrere som kom i samme perioden. Etter det har andelen bosatte blant dem som har kommet på bakgrunn av flukt vært høyere, over 90 prosent bosatte i 2018 for alle år fra og med 2003. Det er personer med flyktningbakgrunn fra Kosovo (tidl. Serbia og Montenegro) som skiller seg ut med en stor andel som har gjenutvandret. Mange etniske albanere som hadde flyktet fra det som da var Serbia og Montenegro returnerte noen få år etter krigen i Kosovo i 1999. Dette skyldtes at mange kun hadde fått midlertidig oppholdstillatelse i Norge, og at det dessuten ble tilbudt tilskudd til dem som vendte tilbake (Henriksen, 2007, s. 120). Denne gjenutvandringen er årsaken til det avvikende tallet for flyktninger innvandret i 1999 (jf. figur 2.3).

Personer som har kommet på grunnlag av utdanning eller kulturutveksling (au pair) er betydelig mindre bofaste enn personer med andre innvandringsgrunner. De får i utgangspunktet en oppholdstillatelse som ikke kan danne grunnlag for permanent opphold, og det er den viktigste forklaringen på den høye utvandringsprosenten i denne gruppa.

Figur 2.3 Andel bosatte etter innvandringsgrunn og år

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Videre kan man se på forskjeller i andel bosatte for perioden 1990-2018 etter om familieinnvandrerne har kommet for å *gjenforenes* med familie som allerede bor i Norge, eller fått opphold i Norge på grunnlag av at de skal *etablere* seg i et parforhold, det vil som oftest si ekteskap, med en som bor i Norge.

Det er blant personer som har kommet på grunn av etablering vi finner den høyeste andelen som fortsatt var bosatt i Norge. 85 prosent av de som innvandret på grunn av familieetablering i løpet av perioden 1990 til 2018 bodde fortsatt i Norge ved utgangen av 2018. Tilsvarende andel blant dem som kom på gjenforening var 74 prosent i 2018. Andelen bosatte har variert hvis vi ser på gjenforeninger i enkeltår fra 1990 og frem til i dag, men andelen som er fortsatt bosatt blant gjenforente er lavere enn for alle grupper familieetablerte i hele perioden. Blant dem som kom som familiegjenforente på 1990-tallet er rundt halvparten bosatte i Norge i 2018. Dette gjelder sju av ti av dem som kom i perioden fra første halvdel av 2000-tallet til første halvdel av 2010-tallet og åtte av ti eller flere blant dem som kom i perioden 2015 til 2018. Dette er ikke overraskende, gitt at sannsynligheten for at en person har utvandret naturlig nok synker jo kortere botid personen har.

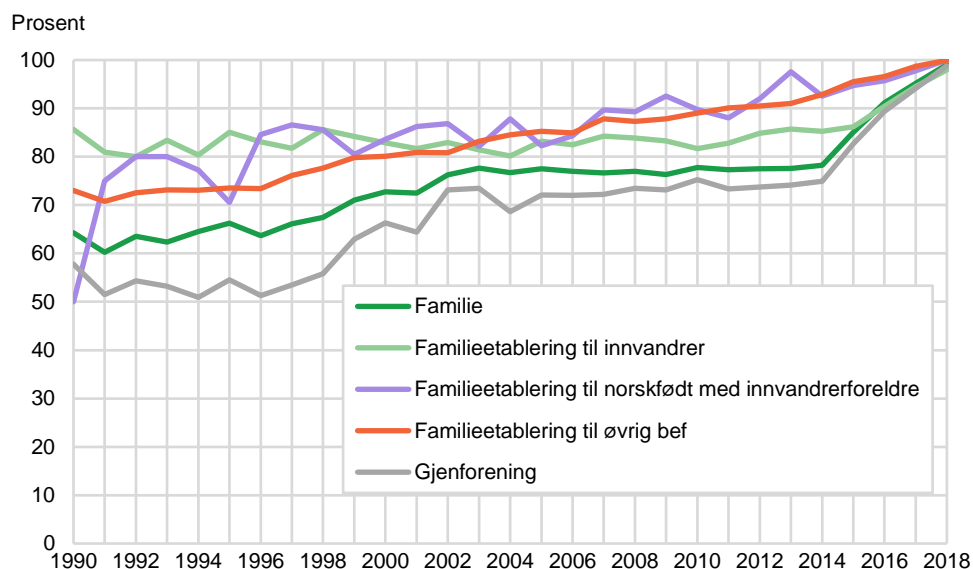
Videre ser vi forskjell på andel bosatte blant familieetablerte i forhold til om personen de kommer til selv har innvandret, er norskfødt med innvandrerforeldre eller en person i den øvrige befolkningen (Se figur 2.4). I løpet av perioden 1990-2018 kom det 44 400 for å etablere seg med innvandrere, 3 900 for å etablere seg med en norskfødt med innvandrerforeldre, og 55 800 for å etablere seg med noen i den øvrige befolkningen.

Andelen bosatte varierer etter botid. Mer enn åtte av ti blant dem som er familieetablert med en som selv har innvandret er fortsatt bosatt i 2018 av dem som kom fra og med 1990 og frem til langt ut på 2000-tallet. Blant dem som kom i 2015 og årene frem til i dag var ni av ti bosatte i 2018. Vi ser samme mønster blant

familieetablerte til norskfødte med innvandrerforeldre selv om andelen varierer noe mer fra år til år fordi gruppen er så liten, særlig tidlig i perioden.

Lavere andel bosatte i 2018 ser vi blant dem som kom på familieetablering til den øvrige befolkningen på 1990-tallet, sammenlignet med dem som kom til innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Andelen fortsatt bosatt i 2018 er mer lik for etablerere kommet til innvandrere og til øvrig befolkning fra 2015 til 2018. For dem med kort botid er det altså ingen forskjell.

Figur 2.4 Andel bosatte blant familieinnvandrere og år. 1990-2018

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

2.4. Ingen endring i antall familieetableringer

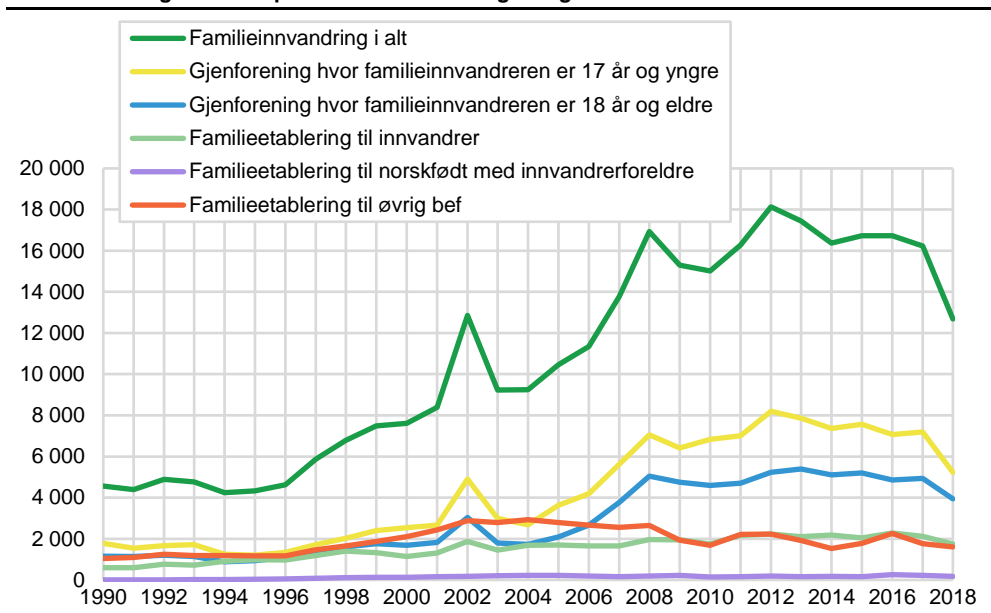
Av de to hovedformene gjenforening og etablering, skal vi først se nærmere på *familieetableringene*. Vi skal her blant annet se på hvem familieetablererne er, hvem de etablerer familie med og hvor mange som kommer for å etablere familie med referansepersoner som er 23 år eller yngre (18-23 år).

Å se på familieetableringer blant så unge er spesielt relevant ettersom det å sette en høyere aldersgrense for familieetableringer stadig har vært oppe som et tema i den politiske debatten. Et forslag om å heve aldersgrensen til 21 år var på høring i 2005, men ble ikke gjennomført. Høsten 2014 sendte Justis- og beredskapsdepartementet ut en høring med forslag om å innføre 24-årsgrense for familieetablering (gjelder begge ektefeller). Formålet er å bekjempe tvangsekteskap og å sikre at paret kan forsørge seg selv (Justis- og beredskapsdepartementet 2014). 24-årsgrense for familieetablering ble vedtatt i juni 2016, jf. lov 17. juni 2016 nr. 58 og trådte i kraft fra og med 1. januar 2017.

I løpet av perioden 1990-2018 er det generelt sett blitt vanligere å innvandre som følge av et nytt ekteskap med noen som bor i Norge. Antallet som kom gjennom familieetableringer, steg jevnt til rundt tusenårsskiftet. Deretter har antallet som kommer av slike grunner flatet ut, og etter årtusenskiftet har det stort sett hvert år kommet flere på gjenforening enn gjennom etablering. Økte krav til underhold som vi har sett de siste årene, kan ha innvirkning på antall etableringer. Til tross for denne utflatingen har imidlertid antallet familieetableringer fortsatt å være høyere enn det var på begynnelsen av 1990-tallet. Det er i dag om lag dobbelt så mange familieetableringer per år enn det var på begynnelsen av 1990-tallet.

Vi har i figur 2.5 og i tabell A.1 skilt mellom dem som etablerer seg med en innvandrere, med en norskfødt med innvandrerforeldre, og med en i den øvrige befolkningen. I perioden 1990-2018 har det vært færre som etableres med en *innvandrere* enn med en i *den øvrige befolkningen*, henholdsvis 44 400 og 55 800 personer (43 og 53 prosent av alle etableringer). Etter 2008 har det vært omtrent samme antall etableringer til en innvandrere som til en i den øvrige befolkningen.

Figur 2.5 Antall familieinnvandring av ikke-nordiske borgere, etter familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

4 000 personer kom for å leve sammen med en norskfødt med innvandrerbakgrunn i løpet av perioden 1990-2018 (i underkant av 4 prosent av alle etableringer). Økningen har vært liten til tross for at antallet voksne, ugifte norskfødte med innvandrerforeldre har økt mye i samme periode. I de to første årene på 1990-tallet kom det under 10 personer årlig for å etablere familie med norskfødte med innvandrerforeldre. Ved slutten av tiåret hadde antallet økt noe (128 i 1999), men i 2018 var det fortsatt kun 167 som fikk opphold på det grunnlaget (se figur 2.5). I samme periode har antallet ugifte norskfødte over 18 år økt betydelig, fra 3 500 ved inngangen til 1998 til nær 30 900 ved inngangen til 2018. Det vil si at det er blitt langt mindre vanlig blant norskfødte med innvandrerforeldre å gifte seg med noen som ikke bor i Norge. Som vi skal se i kapittel 3.2 har det i denne gruppen dessuten blitt mindre vanlig å gifte seg ung.

Til sammen sto familieetableringer til innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre for 15 prosent av familieinnvandringen blant ikke-nordiske statsborgere i perioden 1990-2018, og det utgjorde i underkant av 6 prosent av all innvandring, uansett innvandringsgrunn.

2.5. Økning i antall familiegjenforeninger fram til 2012

Vi skal nå se nærmere på hvordan antallet familiegjenforente har variert fra 1990 til 2018. Vi skiller mellom dem som gjenforenes og som er 17 år og yngre, og dem som er 18 år og eldre (se figur 2.5). Her ser vi på *familieinnvandrerens* alder, ikke referansepersonens (se kapittel 1 for definisjoner). Det har i alle år siden 1990 kommet noen flere familiegjenforente som er barn (under 18 år) enn voksne (18 år og eldre). Variasjonen i innvandring mellom disse to aldersgruppene har gått helt i takt. Dette viser at det ikke er slik at voksne kommer først, deretter barn. Barn og

voksne familieinnvandrere kommer stort sett samtidig fordi dette er ektefeller og barn som kommer sammen.

Uansett alder har familiegjeningene økt i løpet av perioden fra 1990 til 2018. I 2018 kom det over tre ganger så mange familiegjeninge som i 1990. Imidlertid var 2018, som allerede nevnt, et år der det kom betydelig færre familieinnvandrere enn de foregående årene. I årene umiddelbart før 2018 kom det hvert år fire ganger så mange familiegjeninge som i 1990. Antallet familiegjeninger økte relativt jevnt fra og med slutten av 1990-tallet fram til midten av 2000-tallet. Dette med unntak av toppåret 2002, da UDI behandlet en stor del søknader om familieinnvandring som hadde kommet inn i løpet av årene før, se kapittel 2.1. Fra 2007 og til 2012 økte antallet familiegjeninger mer enn i tiden før, for deretter å flate ut. Når antallet familiegjeninger har økt i løpet av de siste tiårene, og da særlig i tiden etter EU-utvidelsen i 2004/2007, skyldes dette som nevnt de mange arbeidsinnvandrere som kommer til Norge. Mange av dem har familier som etter hvert er blitt gjenforent i Norge. Å tenke at «arbeidsinnvandring» kun fører til landet unge menn som reiser tilbake når jobben er gjort, er med andre ord et for snevert perspektiv. På lengre sikt er det mange som får familien til Norge.

I perioden 1990-2018 har i overkant av 123 600 personer 17 år og yngre og 84 700 personer 18 år og eldre kommet som familiegjeninge. Til sammen utgjør disse 67 prosent av familieinnvandringen til Norge fra land utenom Norden i perioden. Blant dem under 18 år er det jevn kjønnsbalanse, noe som er naturlig, ettersom disse stort sett er barna av innvandrere som har eller får opphold i Norge. Blant familiegjeninge 18 år og eldre er flertallet kvinner, stort sett ektefeller som gjenforenes med ektemenn som har reist i forveien, se tabell A.2 og A.3. Menn er oftere enn kvinner «pionerer» som eventuelt får ektefelle eller familie etter, både når det dreier seg om flyktninger eller arbeidsinnvandrere.

2.6. Flest gjenforeninger til arbeidsinnvandrere etter 2004

Figur 2.6 viser familieinnvandring etter referansepersonens innvandringsbakgrunn i perioden 1990-2018. Vi ser her på familieinnvandring kun til *innvandrere* etter hvilket *oppholdsgrunnlag* referansepersonen har. «Referansepersonen» er betegnelsen SSB bruker på den familieinnvandreren som kommer til. Her ser vi om familieinnvandreren gjenforenes eller etableres med en som allerede har fått opphold på grunn av flukt, arbeid, utdanning, familie eller annet.

Som vi kan se økte antallet som kom arbeidsinnvandrere betraktelig etter EØS-utvidelsen i 2004/2007. I 2004 kom totalt nær 1 200 personer som familieinnvandrere til arbeidsinnvandrere, mot 4 300 i 2007 og 5 900 i 2008, se figur 2.6.

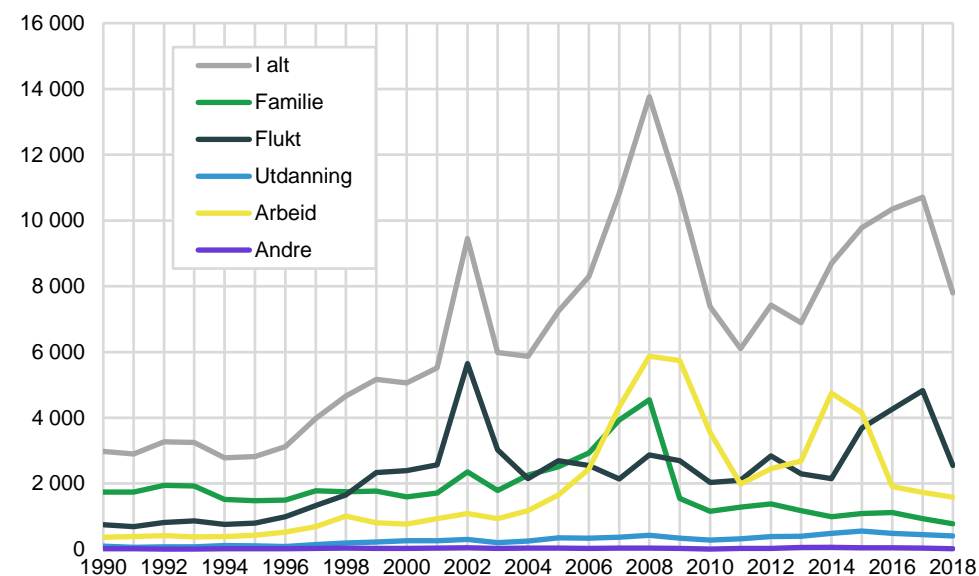
Særlig er det mange kvinner som kom disse to årene og et stort flertall, 96 prosent i begge årene, kom gjennom familiegjening. Ettersom flertallet av de nye arbeidsinnvandrere er menn, er det nemlig flest kvinner som kommer gjennom familieinnvandring til arbeidsinnvandrere, se tabell A.4. Blant familieinnvandrere som var over 17 år ved tidspunktet de innvandret er nesten ni av ti (89 prosent) kvinner. Av «mennene» som familieinnvandrere til arbeidsinnvandrere, er et flertall barn som kommer sammen med mor. Kjønnsbalansen blant familieinnvandrere som var 17 år eller yngre da de ankom landet er svært jevn: 51 prosent gutter mot 49 prosent jenter.

Siden 2016 har antallet familiegjeninger til arbeidsinnvandrere sunket igjen. I 2018 kom 1 600 personer som familieinnvandrere til arbeidsinnvandrere. 1 200 av disse var kvinner og litt under to tredjedeler (63 prosent) av innvandringene besto av familiegjeninger. Andelen av familieinnvandringene som består av familiegjeninger har med andre ord minket betraktelig sammenlignet med år

som 2008, da nesten all familieinnvandring til arbeidsinnvandrere besto av familie-gjenforeninger (96 prosent). Dette er imidlertid ikke noen entydig tendens gjennom tiårsperioden; andelen som kommer for å gjenforenes med familiemedlemmer er høyest i årene mens og rett etter at arbeidsinnvandringen hadde vært særlig stor. Som vi kan se fra figur 2.1 i kapittel 2.1 har det vært to topper i arbeidsinnvandringen siden midten av 2000-tallet, en i 2007 og 2008 og en annen i fra og med 2010 til 2014, begge etterfulgt av en midlertidig økning i familieinnvandringen.

Noen kommer gjennom familieinnvandring til personer som tidligere har kommet som familieinnvandrere. Dette kan for eksempel være barn som kommer på et senere tidspunkt enn foreldrene, for eksempel barn av familieinnvandrere fra Thailand, Polen og Russland. Fram til 2008 økte denne typen familieinnvandring, men i løpet av de siste tiåret har antallet personer som har kommet som familieinnvandrere til andre familieinnvandrere sunket til under 1000 per år (777 i 2018). Antallet som kommer til flyktninger, har stort sett vært stabilt etter det store hoppet i 2002, som skyldtes administrative forhold i UDI, se kapittel 2.1. I etterkant av den såkalte «flyktningkrisen» i 2015 var det en midlertidig økning i antall familieinnvandring til flyktninger. I 2017 var antallet familieinnvandring til flyktninger 4 800. Året etter var imidlertid tallet sunket til 2 500.

Figur 2.6 Antall familieinnvandring etter referansepersonens innvandringsgrunn. Referansepersonen er innvandrer

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

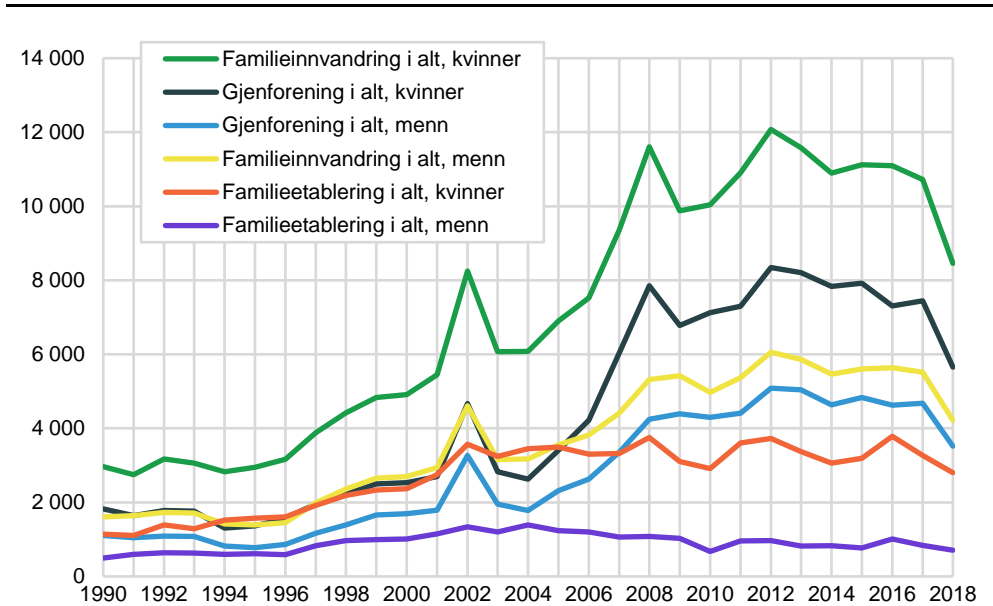
2.7. Flest kvinner blant familieinnvandrerne

Flertallet av familieinnvandrerne, både dem som kommer gjennom gjenforening og etablering, er kvinner (se figur 2.7). I perioden 1990-2018 kom det 207 000 kvinner fra land utenom Norden gjennom familieinnvandring til Norge, og i underkant av 106 000 menn. Av de familie-gjenforente var litt under 129 000 kvinner og i underkant av 80 000 menn, og av dem som kom gjennom familie-etablering, var 78 000 kvinner og 26 000 menn.

Familieinnvandrerne referansepersoner kan enten være innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre eller noen i den øvrige befolkningen. Blant innvandrerne og i den øvrige befolkningen, er det langt flere menn enn kvinner som er referansepersoner, men det kommer like mange, eller like få, til norskfødte kvinner og menn

med innvandrereforeldre. Mer detaljerte tall for kvinner og menn fordelt på år og innvandringstype, finnes i tabellvedlegget, se tabell A.2 og tabell A.3.

Figur 2.7 Antall familieinnvandringer etter kjønn og familieinnvandringstype

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

2.8. Flest familieinnvandrere fra Polen, Thailand og Somalia

Figur 2.8 viser hvilke grupper av familieinnvandrere som har vært størst i perioden 1990-2018. Det har kommet desidert flest polske familieinnvandrere i perioden, deretter følger personer fra Thailand, Somalia og Filippinene. Typen familieinnvandring varierer fra land til land, og de fire største gruppene illustrerer disse forskjellene godt. Mens flertallet av polakker og somaliere de siste årene har kommet gjennom familiegjenforening til henholdsvis arbeidsinnvandrere og flyktninger, har de fleste thailendere og filippinere kommet gjennom familieetablering med personer uten innvandrerbakgrunn.

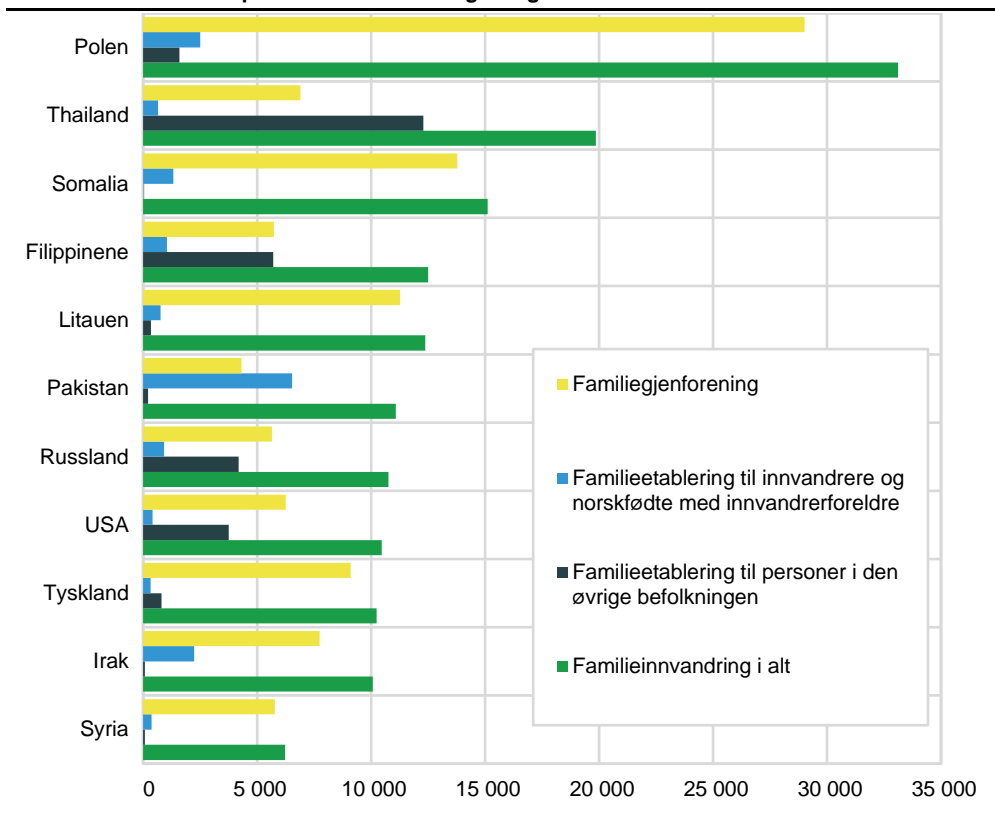
De fra Pakistan skiller seg også ut; her er det nå mer vanlig å komme gjennom familieetablering enn gjennom gjenforening. Familiegjenforening skjer mellom familier som allerede eksisterte i opprinnelseslandet, hvor det typiske er at mannen reiser i forveien som flyktning eller arbeidsinnvandrer, men fra Pakistan kommer det svært få slike innvandrere etter at det ble tilnærmet stopp i arbeidsinnvandringen 1975. Antallet flyktninger fra Pakistan har vært begrenset. Det er mest vanlig å komme til Norge gjennom nye ekteskap. Noen familiegjenforeninger blir det også, da noen gjenføres med sin gamle mor, eller nye ektefeller har barn fra før i Pakistan.

I de forrige avsnittene så vi på all familieinnvandring til Norge, uavhengig av hvilket statsborgerskap innvandrerne hadde. Vi skal i de neste avsnittene se på familieinnvandringen til de gruppene som har vært størst i perioden 1990-2018, nemlig Polen, Thailand og Somalia. I tillegg skal vi også se på familieinnvandring fra Pakistan, hvor det særlig er mange familieetableringer til innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre (se figur 2.8), og fra Syria, fra hvor det har kommet mange familieinnvandrere fra de aller siste årene.

Vi har valgt å ikke ta for oss familieinnvandring fra Filippinene og Litauen, på tross av at disse landene er de henholdsvis fjerde og femte største med hensyn til opphavsland til familieinnvandrere. Dette har vi gjort fordi familieinnvandringen

fra disse landene ligner svært på den fra land vi tar for oss. Familieinnvandringen fra Litauen deler viktige fellestrekk med familieinnvandringen fra Polen, ettersom den i stor grad er relatert til arbeidsinnvandringen fra landet etter EU/EØS-utvidelsen ved midten av 2000-tallet. Familieinnvandringen fra Filippinene er på sin side ganske lik den fra Thailand i den forstand at den i hovedsak består av familieetableringer der kvinner etablerer seg med personer fra den øvrige befolkningen, samt familiemedlemmer som flytter med disse.

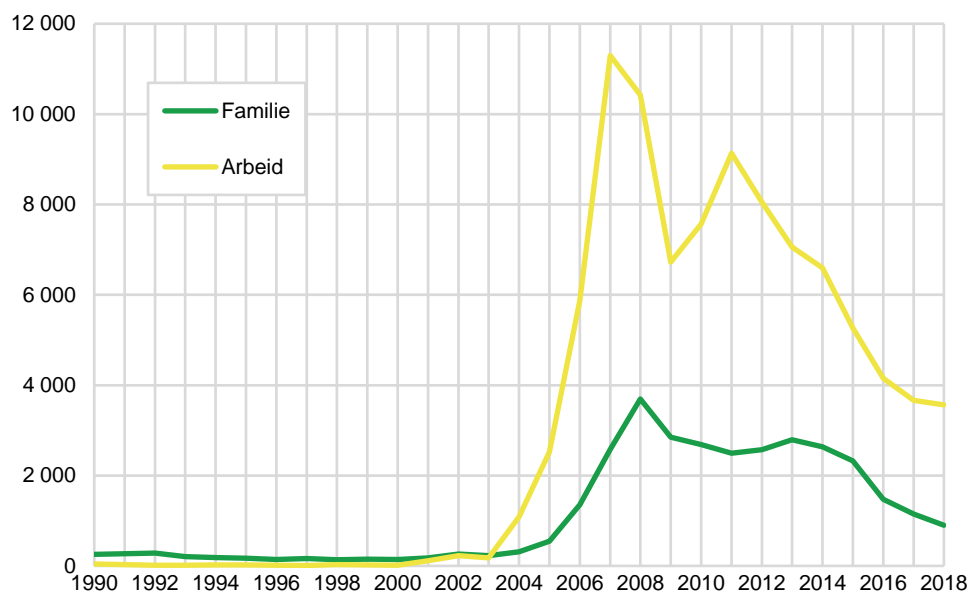
Figur 2.8 Antall familieinnvandring, etter familieinnvandringstype og statsborgerskap og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

2.9. Familieinnvandring fra Polen

Familieinnvandringen fra Polen besto i løpet av 1990-tallet i stor grad av kvinner som kom til landet for å gifte seg med menn uten innvandrerbakgrunn. Av totalt 2 800 familieinnvandring fra Polen i perioden 1990 til 2003 var 1 200 slike familieetableringer. Familieinnvandringen fra Polen har imidlertid økt i omfang og skiftet karakter fra og med midten av 2000-tallet, i takt med den store arbeidsinnvandringen fra landet etter EU-utvidelsen i 2004 (se figur 2.9). Flest kom i 2007 og 2008 med noe over 10 000 hvert år. De mange polske arbeidstakerne har kommet til Norge ikke bare med arbeidskontrakt i hånda, men mange også med familie i hjemlandet, og noen har etablert familie i Polen den tiden de har jobbet i Norge. Familieinnvandringen fra Polen har derfor først og fremst bestått av familiegjenforeninger. Som nevnt i kapittel 2.1 har arbeidsinnvandringen fra Polen riktignok avtatt noe de siste årene, men det ankommer fortsatt polske statsborgere Norge for å arbeide. I 2018 kom 3 565 med arbeid som grunn, mens 897 kom som familieinnvandrere.

Figur 2.9 Antall innvandringer av polske statsborgere etter innvandringsgrunn

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Til sammen har det kommet 33 000 polske statsborgere som familieinnvandrere i perioden 1990-2018, 21 000 kvinner og 9 000 menn (se tabell 2.1).

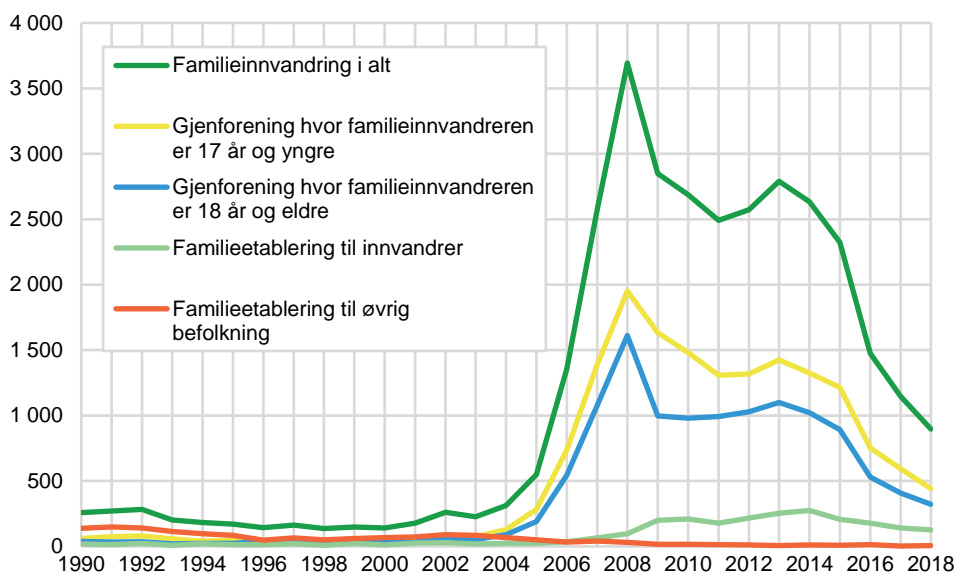
Tabell 2.1 Antall familieinnvandringer av polske statsborgere etter kjønn, familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018

Familieinnvandring i alt	
Kvinner	23 206
Menn	9 913
Familieetablering og referansepersonens innvandringsbakgrunn	
Familieetablering i alt	
Kvinner	3 850
Menn	258
Herav til øvrig befolkning	
Kvinner	1 494
Menn	100
Herav til innvandrere	
Kvinner	2 335
Menn	151
Herav til norskfødte med innvandrerforeldre	
Kvinner	15
Menn	5
Gjenforening og alder på familieinnvandrer	
Gjenforening i alt	
Kvinner	19 356
Menn	9 655
Familieinnvandrer er 17 år eller yngre	
Kvinner	8 068
Menn	8 651
Familieinnvandrer er 18 eller eldre	
Kvinner	11 288
Menn	1 004

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Familieetableringer med personer uten innvandrerbakgrunn utgjør i dag en svært liten andel av familieinnvandringen fra Polen. Også i absolutt antall har denne typen familieinnvandring blitt mindre vanlig. Etter 2008 har det kommet færre enn 20 polske innvandrere per år av denne grunn, mens gjennomsnittet på 1990-tallet var 90 per år (se figur 2.10).

Figur 2.10 Antall familieinnvandringer av polske statsborgere etter familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn

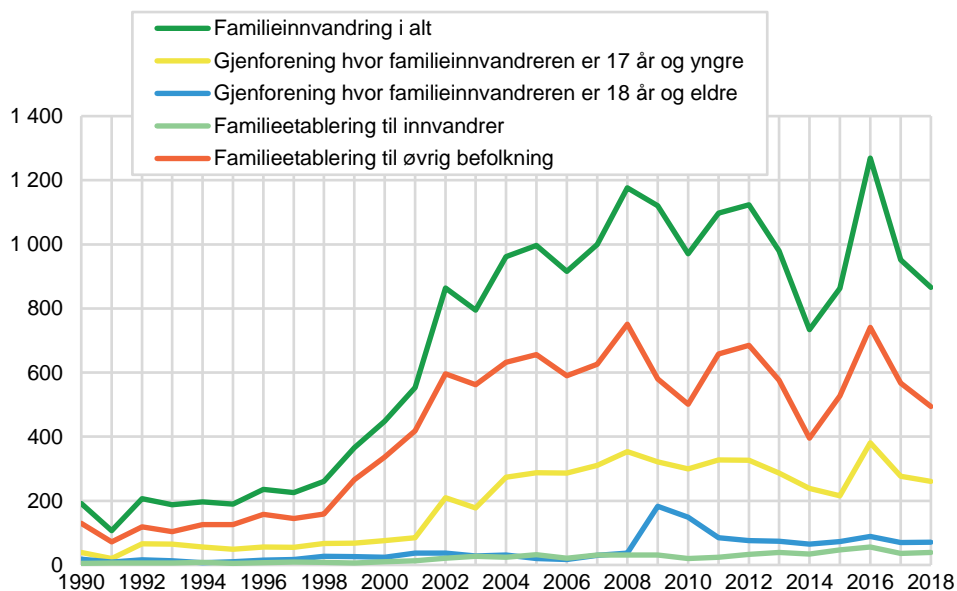

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

2.10. Familieinnvandring fra Thailand

Til forskjell fra dagens innvandring fra Polen, der de fleste kommer for å arbeide eller gjenforenes med familie, er innvandringen fra Thailand totalt dominert av familieetableringer og -gjenforeninger. Totalt er det kommet i underkant av 19 900 thailandske familieinnvandrere, 16 800 kvinner og 3 000 menn i perioden 1990-2018. 7 000 er familiegjenforente – og de fleste her er 17 år og yngre og barn av kvinner som har innvandret til Norge.

Figur 2.11 Antall familieinnvandringer av thailandske statsborgere, etter familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn 1990-2018

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Mens det frem til årtusenskiftet årlig kom rundt 200 (se figur 2.11), økte familieinnvandringen fra Thailand sterkt i perioden 1998-2002. Fra og med 2004 og frem til 2013 kom det rundt 1 000 familieinnvandrere fra Thailand i året. I de aller siste årene har antallet familieinnvandrere fra Thailand variert en del. Etter

2002 har to tredjedeler av familieinnvandrerne fra Thailand vært kvinner som kommer for å gifte seg med menn uten innvandrerbakgrunn (etablering), mens resten stort sett er barn som flytter til Norge sammen med sin thailandske mor.

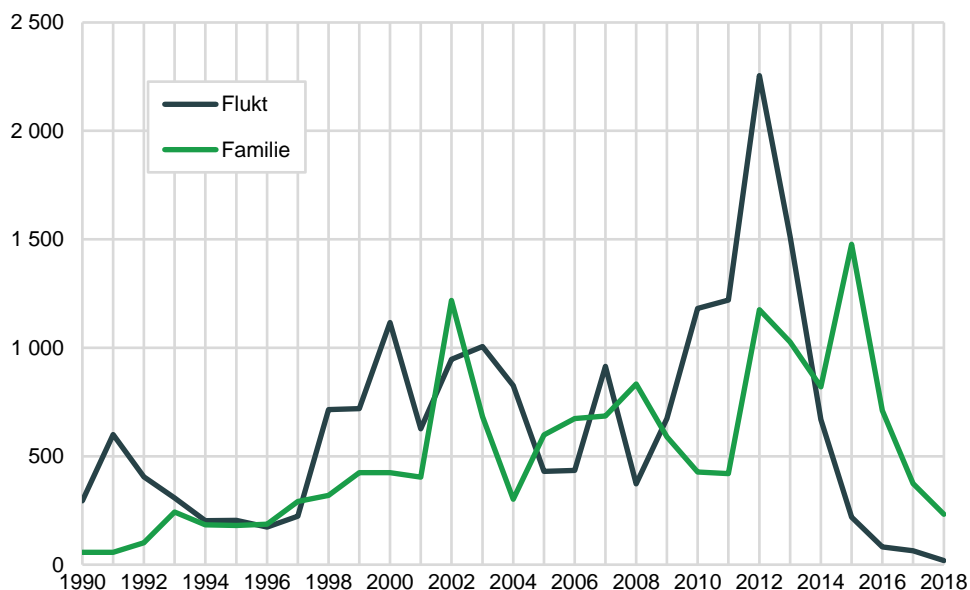
2.11. Familieinnvandring fra Somalia

Etter Polen og Thailand er somaliere den største gruppen familieinnvandrere. I løpet av perioden fra 1990 til 2018 har 8 100 kvinner og 7 000 menn innvandret til Norge fra Somalia som familieinnvandrere. De fra Somalia er flyktninger og familieinnvandrere, det vil si familien til dem som har flyktet fra krig og uroligheter i hjemlandet. De har et ganske annet utgangspunkt enn familiene til de polske arbeidsinnvandrerne og de thailandske kvinnene som kommer til menn uten innvandrerbakgrunn.

Å beskrive familieinnvandringen over tid blir noe vanskelig, ettersom variasjonene i innvandringen henger sammen med administrative forhold i institusjonene som behandler søknadene om familieinnvandring. I år 2002 gjorde UDI som nevnt en stor innsats for å få ned antall søknader om familiegjenforening som lå i direktoratet og ventet på vedtak, jf. kap. 2.1.

Denne innsatsen vises tydelig igjen i våre tall over familieinnvandringen fra Somalia; vi ser en svært tydelig topp i 2002 (se figur 2.12). Men den kom også som følge av den store bølgen flyktninger fra Somalia årene like før. Det er nemlig en nær sammenheng mellom antallet flyktninger som kommer og antallet familieinnvandrere. En økning i antallet ankomne flyktninger etterfølges ofte av en økning i antallet familieinnvandrere i årene etter, i det familiemedlemmer av flyktningene som har kommet til Norge flytter etter.

Figur 2.12 Antall innvandring av somaliske statsborgere, etter innvandringsgrunn

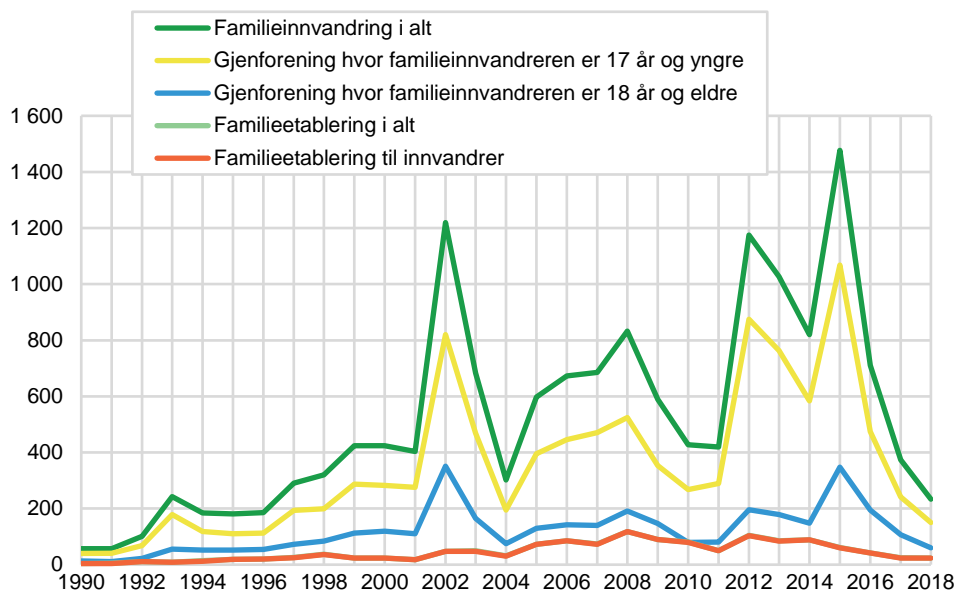

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Denne tendensen ser vi tydelig i figur 2.12. Fra Somalia kom det mange flyktninger i årene før 2002, i 1998-2000 ble 2 600 flyktninger bosatt, omtrent like mange som i hele perioden 1990-1997 under ett. En ny topp kom i 2012, da 2 300 somaliske flyktninger ble bosatt i Norge. I 2015 var det en påfølgende topp i familieinnvandring fra Somalia. I de senere årene har imidlertid antallet innvandring fra Somalia grunnet flukt sunket, fra 1 500 i 2013 til 220 i 2015 (se figur 2.13). Antallet familieinnvandrere har minket tilsvarende i årene etter 2015.

Etter årtusenskiftet har årlig i underkant av 100 somaliere kommet til Norge som følge av familieetablering. Siden 2016 har imidlertid tallet sunket. I 2018 kom 20 somaliere til Norge for å etablere familie. Samtlige av disse familieetableringene var med en innvandrer. De aller fleste somaliere som har kommet til Norge for å etablere familie i perioden 1990-2018 har kommet til innvandrere. Dette innebærer at antallet familieetableringer til innvandrere er nesten identisk med antallet familieetableringer i alt i løpet av hele perioden.

Figur 2.13 Antall familieinnvandringer av somaliske statsborgere, etter familieinnvandringstype

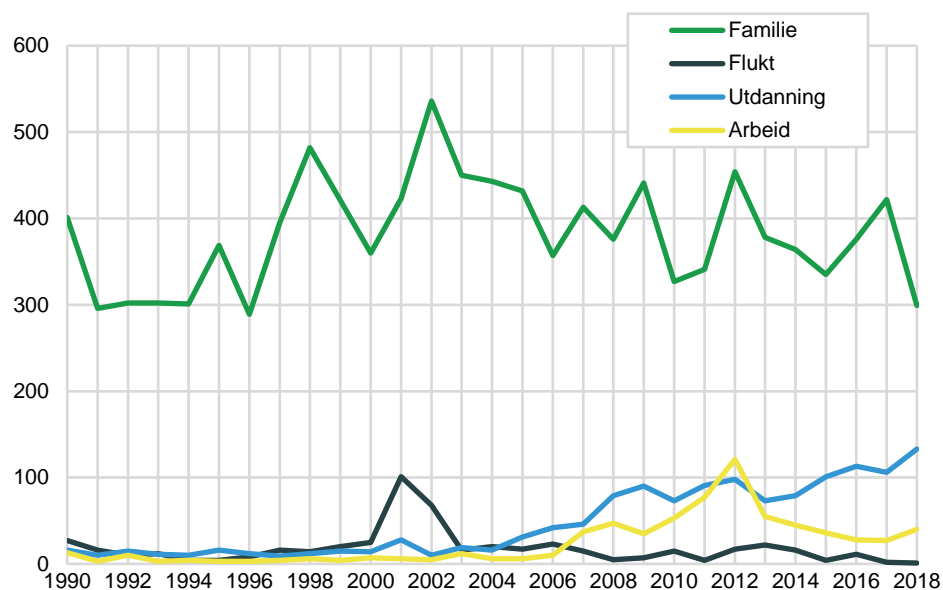

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

2.12. Familieinnvandring fra Pakistan

Pakistanske statsborgere utgjør den sjetteste største gruppa familieinnvandrere i perioden 1990-2018 (etter Polen, Thailand, Somalia, Filippinene og Litauen). Det store flertall pakistanske innvandrere som har ankommet etter 1990 har kommet på familiegrunnlag, ikke gjennom arbeid, utdanning og flukt (se figur 2.14). Det har kommet mellom 300 og 500 familieinnvandrere hvert år fra 1990 til 2018, og til sammen har det kommet 11 100 i hele perioden.

Figur 2.14 Antall innvandringer av pakistanske statsborgere, etter innvandringsgrunn

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

I hele perioden har det vært flere pakistanske familieinnvandrere som har kommet for å *etablere* seg i parforhold med innvandrere (3 900 kvinner og 2 900 menn), enn det har kommet personer for å *gjenforenes* med innvandrere (2 500 kvinner og 1 800 menn) (se tabell 2.2). Det er altså noe flere kvinner enn menn som kommer gjennom familieetablering, særlig til innvandrere. Sju av ti av dem som var 18 år og eldre og kom gjennom gjenforening i perioden, var kvinner (se tabell 2.2).

Tabell 2.2 Antall familieinnvandringer av pakistanske statsborgere etter kjønn, familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018

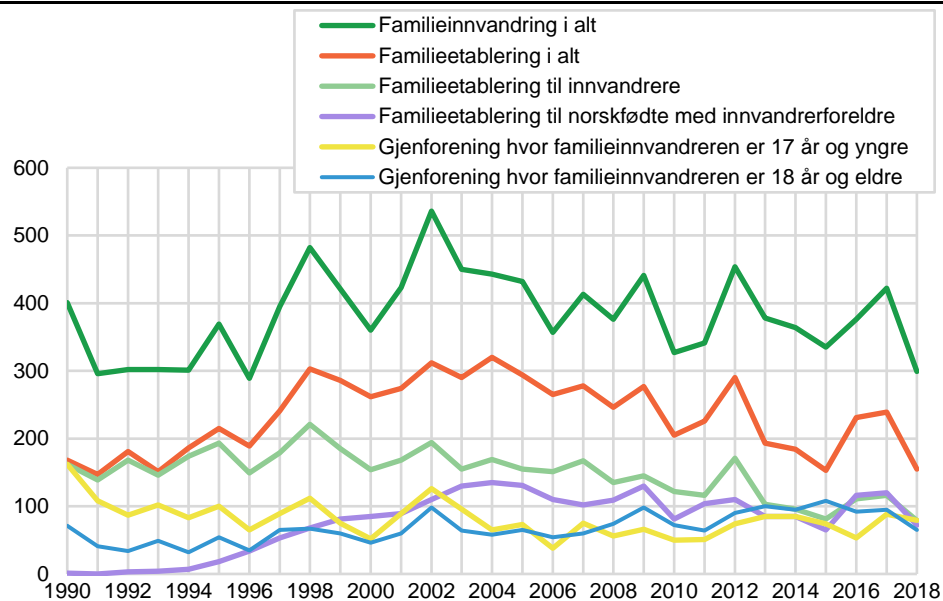
Familieinnvandring i alt	
Kvinner	6 452
Menn	4 633
Familieetablering og referansepersonens innvandringsbakgrunn	
Familieetablering i alt	
Kvinner	3 906
Menn	2 855
Herav til øvrig befolkning	
Kvinner	47
Menn	167
Herav til innvandrere	
Kvinner	2 783
Menn	1 521
Herav til norskfødte med innvandrerforeldre	
Kvinner	1 075
Menn	1 163
Gjenforening og alder på familieinnvandrer	
Gjenforening i alt	
Kvinner	2 546
Menn	1 778
Familieinnvandrer er 17 år eller yngre	
Kvinner	1 160
Menn	1 198
Familieinnvandrer er 18 eller eldre	
Kvinner	1 386
Menn	580

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Som figur 2.17 viser, er det en generell tendens at familiegjenforening fra Pakistan har holdt seg på om lag samme nivå siden tusenårsskiftet, og det er blitt mindre

vanlig at pakistanere innvandrere gjennom å gifte seg med innvandrere som bor i Norge.

Figur 2.15 Antall familieinnvandringer av pakistanske statsborgere, etter familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

De fleste arbeidsinnvandrerne fra Pakistan kom i perioden fra slutten av 1960-tallet og frem til midten av 1970-tallet. De første barna disse har fått i Norge, er nå vel 40 år gamle. Det er imidlertid bare de siste årene det er blitt relativt mange norskfødte 18 år og eldre, med pakistanske innvandrerforeldre. Antallet pakistanske familieetablerere som kom for å gifte seg med norskfødte med innvandrerforeldre, økte fra så godt som ingen tidlig på 1990-tallet, til en topp på rundt 130 årlig i 2003-2005, og til rundt 100 de aller siste årene. I 2018 var tallet 72 (se figur 2.15).

I dette kapitlet har vi ikke sett på *landbakgrunnen* til familieinnvandrerens referanseperson, altså den personen familieinnvandrerens kommer for å gjenforenes med eller etablere familie med. Men vi vet fra tidligere studier at de aller fleste kommer for å etablere familie med en med pakistansk bakgrunn (Daugstad 2008; Wiik 2012, 2014). Se kapittel 2.18 for en mer detaljert gjennomgang av ekteskapsinnvandringen til norskfødte med innvandrerforeldre fra Pakistan.

Antallet familieetableringer har ikke økt i takt med at det er blitt flere unge ugifte norskfødte med pakistanske foreldre, noe vi ser nærmere på i kapittel 2.16. 200 familieinnvandrere fra Pakistan har i perioden 1990-2018 etablert familie med en person i den øvrige befolkningen (se tabell 2.2). I 2018 var det bare fire familieinnvandrere fra Pakistan som etablerte familie med en person i den øvrige befolkningen.

2.13. Familieinnvandring fra Syria

Syrere er en relativt fersk innvandrergruppe i Norge. De fleste familieinnvandrere fra Syria (86 prosent) har ankommet i årene fra og med 2015. Det er derfor vanskelig å si noe om tendenser over tid på samme måte som vi har gjort med familieinnvandringen fra de andre landene vi har tatt for oss. Vi kan allikevel si noe generelt om hovedtrekkene ved familieinnvandringen fra Syria.

I løpet av perioden 1990-2018 har det kommet i overkant av 6 200 personer til Norge fra Syria som familieinnvandrere. Som nevnt har det store flertallet kommet

i løpet av de siste fire årene. De aller fleste har innvandret for å gjenforenes med familiemedlemmer som allerede er i landet. Dette må ses i sammenheng med den sterke økningen i antall personer som innvandret til Norge på grunn av flukt i årene rundt 2015, blant annet fra Syria. De som har kommet som familieinnvandrere fra Syria har, i likhet med somaliske familieinnvandrere, i hovedsak vært familiemedlemmer til flyktninger. Familieetablering utgjorde kun en liten andel av familieinnvandringen i perioden som helhet (7 prosent) og en enda mindre andel (1 prosent) om man bare ser på årene fra og med 2015. I perioden før 2015, da det ankom langt færre familieinnvandrere fra Syria (typisk et sted mellom 10 og 50 personer hvert år), utgjorde derimot familieetablering en større del av familieinnvandringen (41 prosent).

Det har med andre ord vært en endring av familieinnvandringen fra Syria de siste årene, fra et lavt antall ankomne per år, fordelt relativt jevnt på både gjenforeninger og familieetableringer, til et høyt antall ankomne hvorav det store flertallet utgjør gjenforeninger. Vi ser videre at et flertall av familieinnvandrerne er kvinner (se tabell 2.3) og at andelen kvinner er særlig høy blant familieinnvandrerne som er 18 år eldre og som har kommet gjennom gjenforening (82 prosent). Dette tyder, som allerede nevnt i kapittel 2.5, på at vi har å gjøre med et innvandringsmønster der mennene reiser først som «pionerer», og der familieinnvandringen som følger i etterkant i stor grad består av ektefelle og barn som flytter etter.

Tabell 2.3 Antall familieinnvandring av syriske statsborgere etter kjønn, familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018

Familieinnvandring i alt	
Kvinner	3 814
Menn	2 413
Familieetablering og referansepersonens innvandringsbakgrunn	
Familieetablering i alt	
Kvinner	310
Menn	138
Herav til øvrig befolkning	
Kvinner	9
Menn	69
Herav til innvandrere	
Kvinner	300
Menn	68
Herav til norskfødte med innvandrerforeldre	
Kvinner	:
Menn	:
Gjenforening og alder på familieinnvandrer	
Gjenforening i alt	
Kvinner	3 504
Menn	2 275
Familieinnvandrer er 17 år eller yngre	
Kvinner	1 760
Menn	1 888
Familieinnvandrer er 18 eller eldre	
Kvinner	1 744
Menn	387

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

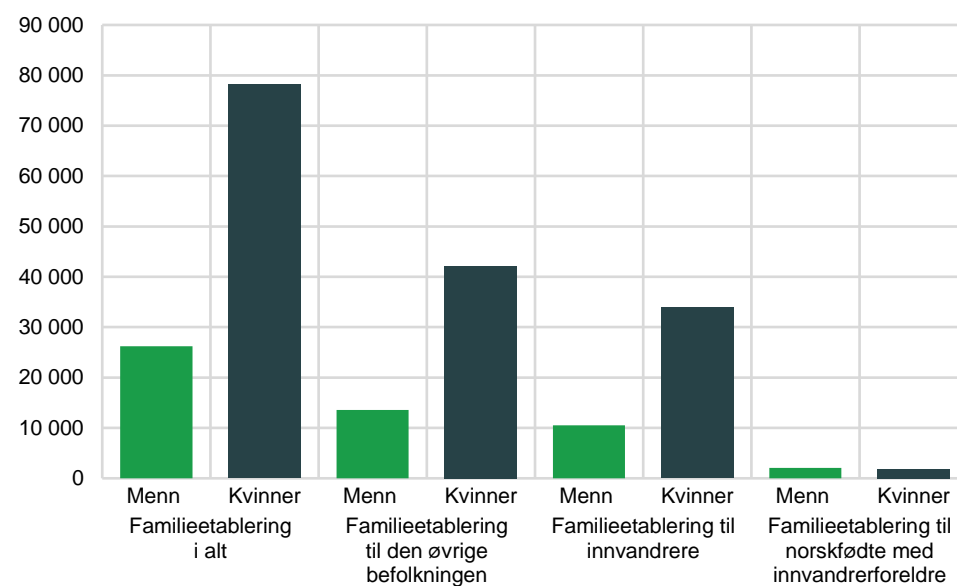
2.14. Hvem kommer familieetablererne til?

I de forrige avsnittene så vi på generelle trender for familieinnvandring, og hvem familieinnvandrerne var. Vi skal nå konsentrere oss om familieetablering og hvem de som kommer for å etablere familie, etablerer par med, det vil si hvem deres referanseperson er. Vi har også sett at kvinner utgjør flertallet av familieetablererne med polsk, somalisk, pakistansk og thailandsk statsborgerskap. Blant innvandrergruppene i Norge skiller tyrkiske familieinnvandrere seg ut med at det i perioden

1990-2018 kom flere menn enn kvinner gjennom familieetablering, og mennene som kommer etablerer par med kvinner uten innvandrerbakgrunn.

Figur 2.16 viser antall familieetableringer i løpet av perioden 1990-2018, og hvem familieetablererne har etablert par med. Totalt kom det om lag tre ganger så mange kvinner (78 200) for å etablere familie enn menn (26 200). Det kom flest kvinner både til innvandrere og til den øvrige befolkningen, mens det kom litt flere menn (2 100) til norskfødte med innvandrerforeldre enn kvinner (1 900). På grunn av at norskfødte med innvandrerforeldre er en ung gruppe, er det først etter 2002 at det kom mer enn 200 personer i året for å etablere familie med en norskfødt mann eller kvinne, se vedlegg A.1.

Figur 2.16 Antall familieetableringer etter referansepersonens innvandringsbakgrunn og innvandrerens kjønn. 1990-2018

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Ser vi på utviklingen fra 1990 til 2018, har det kommet mellom 1 000 og 3 800 kvinner, og mellom 500 og 1 400 menn som familieetablerere årlig og veldig få av dem var til norskfødte med innvandrerforeldre, se figur 2.17. I 2016 så vi en midlertidig økning i familieetableringer for alle innvandringskategoriene, så noe av oppgangen skyldes andre faktorer enn flyktingetoppen i 2015. Året 2016 ble det registrert veldig mange flykninger og familieetablerere. Det er når en asylsøker får innvilget sin søknad og blir registrert bosatt i en kommune at vedkommende omfattes av statistikken. Dette kan være noe av forklaringen til at antall familieetableringer var høyere i 2016.

Antall kvinner som kom for å etablere familie i Norge økte frem til 2002. Etter dette har antallet variert litt fra år til år, rundt det nivået som ble registrert i 2002. I 2016 var det 3 800 kvinner som kom for å etablere familie med en person bosatt i Norge, mens vi i de to påfølgende årene så en nedgang til 2 800.

Det har også vært færre menn som har innvandret for å etablere familie siden 2004, med et unntak i 2016 da det midlertidig tok seg opp. Vi må tilbake til 2009 for å finne like mange som i 2016.

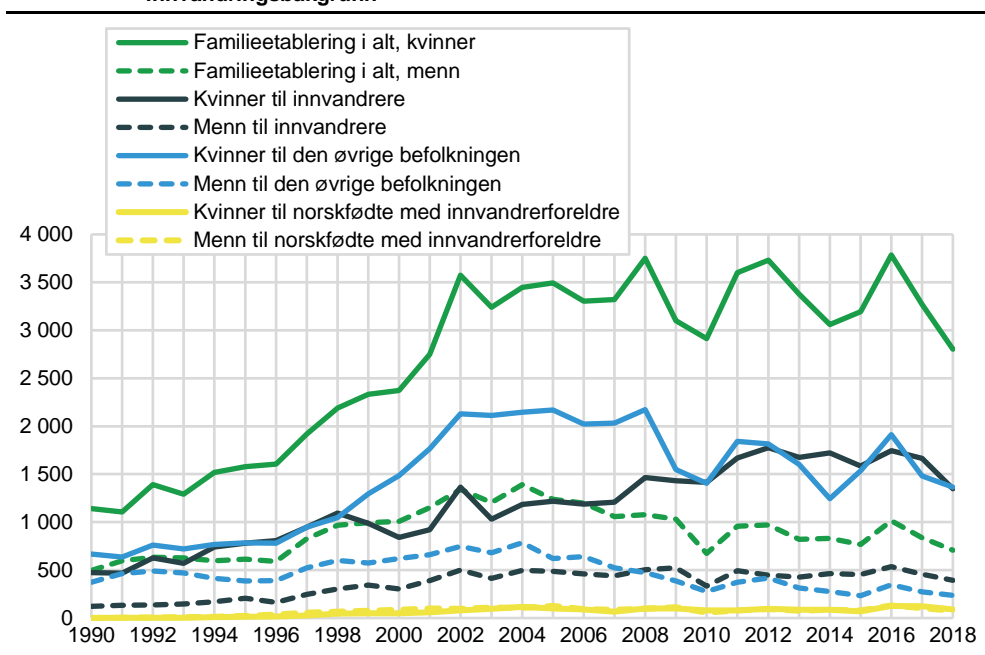
Antallet kvinner som kommer for å etablere familie med innvandrere har økt det meste av perioden, men har hatt en nedgang etter 2016. Antallet menn som kommer til innvandrere har vært mer stabilt på et lavere nivå. Siden 2004 har antallet menn som kommer til den øvrige befolkningen gått jevnt nedover.

Kurven har vært mer uregelmessig for kvinner som kommer til den øvrige befolkningen, men kurven har ikke nådd så høyt som i perioden mellom 2002 og 2008. Den siste toppen var i 2016 da det kom 1 900 kvinner for å etablere familie med menn uten innvandrerbakgrunn. I 2018 var antallet redusert til under 1 400.

I 2018 var det henholdsvis 2 800 kvinnelige familieetablerere og om lag 700 mannlige familieetablerere.

Til sammen har rundt 42 200 kvinner kommet for å gifte seg med menn i den øvrige befolkningen i perioden 1990-2018, mens i underkant av 13 600 menn har kommet for å gifte seg med kvinner i den øvrige befolkningen i samme periode (se tabell A.2 og A.3).

Figur 2.17 Antall familieetableringer, etter familieetablererens kjønn og referansepersonens innvandringsbakgrunn

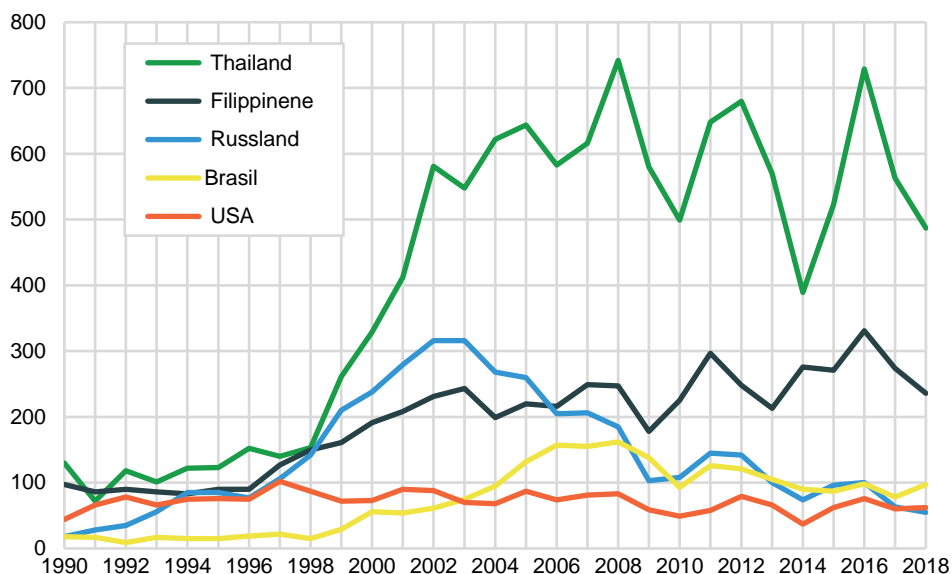

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

2.15. Flest kvinnelige familieetablerere fra Thailand

De største gruppene kvinner som etablerer seg med menn uten innvandrerbakgrunn er fra Thailand, Filippinene, Russland, Brasil og USA. I perioden fra 1990 kom det totalt 26 100 fra disse fem største landene. Som figur 2.18 viser, er det særlig etter tusenårsskiftet at kvinner fra Thailand har vært den desidert største gruppen. Kvinner fra Filippinene utgjør nå den nest største gruppen etter at antallet russiske kvinner begynte å gå ned. Antallet filippinere som har kommet for å etablere seg med menn i Norge har holdt seg relativt konstant, mens antall kvinner fra Russland har gått ned siden 2003. Fram til da kom det stadig flere herfra, og i 2002 og 2003 kom det over 300 russiske kvinner årlig. Antall filippinske kvinner som har kommet på familieetablering i perioden utgjør 5 600, og det er bare gruppen thailandske kvinner som er flere med 12 100.

Figur 2.18 Antall familieetableringer til menn uten innvandrerbakgrunn, etter familieinnvandrers statsborgerskap. Fem største grupper

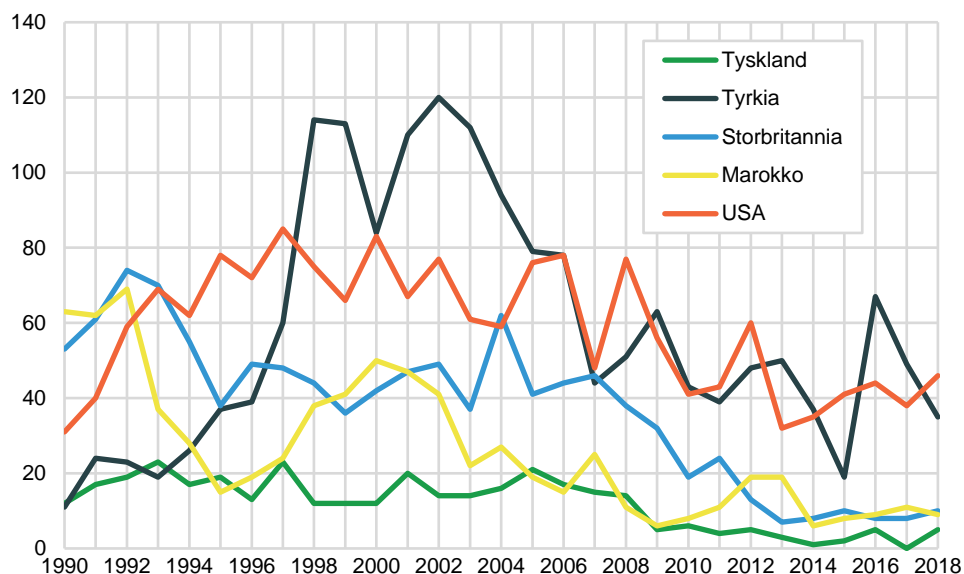

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Det er langt mer vanlig for menn uten innvandrerbakgrunn å etablere seg med utenlandske ektefeller enn det er for kvinner uten innvandrerbakgrunn. I perioden 1990-2018 kom det mange flere kvinner (42 300) enn menn (13 600). Det er flest ekteskapsinnvandrere fra USA, Tyrkia og Storbritannia til kvinner uten innvandrerbakgrunn for hele perioden sett under ett, og flest ekteskapsinnvandrere fra Thailand, Filippinene og Russland til menn uten innvandrerbakgrunn.

Ser vi igjen på Tyrkia har etablering mellom tyrkiske menn og kvinner *uten innvandrerbakgrunn* blitt mindre vanlig etter årtusenskiftet, da det årlig kom 100 tyrkiske menn for å inngå slike ekteskap. Antallet varierer mye fra år til år, de siste ni årene har det vært bare ett år (2016) med flere enn 50. Det kan se ut til at ekteskapsetablering generelt sett er blitt mindre vanlig.

Familieetablering mellom menn fra USA og kvinner uten innvandrerbakgrunn har variert noe fra år til år, men har vært langt mer stabilt enn tilfellet for tyrkiske menn.

Figur 2.19 Antall familieetableringer til kvinner uten innvandrerbakgrunn, etter familieinnvanderers statsborgerskap. Fem største grupper

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

2.16. Få etableringer med unge i alderen 18-23 år

1. januar 2017 trådte 24-årskravet for familieetablering etter utlendingsloven i kraft, et tiltak for å bekjempe tvangsekteskap og redusere press på unge. Siden det er flere unntaksbestemmelser i loven, kommer det fortsatt personer for å etablere familie med unge i alderen 18 til 23 år. Det var riktignok ikke mange, men den nedadgående trenden som har vart siden 2002 da det kom over 600 for å etablere familie med unge under 24 år, har fortsatt også de to siste årene. I 2017 kom det 139 personer og i 2018 var tallet nede i om lag 70 personer totalt. Det kan gjøres unntak fra vilkåret for oppholdstillatelse om at begge parter har fylt 24 år dersom ekteskapet var inngått eller samlivet var etablert før tidspunktet for referansepersonens innreise i Norge eller partene har inngått ekteskap eller levd i et etablert samliv i Norge mens begge har hatt oppholdstillatelse. Det kan gjøres unntak fra vilkåret dersom det er åpenbart at ekteskapet eller samlivet er frivillig (UDI 2019).

Det er også inntektskrav for å få familie til Norge. Dette gjelder alle typer familieinnvandring. Familienmedlemmet som bor i Norge må kunne dokumentere å ha tilstrekkelig inntekt for å forsørge familieinnvandreren som kommer til landet. Inntektskravet har også blitt skjerpet i flere omganger. Det ble innført et underholdskrav i 2003, gjeninnført for personer med opphold på humanitært grunnlag og innført også når referansepersonen er norsk statsborger under 23 år. Senere har kravet til inntekt blitt skjerpet. For noen typer familiemedlemmer stilles det også krav om at personen som bor i Norge kan sikre bolig.

Unntaket fra underholdskrav har vært dersom familiemedlemmet i Norge har flyktningstatus og nylig har fått oppholdstillatelse.

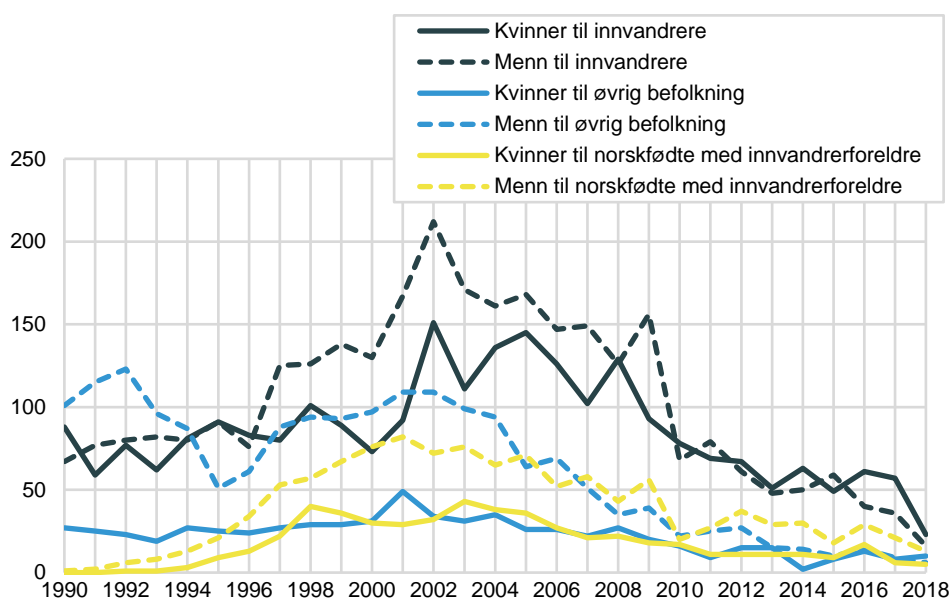
Til sammen har det kommet 9 800 personer for å etablere par med noen i aldersgruppa 18-23 år i perioden 1990-2018 (6 000 menn og 3 800 kvinner). Av disse var det flest som etablerte seg med en innvandrer (til sammen 5 500; 3 000 menn og 2 500 kvinner). Befolkingstall fra Statistisk sentralbyrå viser at det blir stadig flere ugifte innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18-23 år. Til tross for dette kommer det stadig færre for å etablere seg med dem. 1 660 har kommet for å etablere seg med en norskfødt med innvandrerforeldre (1 140 menn

og 520 kvinner) i hele perioden, og 2 470 til en i den øvrige befolkningen (1 820 menn og 650 kvinner).

Fra år 2000 til 2005 kom det om lag 100 personer for å etablere familie med norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18-23 år. Etter dette har antallet familieetableringer til unge norskfødte med innvandrerforeldre blitt redusert og ligget på mellom 30 og 80 i året, bortsett fra det siste året. I 2018 var tallet redusert til 18. Selv om det er mange flere ugifte norskfødte med innvandrerforeldre i aldersgruppa 18-23 år i 2018 (18 300) enn i 2000 (3 500).

Figur 2.20 viser hvordan familieetableringer til unge referansepersoner i Norge etter familieinnvandrers kjønn har gått ned i perioden 1990 til 2018. I hele perioden har det kommet flere menn enn kvinner til unge referansepersoner i Norge, henholdsvis 6 000 menn og 3 700 kvinner. Det er mange flere menn fordi de er eldre enn kvinnen ved giftermålet. Det var på begynnelsen av 2000-tallet at det årlig kom flest unge familieetablerere, men antallet er gradvis redusert etter dette. I 2018 kom det under 40 menn og 40 kvinner for å etablere seg med unge personer bosatt i Norge, mens det i 2002 ble registrert om lag 400 menn og 200 kvinner. Etter 2002 har det kommet klart færre menn som har etablert seg med unge innvandrere, og også færre kvinner og menn har kommet for å etablere seg med unge norskfødte med innvandrerforeldre.

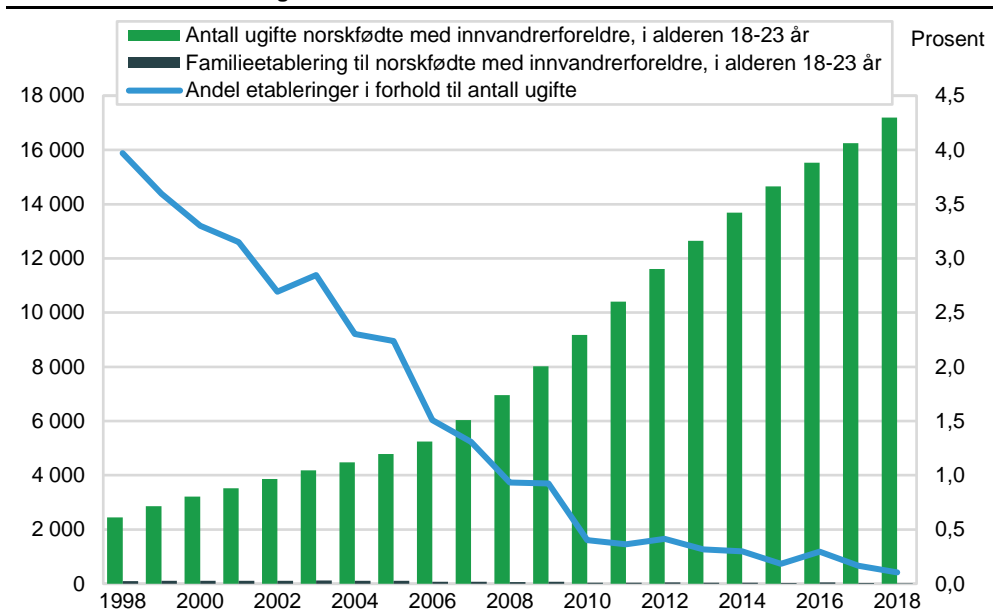
Figur 2.20 Antall familieetableringer, etter familieinnvandrers kjønn og referansepersonens innvandringskategori. Referansepersonen er 18-23 år

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Figur 2.21 viser antallet etableringer til unge norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18-23 år, antallet unge ugifte norskfødte i den samme alderen og den andelen som etableringene utgjør av unge ugifte norskfødte med innvandrerforeldre. Figuren illustrerer at det over tid er blitt langt mindre vanlig for unge norskfødte med innvandrerforeldre å gifte seg med noen som ikke er bosatt i Norge. Til tross for innføringen av 24-årskravet for familieetablering, kommer det noen for å etablere familie med unge under 24 år. Som figur 2.21 viser, var antallet slike etableringer ikke stort i årene forut heller. I 2016 var det 46 slike etableringer, mens tallet hadde gått ned til 18 i 2018.

Figur 2.21 Antall familieetableringer til norskfødte med innvandrerforeldre, i alderen 18-23 år. Høyre akse viser andel familieetableringer i forhold til antall ugifte. Venstre akse viser antall ugifte norskfødte med innvandrerforeldre 18-23 år

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

2.17. Flest pakistanere etablerer seg med noen under 24 år

I perioden 1990-2018, sett under ett, var det flest pakistanske statsborgere som kom for å etablere seg med noen i alderen 18-23 år – nesten 2 100 familieetableringer i perioden, 1 074 til innvandrere og 936 til norskfødte med innvandrerforeldre. Om lag 50 personer kom til personer i befolkningen for øvrig, se tabell 2.4.

Ser vi nærmere på familieetableringer der familieinnvandrerens referansepersonen er i alderen 18-23 år, for perioden 1990-2018, er det de senere årene (etter 2003) blitt klart færre pakistanske statsborgere som har kommet til Norge for å gifte seg med så unge referansepersoner, fra om lag 120 per år omkring årtusenskiftet til 10 i 2018, se figur 2.22.

Det er over dobbelt så mange ugifte norskfødte med to pakistanskfødte foreldre i denne aldersgruppen (2 800) enn tilsvarende med to tyrkiskfødte foreldre (1 300) i Norge, likevel er det ikke tilsvarende dobbelt så mange pakistanere enn tyrkere som kommer til unge referansepersoner, se tabell 2.4. Dette henger blant annet sammen med at unge med tyrkisk bakgrunn i Norge etablerer seg tidligere enn unge med pakistansk bakgrunn (se bl.a. Daugstad 2008 og Daugstad 2009).

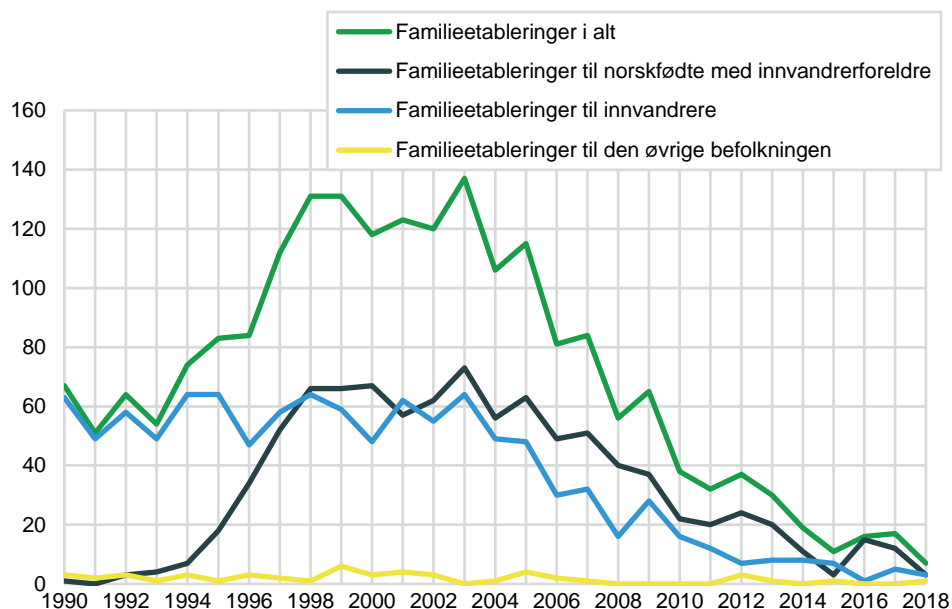
Tabell 2.4 Antall familieetableringer, etter familieinnvandrerens statsborgerskap og kjønn, og referansepersonens innvandringsbakgrunn. Referansepersonen er 18-23 år. 1990-2018

Familieinnvandrerens statsborgerskap	I alt	Den øvrige befolkningen	Innvandrere	Norskfødte med innvandrerforeldre
I alt 1990-2018	9 817	2 469	5 473	1 656
Kvinner	3 803	652	2 487	519
Menn	6 014	1 817	2 986	1 137
Pakistan	2 063	48	1 074	936
Kvinner	721	10	398	312
Menn	1 342	38	676	624
Tyrkia	1 582	216	1 024	337
Kvinner	555	11	442	99
Menn	1 027	216	582	238

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Antallet familieetableringer til unge norskfødte med innvandrerforeldre har også sunket alle år siden 2003. De siste årene har det variert litt, men i antall bare mellom 0 og 20. Om det er snakk om utsettelse til de blir eldre, kan vi ikke vite, men økt underholds krav kan ha bidratt. Den nedadgående trenden startet lenge før innføring av 24-årsregelen. Til tross for at antallet ugifte norskfødte med pakistanske foreldre i alderen 18-23 år har økt de siste årene, har det blitt mindre vanlig å finne ektefelle utenfor Norge.

Figur 2.22 Antall familieetableringer av pakistanske statsborgere, etter familieinnvanderens innvandringsår og referansepersonens innvandringsbakgrunn. Referansepersonen er 18-23 år

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

2.18. Mindre vanlig med ekteskapsinnvandring til dem med foreldre fra Pakistan

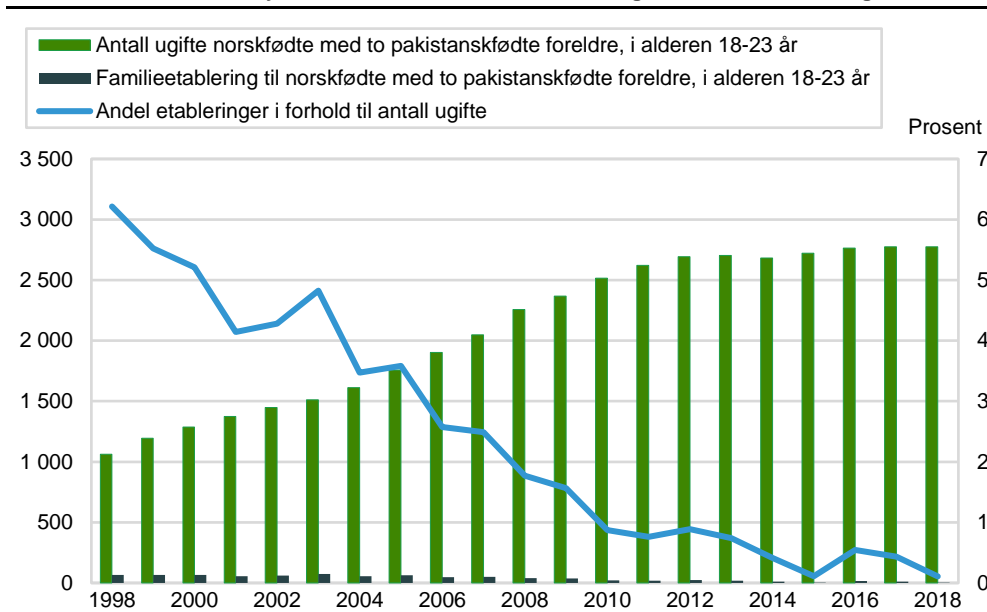
Vi vil nå se nærmere på en type familieinnvandring som det har vært en del interesse for de seneste årene, de som er norskfødte barn av innvandrere og som gifter seg med en person i familiens opprinnelsesland.

De med foreldre fra Pakistan er den første store gruppa unge voksne norskfødte med innvandrerforeldre her i landet. Det er de i aldersgruppa 18-23 år blant disse vi skal se nærmere på her i forhold til antall familieetableringer. Det er få som kommer til Norge for å gifte seg med norskfødte med innvandrerforeldre som er i alderen 18-23 år. Fra at det kom rundt 100 gjennom familieetableringer med norskfødte med innvandrerforeldre i 1998, er antallet rundt 20 i 2018. Dette til tross for at potensialet for slik innvandring har økt, antallet ugifte norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 18-23 år har steget fra 2 400 i 1998, til 17 200 i 2018, se figur 2.21, altså mer enn en syvdobling.

Når det gjelder norskfødte med innvandrerforeldre fra *Pakistan*, har vi tidligere vist at antallet familieetableringer mellom en norskfødt med innvandrerforeldre og en fra Pakistan ikke har økt til tross for at antallet ugifte over 17 år har økt (Henriksen 2012). Denne tendensen holder seg. På det meste har det vært 73 (2003), mens det de siste årene har kommet under 20 personer gjennom giftermål med noen født i Norge med pakistanske foreldre, se figur 2.23. Antallet ugifte norskfødte med to innvandrerforeldre fra Pakistan i alderen 18-23 år har nesten tredoblet seg fra 1998 (1 060) til 2018 (2 800).

At det stadig blir mindre vanlig med innvandring for å etablere ekteskap til denne gruppen kan henge sammen med at det stadig blir flere med lignende bakgrunn å velge mellom i Norge. De som ville gifte seg i 1998 og kun hadde som kriterium at partneren skulle være over 18 år, ha bakgrunn fra Pakistan, og av motsatt kjønn, hadde ikke mange norskfødte med innvandrerforeldre å velge mellom. Nå er det innenlandske «ekteskapsmarkedet» for unge med innvandringsbakgrunn fra Pakistan langt større, men antallet som gifter seg synker, som vi ser.

Figur 2.23 Antall familieetableringer til norskfødte med to pakistanskfødte foreldre, i alderen 18-23 år. Venstre akse viser antall ugifte norskfødte med to pakistanskfødte foreldre. Høyre akse viser andel familieetableringer i forhold til antall ugifte

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Samtidig som vi ser en nedgang i andelen som gifter seg i ung alder, ser vi økt deltakelse innenfor utdanningssystemet (Henriksen 2010 og 2012, Egge-Hoveid og Sandnes 2015). Det er veletablert kunnskap at personer som tar høyere utdanning, venter med giftermål og familiedannelse. Ifølge Lappegård (2006) henger det å ta høyere utdanning sammen med å utsette giftermål og barnefødsler, også for innvandrere og norskfødte med bakgrunn fra Pakistan og Tyrkia.

2.19. Nesten ingen ekteskapsinnvandring til dem med foreldre fra Tyrkia

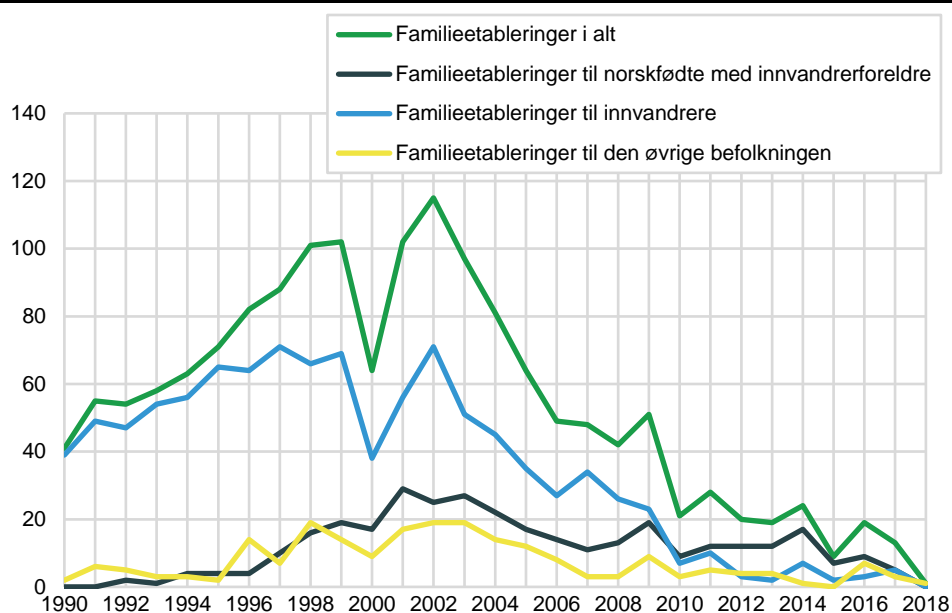
Ser vi på dem som er *18 år eller eldre*, har det etter årtusenskiftet kommet 20-30 familieetablerere i året til norskfødte med innvandrerforeldre fra Tyrkia. Her har imidlertid også potensialet vokst voldsomt, i den forstand at stadig flere norskfødte med foreldre fra Tyrkia blir voksne og i giftealder. I 1998 var det rundt 140 ugifte over 18 år, i 2018 gjaldt dette 2 100. Likevel har altså ikke «ekteskapsinnvandringen» til denne gruppa økt. Også for denne gruppa kan det at det stadig blir flere å velge mellom i Norge, bidra til å forklare at det er mindre vanlig, samtidig som flere velger å utsette giftermålet til de blir eldre. Om de som eldre fortsatt vil velge ektefelle med bakgrunn fra Tyrkia, vet vi foreløpig ikke. De stadige innskjerpelsene for å kunne etablere familie, kan også ha spilt inn, men hvor mye kan være vanskelig å si.

Det har helt siden 2003 blitt færre tyrkiske statsborgere som innvandrer for å etablere familie med personer som er *18-23 år*. Til sammen har det i *perioden 1990-2018* kommet 1 600 tyrkiske statsborgere av denne grunnen, i overkant

av 1 000 har etablert familie med en innvandrer, vel 300 med en norskfødt med innvandrerforeldre. 200 etablerte familie med en i den øvrige befolkningen i samme periode, se tabell 2.4.

Antallet tyrkiske statsborgere som har kommet for å etablere familie med referansepersoner i alderen 18-23 år, har gått ned siden 2002. Vi ser en klar oppgang frem til tidlig 2000-tallet. Deretter en klar nedgang. I 2002 kom 115. I 2017 kom det 13 personer og ingen i løpet av 2018. Som dem med pakistansk bakgrunn, ser vi at også blant dem med bakgrunn fra Tyrkia, har nedgangen skjedd til tross for at antallet unge ugifte har økt. I begge grupper har altså slik innvandring blitt nærmest borte fram til 2018, se figur 2.24.

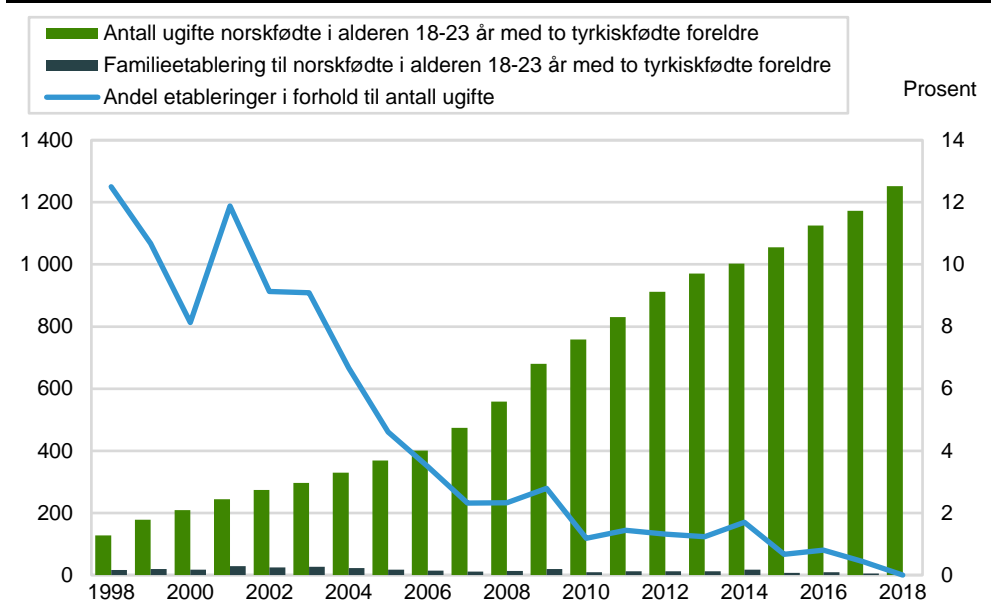
Figur 2.24 Antall familieetableringer av tyrkiske statsborgere, etter familieinnvandrerens innvandringsår og referansepersonens innvandringsbakgrunn. Referansepersonen er 18-23 år

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Når det gjelder norskfødte med innvandrerforeldre fra *Tyrkia*, har antall familieetableringer mellom en norskfødt med innvandrerforeldre og en fra Tyrkia variert fra 1990 til 2018, men tallene er svært små, på det meste 29 i 2001, og trenden har vært synkende, ned til under ti personer i årene siden 2015. Antallet ugifte norskfødte med to innvandrerforeldre fra Tyrkia i alderen 18-23 år har samtidig økt fra 130 i 1998 til mer enn 1 250 i 2015.

Figur 2.25 Antall familieetableringer til norskfødte med to tyrkiskfødte foreldre i alderen 18-23 år. Venstre akse viser antall ugifte norskfødte med to tyrkiskfødte foreldre i alderen 18-23 år. Høyre akse viser prosentandel familieetableringer i forhold til antall ugifte

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

2.20. Hovedfunn fra kapitlet

I løpet av perioden fra 1990 til 2018 har familieinnvandring vært den viktigste innvandringsgrunnen for ikke-nordiske statsborgere. 36 prosent av all innvandring fra land utenfor Norden var familieinnvandring. Av de 312 700 som kom som familieinnvandrere, kom 67 prosent for å *gjenforenes* med familie, mens 33 prosent kom for å *etablere* seg i et parforhold med en som bor i Norge. Det har generelt sett blitt vanligere å innvandre til Norge på grunn av familie i løpet av perioden, både for å gjenforenes med familie og for å etablere et nytt parforhold. Siden årtusenskiftet har det imidlertid kommet flere gjennom familiegjenforeninger enn etablering.

Et flertall av familieinnvandrerne er kvinner. Særlig er dette tilfelle blant familieinnvandrerne som er 18 år eller eldre. Blant familieinnvandrere som er 17 år eller yngre er fordelingen mellom menn og kvinner jevnere. Det har kommet desidert flest familieinnvandrere fra Polen i perioden, fulgt av Thailand, Somalia, Filippinene og Litauen.

Denne sammensetningen med hensyn til kjønn og land skyldes at familieinnvandringen henger nøye sammen med andre typer innvandring som har foregått i løpet av perioden. Familieinnvandring til Norge har i stor grad vært relatert til arbeidsinnvandring fra EU/EØS-området etter utvidelsen av EU i Øst-Europa i 2004/2007. Mange familieinnvandrere har også kommet til flyktninger. Familieinnvandringen til arbeidsinnvandrere og flyktninger er i stor grad gjenforeninger, der kvinner og barn flytter etter allerede innvandrede menn.

Det har også vært betydelig familieinnvandring til personer fra den øvrige befolkningen fra land som Thailand og Filippinene. Denne familieinnvandringen har bestått av kvinner som har kommet til Norge gjennom familieetableringer.

Endringer i det totale antallet familieinnvandrere har i stor grad fulgt utviklingen i de andre typene innvandring. Den store økningen i familiegjenforeninger fra midten av 2000-tallet fram til begynnelsen av 2010-tallet hadde sammenheng med den sterke veksten i arbeidsinnvandringen. I de siste årene har

familieinnvandringen til Norge avtatt noe. Dette skyldes blant annet at arbeidsinnvandringen til landet har blitt mindre. Det har også vært økt familieinnvandring i etterkant av år med økt tilstrømning av flyktninger. I årene etter 2015 kom det mange familieinnvandrere fra Syria i kjølvannet av den såkalte «flyktningkrisen».

Antallet familieetableringer til unge norskfødte med innvandrerforeldre har sunket klart de siste årene, dette til tross for at antallet ugifte norskfødte med innvandrerforeldre vokser raskt. Samtidig ser vi at andelen som gifter seg i ung alder synker, noe som høyst sannsynlig henger sammen med økende deltakelse innenfor utdanningssystemet blant norskfødte med innvandrerforeldre.

3. Er det mer vanlig for norskfødte med innvandrerforeldre å gifte seg enn for andre?

Å være gift er noe mer vanlig blant norskfødte med innvandrerforeldre enn blant dem uten innvandrerbakgrunn, men selv om antallet som er i gifteklar alder blant norskfødte med innvandrerforeldre har økt, har det vært en nedgang i antall ekteskap.

3.1. Norskfødte med innvandrerforeldre – en ung gruppe

Innvandrerne norskfødte barn er en veldig ung gruppe i Norge. For gruppen som helhet er fire av fem under 20 år, men aldersfordelingen varierer med landbakgrunn.

De innvandrergruppene som er størst ved inngangen til 2019 og som har lengst botid i Norge, er innvandrere fra Pakistan, Vietnam, Tyrkia og Sri Lanka. Mange av barna deres har nådd voksen alder. Dette gjelder spesielt for dem med pakistanske foreldre, som totalt teller 17 300, se tabell 3.1. Siden pakistanere i Norge er gruppen med lengst botid, har mange av deres barn nådd en høyere alder enn barn av andre innvandrergrupper. Halvparten av dem med pakistanske foreldre er over 20 år. I aldersgruppen 20-29 år er det vel 4 700 personer, og 4 300 er over 30 år. For andre grupper er barna mye yngre.

Norskfødte med foreldre fra Vietnam teller 9 200 og 42 prosent har passert 20 år. Også for norskfødte med foreldre født i Tyrkia, Sri Lanka, Marokko og India har mer enn en av tre nådd 20 år og gruppene er blitt så store at vi kan analysere deres ekteskapsmønster.

Gruppen norskfødte med foreldre fra Somalia har etter hvert vokst opp slik at det nå er om lag 1 100 personer i tjuårene, hvor de fleste er i nedre del av aldersgruppen. Siden denne gruppen er såpass ung, er det ikke mange nok til å lage en tidsserie tilbake i tid.

Syrerne er en ganske ny innvandrergruppe i Norge. De fleste har kommet som flyktninger i løpet av de siste årene. Barn av syriske innvandrere er derfor, som vi ser av tabell 3.1, ikke noen stor gruppe, med litt over 3 300 totalt. De fleste er under ti år. Bare fem prosent er over 20 år. Det er av den grunn altfor tidlig til å kunne analysere ekteskapsmønster.

Tabell 3.1 Norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn og alder. 25 største grupper. 1. januar 2019

	I alt	0-9 år	10-19 år	20-29 år	30-39 år	40-69 år	70 år og eldre
Norskfødte med innvandrerforeldre i alt	179 294	96 243	44 110	24 367	9 108	4 473	993
Pakistan	17 326	3 718	4 581	4 747	3 303	977	-
Somalia	14 160	8 981	4 046	1 107	22	:	:
Polen	13 294	11 511	1 122	330	215	105	11
Irak	10 696	5 856	4 259	566	10	5	-
Vietnam	9 213	2 180	3 125	2 899	994	15	-
Tyrkia	7 095	1 928	2 321	1 914	817	115	-
Sri Lanka	6 431	1 560	2 803	1 890	154	24	-
Litauen	6 115	5 840	269	:	:	-	-
Kosovo	5 736	2 474	2 354	864	29	15	-
Eritrea	5 295	4 370	533	329	61	:	:
Iran	4 625	2 017	1 626	904	74	:	:
Bosnia-Hercegovina	4 457	1 867	1 622	897	41	30	-
Marokko	4 441	1 400	1 437	1 010	537	57	-
Afghanistan	4 307	3 221	967	115	:	:	-
India	4 283	1 630	904	998	590	161	-
Russland	3 721	2 625	1 025	47	3	12	9
Syria	3 317	2 745	382	179	:	:	-
Tyskland	3 203	1 924	795	121	63	207	93
Sverige	3 184	1 761	548	195	90	283	307
Etiopia	3 083	2 289	606	171	14	3	-
Filippinene	2 806	1 559	576	425	230	16	-
Kina	2 255	1 254	510	403	74	10	4
Romania	2 234	2 031	143	33	8	19	-
Danmark	1 979	468	266	236	185	717	107
Chile	1 818	304	440	809	228	37	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.2. Stadig mindre vanlig å gifte seg ung

I kapittel 2 så vi nærmere på hvem familieetablererne er, hvem de etablerer familie med og hvor mange som har kommet for å etablere familie i perioden 1990 og ut 2018. Vi skal her se på giftermål blant norskfødte med innvandrerforeldre.

Når vi ser på andel gifte, velger vi en såpass begrenset aldersgruppe som 21-23 år. Dette gjør vi for at tallene ikke skal bli for mye påvirket av variasjoner i aldersfordelingen for de gruppene vi ser på. Om vi så på en videre aldersgruppe, ville sammenligningen bli langt mer sårbar, avhengig av om flertallet i gruppa var i det yngste eller det eldste alderssjiktet. Også blant dem som er enda yngre, og til en viss grad også i eldre aldersgrupper, er det blitt mindre vanlig å være gift.

I dag er færre unge gift enn tidligere, se figur 3.1. Dette gjelder for alle grupper, både dem med og dem uten innvandrerbakgrunn. Når vi ser på de største gruppene voksne norskfødte med innvandrerforeldre for hele perioden, fra 2000 til 2019, har andelen gifte i alderen 21-23 år vært høyest blant dem med foreldre fra Tyrkia og lavest blant dem med foreldre fra Vietnam. For dem med foreldre fra Tyrkia var andelen gifte rundt 40 prosent i flere år på begynnelsen av 2000-tallet, mens ved inngangen til 2019 var under syv prosent gifte.

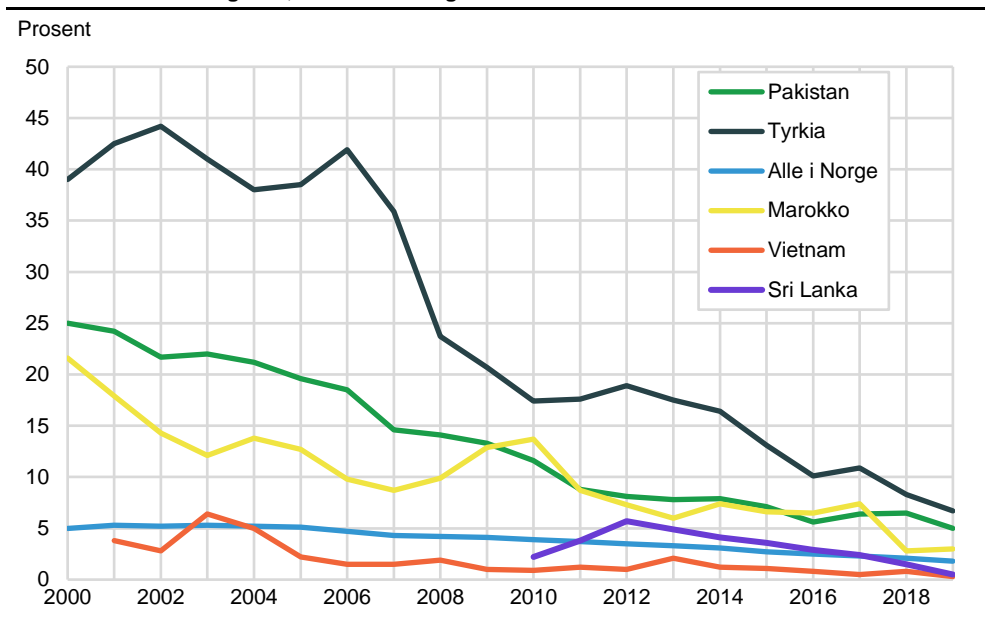
De med foreldre fra Tyrkia, Pakistan og Marokko har over tid nærmet seg det generelle nivået i Norge, slik at det er nesten like uvanlig å være gift i begynnelsen av tjuetåra blant disse gruppene, som det er generelt blant så unge i Norge. For dem med foreldre fra Vietnam og Sri Lanka er det mindre vanlig å være gift i denne alderen enn det som generelt er vanlig i Norge. For førstnevnte gruppe har dette vært vanlig i hele perioden, mens for dem med foreldre fra Sri Lanka gjelder dette de siste to årene.

Mens 25 og 22 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre fra henholdsvis Pakistan og Marokko i alderen 21-23 år var gift i år 2000, gjaldt det 5 og 3 prosent ved inngangen til 2019 – også en betydelig nedgang. For dem med foreldre fra Sri Lanka har det vært en nedgang, men i denne gruppen har det tidligere ikke vært så mange som

giftet seg så unge, slik som i de andre nevnte gruppene. Vi har heller ikke så lang tidsserie for denne gruppen pga. at det har vært for få personer i Norge i denne alderen tidligere.

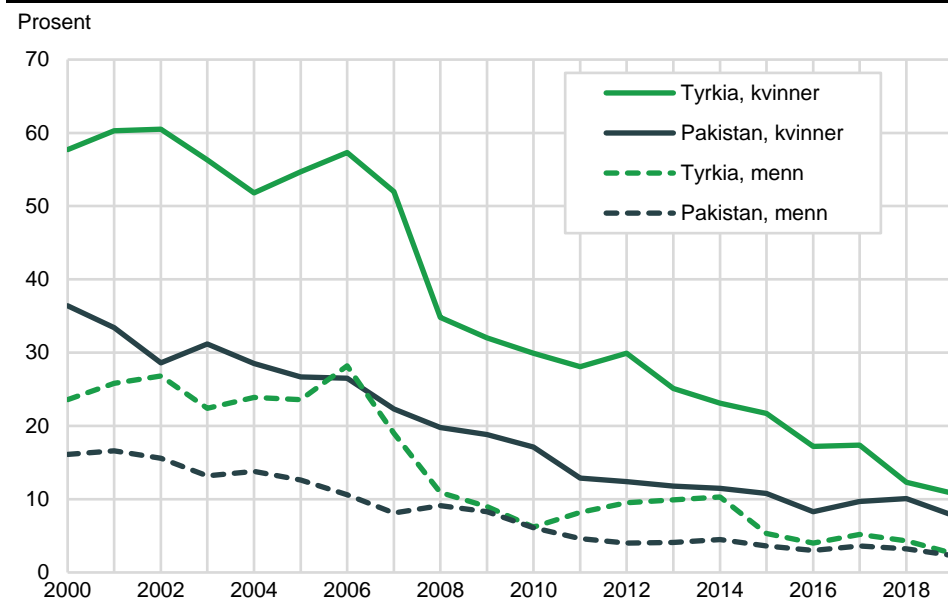
I samme periode har andelen gifte i hele befolkningen i alderen 21-23 år gått ned fra 5 til under 2 prosent. For Vietnam var tilsvarende andeler 3,8 prosent i 2001 og under en halv prosent i 2019, så vi ser en stor nedgang her også. Samboerskap er den foretrukne samlivsform blant dem uten innvandrerbakgrunn som lever i etablerte parforhold i denne alderen, så andelen gifte sier lite om hvor mange som lever i parforhold. Det samme gjelder dem med foreldre fra Vietnam. De relativt få med bakgrunn fra Vietnam som inngår et parforhold i ung alder velger i stor grad samboerskap, slik også unge i den øvrige befolkningen gjør (Wiik 2012, 2014). Den gjennomsnittlige alderen ved giftermål har økt i lang tid. Bare i perioden 2000 til 2018 økte gjennomsnittsalderen for ikke tidligere gifte fra 31,8 til 35,0 år for menn og fra 29,2 til 32,5 år for kvinner, se tabell B1.

Figur 3.1. Andel norskfødte med innvandrerforeldre 21-23 år som var registrert gift, etter landbakgrunn, samt alle i Norge

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

For norskfødte kvinner med innvandrerforeldre i alderen 21-23 år er det mer vanlig å være gift enn det er for menn med samme bakgrunn (se figur 3.2). Dette gjelder også resten av befolkningen – i gjennomsnittsparet er kvinnen yngre enn mannen, se tabell B1. Og både blant kvinner og menn har andelen unge gifte gått ned i perioden vi har sett på, for kvinner med foreldre fra Tyrkia er det en av ti som er gift, mens det i 2000 var seks av ti som var gift i denne alderen.

Figur 3.2. Andel norskfødte med innvandrerforeldre 21-23 år som var registrert gift, etter kjønn og landbakgrunn

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

3.3. Hvordan er andelen gifte i flere aldersgrupper?

Tabell 3.2 viser andelen gifte for de største landgruppene norskfødte med innvandrerforeldre inndelt i tre aldersgrupper. Som diskutert før, er det ikke mulig eller hensiktsmessig å lage en gruppering for andre enn de ovennevnte gruppene ettersom gruppene er svært små. Vi ser at i alle grupper er det flere gifte kvinner enn gifte menn. De som skiller seg ut her, er norskfødte med indiske foreldre hvor andelen gifte i aldersgruppen 27-29 år er ganske like for begge kjønn, 29 prosent av mennene og 30 prosent av kvinnene i denne aldersgruppen er gifte.

Som vi har påpekt, er det flest gifte i den yngste aldersgruppen blant norskfødte kvinner med foreldre fra Tyrkia og Pakistan, henholdsvis 11 og 8 prosent. Andelen gifte er høyest blant norskfødte med foreldre fra Tyrkia og Pakistan både for kvinner og menn i alle aldersgruppene. Det er kanskje ikke overraskende at de etterkommerne som har de høyeste andelen gifte i begynnelsen av tjuårene, også har den høyeste andelen gifte i slutten av tjuårene.

Ni prosent av kvinnene med foreldre fra Somalia i aldersgruppen 27-29 år, er gift. Dette er både mye mindre enn kvinnelige innvandrere fra Somalia, hvor 37 prosent er gift, og for alle kvinner i Norge på samme alder uansett innvandrerbakgrunn, hvor 22 prosent er gift. Dette resultatet er noe usikkert fordi det ikke er så mange dette gjelder, men også i de yngre gruppene er andelen gifte blant dem med somalisk bakgrunn svært lav.

Tabell 3.2 Andel gifte blant de 8 største gruppene norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen fordelt etter aldersgrupper per 1.1.2019

Familieinnvanderers statsborgerskap	21-23 år		24-26 år		27-29 år	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Tyrkia	2,6	10,8	15,4	37,7	42,5	54,1
Pakistan	2,3	7,8	13,1	27,4	36,5	50,7
Marokko	2,3	3,9	11,4	24,8	18,6	36,7
Somalia	0,4	2,1	2,4	4,9	1,6	8,8
India	0,0	2,0	6,1	11,0	29,2	30,3
Iran	0,6	0,7	1,5	6,3	7,0	15,6
Vietnam	0,2	0,4	2,4	5,1	7,3	17,4
Sri Lanka	0,0	0,4	4,3	15,4	7,2	32,9
Den øvrige befolkningen	0,6	1,3	2,9	5,5	9,2	15,0

3.4. Hovedfunn fra kapitlet

Det er mer vanlig å være gift blant norskfødte med innvandrerforeldre enn blant dem uten innvandrerbakgrunn i tilsvarende alder. 2,4 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 21-23 år er gift i 2019, men andelene varierer mellom landgruppene. Til sammenligning er 1,8 prosent av totalbefolkningen i samme aldersgruppe gift.

Vi ser at i takt med resten av samfunnet er det over tid blitt langt mindre vanlig å være gift også blant unge norskfødte med innvandrerforeldre. Dette gjelder både dem med foreldre fra Tyrkia, Pakistan og Marokko. Til en viss grad også dem fra Sri Lanka og Vietnam. Selv om antallet i gifteferdig alder blant norskfødte med innvandrerforeldre har økt, har ikke antallet ekteskap som inngås blant disse, økt tilsvarende.

Ni prosent av kvinnene i aldersgruppen 27-29 år med foreldre fra Somalia, er gift. Dette er både mye mindre enn kvinnelige innvandrere fra Somalia, hvor 37 prosent er gift, og for alle kvinner i Norge på samme alder, uansett innvandrerbakgrunn, hvor 22 prosent er gift.

For dem med indiske foreldre er det ikke er så stor forskjell mellom kjønnene i andelen gifte i aldersgruppen 27-29 år. Kun ett prosentpoeng skiller, hvor 29 prosent av mennene og 30 prosent av kvinnene er gift.

4. Hvem gifter innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre seg med?

I perioden fra 2014 til 2018 var det 34 500 vigslar mellom personer med ulikt kjønn der en eller begge enten var innvandrer eller norskfødt med innvandrerforeldre. Et mindretall (fire av ti) av innvandrerne som giftet seg i løpet av perioden valgte ektefelle med samme landbakgrunn som dem selv. Blant norskfødte med innvandrerforeldre giftet derimot om lag halvparten (53 prosent) seg med noen med samme landbakgrunn. Innvandrere fra Øst-Europa, Pakistan og Somalia er mest tilbøyelige til å gifte seg med noen med samme landbakgrunn som dem selv. Innvandrere fra nordiske og vest-europeiske land, samt kvinner fra Thailand og Filippinene, er minst tilbøyelige til dette. Blant norskfødte med innvandrerforeldre er det de med pakistansk landbakgrunn som oftest velger ektefelle med samme landbakgrunn.

I femårsperioden fra 2014 til 2018 var det 34 500 vigslar mellom personer med ulikt kjønn hvor en eller begge av personene enten var innvandrer eller norskfødt med innvandrerforeldre og hvor minst en av partene var bosatt i Norge på vigselstidspunktet. I dette kapitlet skal vi se på disse vigslene og noen generelle mønstre når det gjelder valg av ektefelle blant innvandrerne og de norskfødte med innvandrerforeldre.

Vi vil særskilt fokusere på såkalt endogami og eksogami, det vil si tendensen til å gifte seg enten innenfor eller utenfor samme slektsgruppe som en selv (Eriksen 1993, s. 100). I denne rapporten omhandler dette hvorvidt innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre gifter seg med personer som har samme landbakgrunn som seg selv. Endogami henviser til giftermål med personer med samme landbakgrunn, mens eksogami henviser til giftermål med personer med en annen landbakgrunn.

Når vi velger å se på valg av ektefelle blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, har dette å gjøre med interessen rundt dette temaet fra et integreringsperspektiv. På den ene siden kan ekteskap på tvers av grupper i samfunnet være et tegn på at kontakten øker mellom medlemmene av gruppene. På en annen side kan slike giftermål i seg selv bidra til større og nærere kontakt mellom gruppene. Høy grad av endogami kan omvendt føre til at sosial isolasjon forsterkes og at prosessen der grupper blir en del av samfunnet bremses eller stopper opp. Økende grad av giftermål på tvers av grupper kan derfor både tolkes som et tegn på tiltagende integrering og som en årsak til økende integrering. Dersom man tar utgangspunkt i at vellykket integrasjon innebærer en gradvis inkorporering i samfunnet, i og med lengre botid og generasjoner, vil man derfor i prinsippet forvente at innvandrere vil bli mindre endogame i og med lengre botid og at barna til innvandrerne likeledes vil ha større tilbøyelighet til å gifte seg med noen utenfor sin «egen» gruppe enn sine foreldre.

Det er imidlertid viktig å skille mellom landbakgrunn, som danner grunnlaget for tallene presentert her, og andre begreper slik som etnisitet. Etnisitet er et begrep som er, både i det offentlige ordskiftet og i den akademiske debatten, uløselig knyttet til oppfatninger om kultur og kulturelle forskjeller. Innenfor sosialantropologien omhandler etnisitet forholdet mellom grupper som anser seg selv, og anses av andre, som å være kulturelt særegne (Eriksen, 2010, s. 5). Landbakgrunn, slik dette er definert i SSBs statistikk, er derimot ikke relatert til kulturell bakgrunn, men er snarere basert på ens eget eller, for norskfødte, foreldrenes fødeland. I visse tilfeller baseres landbakgrunn på besteforeldres fødeland (jf. definisjoner i kapittel 1).

Graden av endogami, slik den er målt her, kan derfor ikke leses som å reflektere hvorvidt en gruppe er integrert i det norske samfunnet, i det minste ikke direkte. Ettersom landbakgrunn er basert på fødeland, er det ikke mulig å si noe definitivt om hvorvidt ekteskapene skjer innenfor samme sosiale/etniske gruppe. Sett i sammenheng med andre indikatorer for integrering, relatert til for eksempel mål på deltagelse i arbeidsmarkedet og utdanning og på inntektsnivå, tilhørighet, tillit og samfunnsdeltagelse, vil imidlertid valg av ektefelle kunne kaste lys over integreringsprosessene slik de utspiller seg over tid.

4.1. Innvandrere er yngre når de gifter seg ...

Innvandrerne som giftet seg i perioden 2014-2018 var generelt sett yngre enn resten av befolkningen. Gjennomsnittsalderen for innvandrer menn for å gifte seg var 34,9 år og medianalderen, det vil si alderen som deler gruppen i to like store deler etter at verdiene er sortert i stigende eller synkende rekkefølge, var 32 år. Dette innebærer at halvparten av innvandrer mennene var under 32 år når de giftet seg og halvparten var over denne alderen. Innvandrerkvinnene var typisk noe yngre enn innvandrer mennene, med en snittalder på 32,4 år og en medianalder på 30 år. I den øvrige befolkningen (det vil si blant personer som ikke var innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre) var gjennomsnittsalderen og medianalderen henholdsvis 39,5 og 36 år for menn og 35,8 og 33 år for kvinner i giftermålene i den samme perioden, altså betydelig høyere enn blant innvandrer menn- og -kvinner. Dette er ikke overraskende med tanke på at personer med innvandrerbakgrunn i det store og det hele er en ung befolkning. Aldersfordelingen blant innvandrere preges av at det er mange i de yngre aldersgruppene (flestepl i aldersgruppene 25-39 år) og relativt få i de yngste og eldste aldersgruppene (Dzamarija, 2017).

Medianalderen sier noe om fordelingen blant aldersgruppene i utvalget. Når medianalderen er lavere enn gjennomsnittsalderen, slik det er tilfelle blant både innvandrere og i resten av befolkningen, tyder dette på at gjennomsnittsalderen påvirkes av personer som gifter seg i en høyere alder og dermed trekker snittet opp. Blant innvandrer menn er det mest vanlig å gifte seg i aldersspennet 25-29 år og 30-34 år. 56 prosent av innvandrer mennene er i en av disse aldersgruppene når de gifter seg. Også blant innvandrerkvinner er disse to aldersgruppene størst. 59 prosent var enten 25-29 år eller 30-34 år gamle. Samtidig er det blant innvandrerkvinnene som er i 25-29 årsalderen som det er flest som gifter seg (32 prosent), mens det blant innvandrer mennene er flest blant de i 30-34 årsalderen (30 prosent).

4.2. ... og gifter seg tidlig i oppholdet

Ser man på tiden innvandrerne har bodd i Norge når de gifter seg, ser man igjen en viss forskjell mellom menn og kvinner. Gjennomsnittlig botid for menn var 9,3 år, mot 7,7 år for kvinner. Medianbotiden for begge grupper var en god del lavere enn snittet, 6 år for menn og 5 år for kvinner, noe som tyder på at mange innvandrere kun har bodd i landet noen få år når de gifter seg. Halvparten av innvandrer mennene har bodd i Norge i 6 år eller mindre når de gifter seg. Blant innvandrerkvinnene har en tilsvarende andel botid på 5 år eller mindre. Vi ser også at antallet vigsler synker jevnt fra og med tredje år for kvinner og fjerde år for menn. Et særtrekk for innvandrerkvinnene er at en større andel av disse enn mennene giftet seg i løpet av det første året, altså før de hadde vært i Norge et helt år. 9 prosent av kvinnene giftet seg i løpet av det første året i landet, mens kun 4 prosent av mennene gjorde det samme. Som vi skal se, er det særlig innvandrerkvinner fra Thailand og Filippinene som har svært kort botid når de gifter seg.

4.3. Varierende grad av endogami

Det var i perioden fra 2014 til 2018 om lag 32 000 vigsler hvor en eller begge av personene var innvandrere og hvor minst en av partene var registrert bosatt i Norge. I 3 400 av disse vigslene var landbakgrunnen til den ene personen ukjent. Dette forekommer i en del ekteskap som er transnasjonale, det vil si når en av partene i ekteskapsinngåelsen ikke er bosatt i Norge. Ettersom vi ikke kjenner landbakgrunnen til begge personene i disse vigslene, har vi ingen mulighet til å si noe om hvorvidt disse ekteskapsinngåelsene skjer mellom personer med lik eller ulik landbakgrunn. Vi har derfor måttet ekskludere denne gruppen med vigsler og ta utgangspunkt i de 28 600 vigslene der landbakgrunnen var kjent. Tallene i de påfølgende delkapitlene er med andre ord utarbeidet utelukkende ut fra disse vigslene. Ettersom vi ikke vet noe om hvorvidt de ekskluderte vigslene er mer eller mindre endogame enn resten, kan vi dessverre ikke vite med sikkerhet i hvilken grad og retning det å ekskludere disse vigslene påvirker resultatene.

Vi kan si noe om hvilke grupper vigsler som skiller seg ut med høy andel der landbakgrunnen til den ene parten er ukjent og hvor mangelen på data følgelig kan ha en effekt på resultatene. Dette er særlig tilfelle med vigsler der brudgommen er fra Øst-Europa eller Thailand, eller der enten brudgommen eller bruden er fra et land i Midtøsten eller Nord-Afrika (inkludert Pakistan). I disse tilfellene er andelen vigsler der en av partene har ukjent landbakgrunn mellom 10 og i underkant av 20 prosent. Unntaket er vigsler der kvinnen er innvandrer fra Iran eller Syria. Andelen av disse vigslene hvor landbakgrunnen til den andre parten er ukjent, er noe lavere, henholdsvis 7 og 8 prosent. For vigsler der enten bruden eller brudgommen er innvandrer fra et nordisk og vest-europeisk land, eller fra Filippinene, er den tilsvarende andelen derimot lav (2 prosent til 6 prosent). Dette gjelder også vigsler der bruden er innvandrer fra et øst-europeisk land.

Det vi kan se fra vigslene der vi kjenner begge personenes landbakgrunn, er at en stor del av ekteskapene er eksogame, altså mellom personer med ulik landbakgrunn. Dette gjaldt 16 800 (59 prosent) av vigslene. Også her ser man forskjeller mellom kjønnene. Av 18 300 vigsler der mannen var innvandrer og vi kjenner landbakgrunnen til kvinnen, var 8 000 med en kvinne med en annen landbakgrunn, 44 prosent. Av de 19 100 vigslene der kvinnen var innvandrer, var andelen eksogame forhold høyere. 11 100 (59 prosent) av disse vigslene var med en mann med annen landbakgrunn. Det er med andre ord vanligere for innvandrerkvinner å gifte seg med en person med en annen landbakgrunn enn det er for innvandrer menn.

Disse tallene, som omfatter alle innvandrer menn og -kvinner uansett landbakgrunn dekker imidlertid over store variasjoner mellom og innenfor forskjellige innvandrergrupper. I de neste delkapitlene går vi gjennom noen av de største innvandrergruppene og bryter tallene relatert til valg av ektefelle ned på dette nivået.

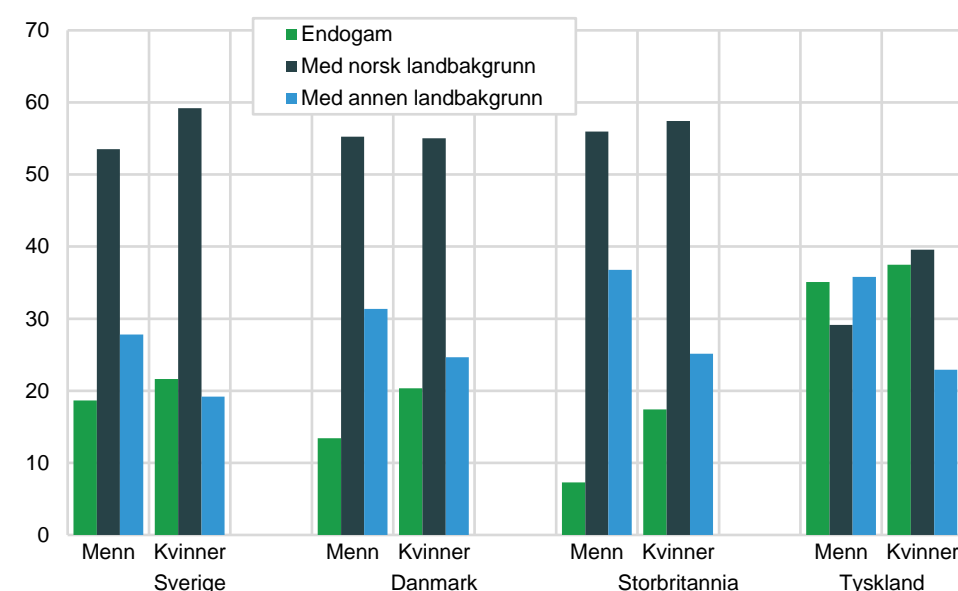
4.4. Vanlig å gifte seg med noen med annen landbakgrunn blant nordiske og vest-europeiske innvandrere

Blant innvandrere fra nordiske og vest-europeiske land er det vanlig å gifte seg med noen som ikke har samme landbakgrunn som en selv. Av i underkant 1 500 ekteskap der mannen var innvandrer og hadde svensk landbakgrunn, hadde kun nær 300 (19 prosent) av kvinnene svensk landbakgrunn. Andelen svenske innvandrerkvinner som giftet seg med menn med svensk landbakgrunn var omtrent den samme; i 300 av totalt 1 300 (22 prosent) ekteskap der kvinnen var innvandrer med svensk landbakgrunn hadde mannen også svensk landbakgrunn. Også blant danske, britiske og tyske innvandrere er det vanlig å gifte seg med noen med en

annen landbakgrunn. Kun 7 prosent av britiske menn og 17 prosent av britiske kvinner giftet seg med en noen med samme landbakgrunn som de selv, mens henholdsvis 13 prosent og 20 prosent av danske menn og kvinner gjorde det samme. Andelen er riktignok noe høyere blant tyske innvandrere; 35 prosent av tyske menn og 37 prosent av tyske kvinner giftet seg med en person med tysk landbakgrunn.

Mange gifter seg med personer med norsk landbakgrunn. Litt over halvparten, henholdsvis 54 prosent og 59 prosent, av svenske innvandrer menn og -kvinner gifter seg med noen med norsk landbakgrunn. Andelen er omtrent lik blant innvandrere med britisk og dansk landbakgrunn: 56 prosent av britiske menn og 57 prosent av britiske kvinner gifter seg med noen med norsk landbakgrunn. 55 prosent av danske menn og 55 prosent av danske kvinner giftet seg med en person med norsk landbakgrunn. Blant tyske innvandrere er det færre som gifter seg med noen med norsk landbakgrunn. Særlig er dette tilfelle blant mennene. Bare 29 prosent av tyske menn giftet seg med en person med norsk landbakgrunn, mot 40 prosent av kvinnene.

Figur 4.1 Vigsler blant innvandrere fra Norden og Vest-Europa, etter kjønn og landbakgrunn

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

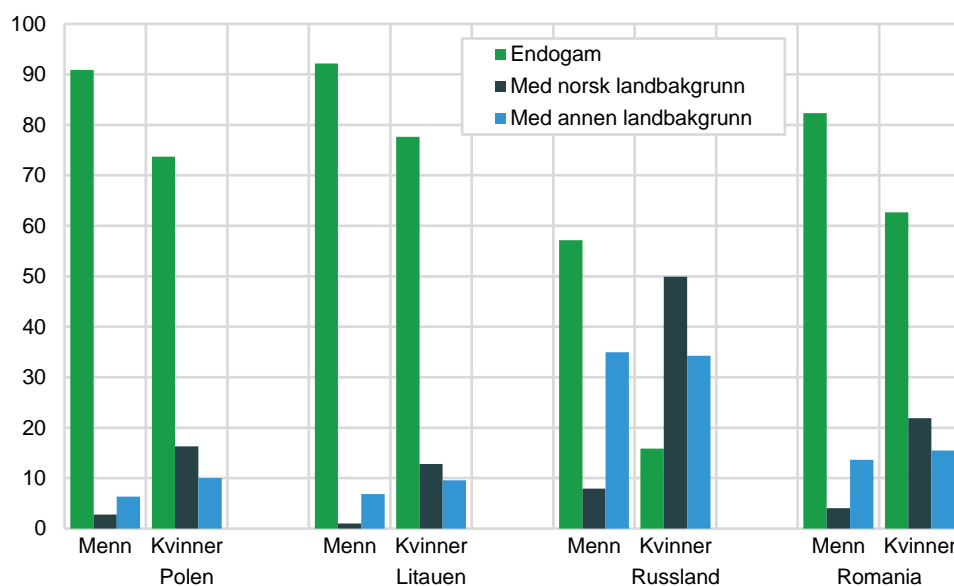
Mellom en femtedel og en fjerdedel av kvinnene med nordisk og vest-europeisk landbakgrunn giftet seg med noen som hverken hadde samme landbakgrunn som en selv eller som hadde norsk landbakgrunn. Om lag en tredjedel av mennene med samme landbakgrunn gjorde det samme. Unntaket er svenske menn, hvorav noen færre (28 prosent) giftet seg med noen som ikke hadde svensk eller norsk landbakgrunn. Igjen ser vi kjønnsforskjeller med hensyn til hvem man velger å gifte seg med. Blant mennene er det vanligst å gifte seg med noen med asiatisk landbakgrunn. Mellom 4 og 6 prosent av de svenske, danske, tyske og britiske innvandrer mennene giftet seg med noen fra enten Thailand eller Filippinene. Det er også mange innvandrer menn fra Sverige, Danmark, Tyskland og Storbritannia som gifter seg med kvinner fra Øst-Europa. Blant innvandrer kvinnene er det imidlertid vanligere å gifte seg med en person fra et annet vest-europeisk eller nordisk land. Dette er ikke uvanlig blant innvandrer mennene fra Norden og Vest-Europa heller, men det skjer generelt sett i noe mindre grad enn blant kvinnene.

4.5. Mer endogami blant innvandrere fra Øst-Europa

Som vi har sett er hovedtendensen blant nordiske og vest-europeiske innvandrere at mange gifter seg med noen med annen landbakgrunn. Blant de som gifter seg utenfor sin egen gruppe er det dessuten mange som velger en norsk ektefelle. Vi ser også at det er visse kjønnsforskjeller. Blant annet tenderer kvinner å være noe mindre eksogame enn menn og å velge ektefeller med annen nordisk/vest-europeisk, snarere enn øst-europeisk eller asiatisk, landbakgrunn når de først gifter seg med noen som hverken har samme landbakgrunn som de selv eller har norsk landbakgrunn.

Blant innvandrere fra øst-europeiske land som Polen, Litauen, Russland og Romania er mønsteret imidlertid annerledes. Innvandrere fra disse landene gifter seg i mye større grad med noen med samme landbakgrunn som de selv. Også her er det kjønnsforskjeller, men omvendt av det som er tilfelle blant nordiske og vest-europeiske innvandrere. Mens ni av ti (91 og 92 prosent) av polske og litauiske innvandrer menn gifter seg med en person med samme landbakgrunn, gjør mellom sju og åtte av ti (74 prosent og 78 prosent) av polske og litauiske innvandrerkvinner det samme. Vi ser en tilsvarende forskjell blant rumenske innvandrere; mens 82 prosent av rumenske innvandrer menn giftet seg med noen med rumensk landbakgrunn, var dette kun tilfelle med 63 prosent av de rumenske innvandrerkvinner. Gapet er enda større mellom russiske innvandrer- og -kvinner. Nesten seks av ti (57 prosent) av russiske innvandrer menn giftet seg med noen med russisk landbakgrunn. Mindre enn to av ti (16 prosent) av russiske kvinner gjorde det samme.

Figur 4.2 Vigsler blant innvandrere fra Øst-Europa, etter kjønn og landbakgrunn

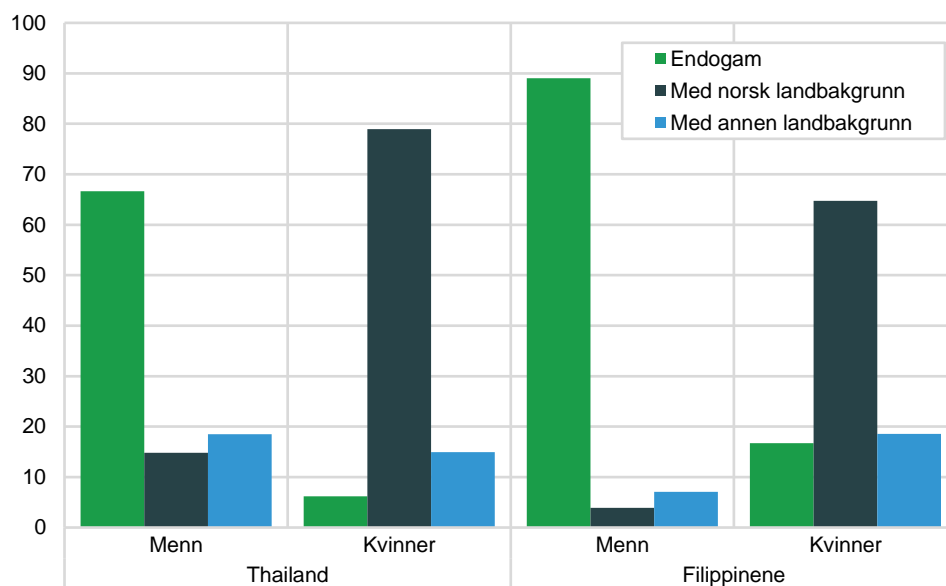
Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Når russiske innvandrerkvinner skiller seg såpass ut fra tendensen man ser generelt blant øst-europeiske innvandrere er dette antagelig delvis relatert til det betydelige antallet familieetableringer mellom russiske kvinner og personer i den øvrige befolkningen. Som nevnt i kapittel 2.14 har riktignok antallet russiske kvinner som kommer til Norge for å etablere seg med menn fra den øvrige befolkningen avtatt en del siden toppårene på begynnelsen av 2000-tallet, men det kommer fortsatt et sted mellom 50 og 100 russiske kvinner til Norge hvert år med dette som innvandringsgrunn.

4.6. Store kjønnsforskjeller blant thailandske og filippinske innvandrere

Det samme mønsteret, med store forskjeller mellom kvinner og menn, er også tilstede blant innvandrere fra Sørøst-Asia. Mens to tredjedeler (67 prosent) av thailandske menn og ni av ti (89 prosent) av filippinske menn giftet seg med noen med samme landbakgrunn som de selv, gjorde kun 6 prosent av thailandske kvinner og 17 prosent av filippinske kvinner det samme. Kvinnene er med andre ord langt mer eksogame enn mennene. Det er imidlertid verdt å merke seg at antallet vigslers som involverte en thailandsk innvandrer, 81, er svært mye mindre enn det tilsvarende antallet som involverte thailandske innvandrerkvinner, 811. Dette innebærer at tilfeldige variasjoner ved vigslene i perioden vi har valgt å se på vil kunne ha større utslag for resultatene for mennene enn for kvinnene.

Figur 4.3 Vigslers blant innvandrere fra Thailand og Filippinene, etter kjønn og landbakgrunn

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

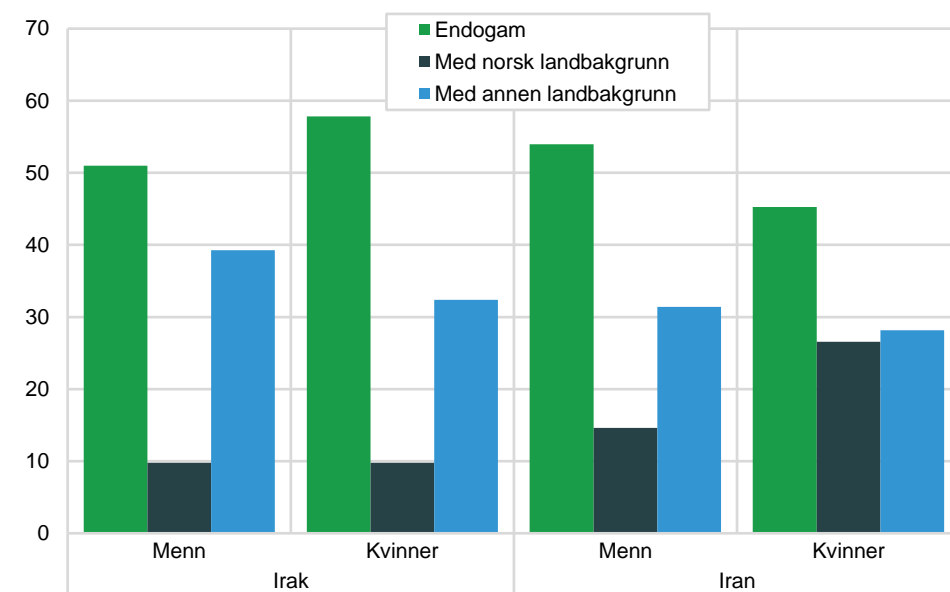
Vi ser også at thailandske og filippinske kvinner tenderer til å gifte seg med norske menn. Henholdsvis åtte av ti (79 prosent) av thailandske kvinner og to tredjedeler (65 prosent) av filippinske kvinner giftet seg med personer med norsk landbakgrunn. Dette er ikke overraskende gitt den omfattende familieinnvandringen fra disse landene i løpet av de siste to tiårene. Som allerede nevnt i kapittel 2.10 har en stor del av familieinnvandringen fra Thailand bestått av kvinner som kommer for å gifte seg med menn uten innvandrerbakgrunn.

At mange av kvinnene fra Thailand og Filippinene som gifter seg i Norge er familieinnvandrere som har kommet for å etablere seg med noen fra den øvrige befolkningen ser vi på botiden. Blant både thailandske og filippinske kvinner som gifter seg med personer med norsk landbakgrunn er botiden typisk relativt kort. Mange gifter seg i løpet av de aller første årene. Medianbotiden for filippinske og thailandske kvinner som gifter seg med norske menn er i begge tilfeller 2 år (jamfør medianbotid for innvandrerkvinner på 5 år, som nevnt i kapittel 4.2), hvilket betyr at halvparten av kvinnene har bodd i to år eller mindre når de gifter seg. En tredjedel (34 prosent) av de thailandske kvinnene giftet seg sågar i løpet av det første året de bodde i Norge. Blant filippinske kvinner var det noe færre som giftet seg i løpet av det første året, 20 prosent, men som vi ser fra medianbotiden gifter også de filippinske kvinnene seg tidlig i oppholdet.

4.7. Betydelig variasjon i valg av ektefelle blant irakiske og iranske innvandrere

Blant innvandrere fra Irak og Iran er det betydelig variasjon med hensyn til graden av endogami. Hovedtendensen er riktignok at et flertall gifter seg med en person med samme landbakgrunn som de selv. Dette er tilfelle med over halvparten av irakiske menn (51 prosent) og irakiske kvinner (58 prosent), samt blant iranske menn (54 prosent). Om lag en tiendel av personene i disse gruppene, 10 prosent av irakiske menn og kvinner og 15 prosent av iranske menn, gifter seg med en person med norsk landbakgrunn.

Figur 4.4 Vigsler blant innvandrere fra Irak og Iran, etter kjønn og landbakgrunn

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Iranske innvandrerkvinner utgjør imidlertid et unntak fra dette mønsteret. Av iranske innvandrerkvinner gifter et flertall seg med noen *uten* samme landbakgrunn som de selv. Under halvparten (45 prosent) av iranske innvandrerkvinner giftet seg med noen med iransk landbakgrunn, mens litt over en fjerdedel (27 prosent) giftet seg med en person med norsk landbakgrunn. Man ser videre at det er relativt stor forskjell i botid mellom de iranske innvandrerkvinnene som giftet seg med noen med norsk landbakgrunn sammenlignet med de som giftet seg med en person med iransk landbakgrunn. Den førstnevnte gruppen av kvinner hadde bodd i Norge i gjennomsnitt 17,2 år, mens kvinnene som giftet seg med noen med iransk landbakgrunn hadde bodd i landet i snitt 10 år. Medianbotiden for de endogame kvinnene er videre lavere enn dette snittet, 7 år, noe som tyder på at en del har kortere botid enn gjennomsnittet tilsier. Blant de iranske innvandrerkvinnene som giftet seg med en mann med norsk landbakgrunn er medianbotiden derimot den samme som snittet, 17 år, og vi ser videre at litt under en tredjedel av disse kvinnene kom til Norge mellom 26 og 28 år før, dvs. rundt slutten av 80-tallet og/eller begynnelsen av 90-tallet. Vi ser også det samme mønstret blant de iranske innvandrer mennene, der de som giftet seg med noen med norsk landbakgrunn har betraktelig lengre botid enn de som giftet seg med noen med iransk landbakgrunn.

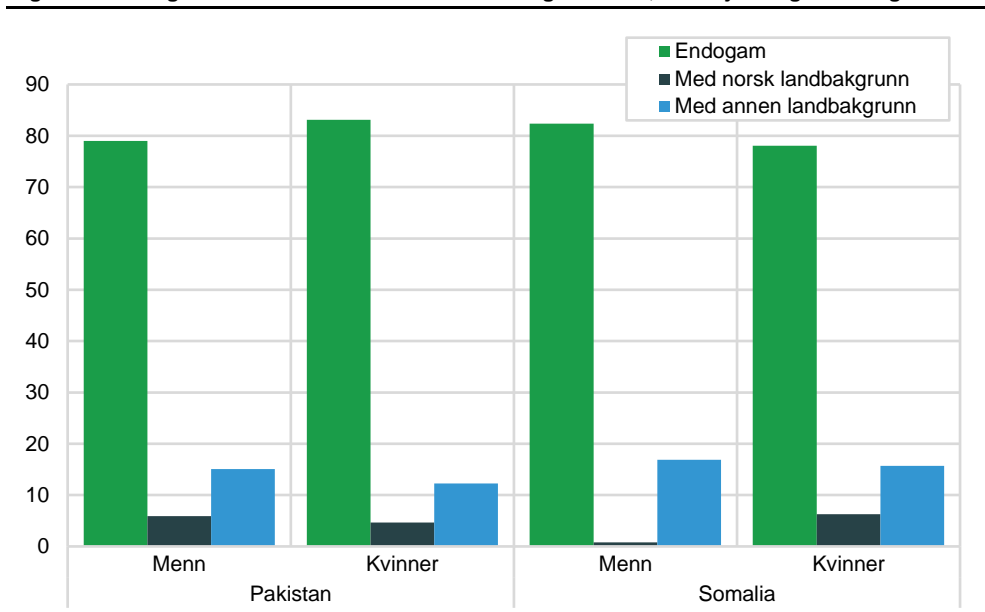
At iranske innvandrere i større grad gifter seg med personer med annen landbakgrunn er et mønster man har observert tidligere i sammenheng med undersøkelser av ekteskapsmønstre blant innvandrergrupper (Daugstad, 2006). Der ble det antydnet at grunnen til at iranere var mindre endogame enn andre asiatiske innvandrergrupper kunne henge sammen den relativt lange botiden til gruppen. De hadde med andre ord rukket å bli en del av samfunnet i større grad enn andre

grupper fra samme region med kortere botid. Som vi ser på botiden blant iranske innvandrere synes det som å være sammenheng mellom lengre botid og eksogami. Dette kan imidlertid også henge sammen med forskjellig sammensetning på gruppene av iranske innvandrere som har kommet til Norge i løpet av de siste tiårene. Man regner med tre bølger med utvandring fra Iran siden 1950 (Hakimzadeh, 2006). I de to bølgene som reiste i tiden før og rett etter revolusjonen i 1979 var det mange studenter, personer tilknyttet det gamle maktapparatet og høyt utdannede. Den tredje bølgen, som startet rundt 1995, har imidlertid bestått av personer med mer blandet bakgrunn med hensyn til utdanningsnivå og som har hatt dårligere forutsetninger for å integreres i vertslandene. Innvandringen fra Iran til Norge har likeledes vært preget av to perioder; en i 1987-88, da politiske innstramninger i Iran førte til at personer fra den intellektuelle eliten og ofte med høyere utdanning flyktet, og en annen fra og med midten av 1990-tallet til begynnelsen av 2000-tallet (Henriksen, 2007, s. 96). Dette forklarer imidlertid ikke hvorfor iranske innvandrerkvinner er mer tilbøyelige enn iranske innvandremenn til gifte seg med noen med norsk landbakgrunn.

4.8. Somaliske og pakistanske innvandrere blant de mest endogame

Vi har allerede sett at særlig polske og litauiske innvandrere tenderer mot å gifte seg med personer med samme landbakgrunn som de selv. Av innvandrergruppene vi har sett på skiller også somaliske og pakistanske innvandrere seg ut som særskilt endogame. 82 prosent av de somaliske mennene og 78 prosent av de somaliske kvinnene som giftet seg i perioden 2014-2018 giftet seg med noen med landbakgrunn som de selv. Kun 1 prosent av mennene og 6 prosent av kvinnene giftet seg med noen med norsk landbakgrunn. Andelene er noenlunde sammenlignbare blant pakistanske innvandrere: 79 prosent av pakistanske menn og 83 prosent av pakistanske kvinner giftet seg med noen med pakistansk bakgrunn, mens henholdsvis 6 prosent og 5 prosent giftet seg med personer med norsk landbakgrunn. Pakistanere er en gruppe med lang botid i Norge, noe som illustrerer at lengre botid ikke i seg selv ikke fører til mindre endogami, i det minste på gruppenivå. Som vi skal se tenderer også den neste generasjonen, altså norskfødte med pakistanske foreldre, til å gifte seg med personer med samme landbakgrunn som de selv.

Figur 4.5 Vigsler blant innvandrere fra Somalia og Pakistan, etter kjønn og landbakgrunn

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

4.9. Syrere: en relativt ny innvandrergruppe i Norge

Syrere er en innvandrergruppe som har vokst betraktelig i løpet av de siste årene som en følge av flyktningestrømmen fra landet. Vi har derfor også valgt å se på valg av ektefelle i denne innvandrergruppen. Generelt sett er syriske innvandrere relativt endogame. 58 prosent av syriske innvandrermenn som giftet seg i perioden 2014-2018 giftet seg med noen med samme landbakgrunn, mens kun 8 prosent av giftet seg med kvinner med norsk landbakgrunn. De tilsvarende andelene for syriske innvandrerkvinner var 76 prosent, som giftet seg med noen med samme landbakgrunn, og 3 prosent, som giftet seg med noen med norsk landbakgrunn. Som vi kan se tenderer med andre ord syriske innvandrerkvinner til å være mer endogame enn de syriske innvandrermennene. Når det er sagt er det viktig å huske at syrere er en ganske ny innvandrergruppe i Norge og at de derfor har hatt mindre mulighet til å komme inn i det norske samfunnet enn andre innvandrergupper som har vært her lenger. Mange av de ekteskap som inngås like etter ankomst til Norge, gjelder nok dessuten forhold som ble etablert lenge før innvandringen, enten i Syria eller under flukten. Man skal derfor være varsom med å lese for mye ut av disse resultatene og å gjøre sammenligninger med mer etablerte innvandrergupper.

4.10. Født i Norge av innvandrere ...

I kapittel 3 så vi at norskfødte med innvandrereforeldre er en ung gruppe i Norge og at det er flest blant dem med foreldre fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam som har nådd voksenalderen. Det er da naturlig at i de fleste inngåtte ekteskap blant norskfødte med innvandrereforeldre, har minst en av partene denne landbakgrunnen. Det er også noen fra Sri Lanka og Somalia som akkurat har nådd tjuetårene. Også blant norskfødte med marokkansk bakgrunn er det litt over 1000 som er i tjuetårene. Alle disse gruppene er allikevel for små til at vi kan si noe generelt om deres ekteskapsmønstre.

I denne sammenhengen er det viktig å huske at norskfødte med innvandrereforeldre fortsatt er en ung gruppe og at det blir stadig mindre vanlig å gifte seg ung, også blant de med landbakgrunn fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam (jf kapittel 3.2). Vi har med andre ord per i dag ikke et fullstendig bilde av ekteskapsmønsteret til denne gruppen. Man bør derfor være forsiktig når man sammenligner ekteskapsmønsteret til norskfødte med innvandrereforeldre med innvandrere fra samme land. Det vi kan si noe om er hvem de som har giftet seg i perioden 2014 til 2018 har valgt som ektefelle og hvor likt/ulikt dette ekteskapsmønsteret er med ekteskapsmønsteret vi ser blant innvandrere.

Vi kjenner landbakgrunnen til ektefellen i 1 593 av de totalt 1 783 ekteskapene som norskfødte menn med innvandrereforeldre inngikk i perioden 2014-2018 og i 1 878 av totalt 2 087 ekteskap som norskfødte kvinner med innvandrereforeldre inngikk i den samme perioden. De ukjente er personer som er bosatt i et annet land enn Norge ved ekteskapets inngåelse, og disse har vi ikke opplysninger om. Gjennomsnittsalderen ved giftermålet var, i alle ekteskap uavhengig om vi kjenner landbakgrunnen til ektefellen eller ikke, 29,2 år for norskfødte menn med innvandrereforeldre og 27,2 år for norskfødte kvinner med innvandrereforeldre, begge deler yngre enn for hele befolkningen, som er naturlig siden norskfødte med innvandrereforeldre er langt yngre enn den øvrige befolkningen (se kapittel 4.1, og Kirkeberg et al (2019)).

Tabell 4.1 Ekteskap inngått av norskfødte menn og kvinner med innvandrerforeldre og partners innvandringskategori, antall, 2014-2018

	Inngåtte ekteskap	Eksogame ekteskap	Endogame ekteskap
Norskfødte menn med innvandrerforeldre	1 593	617	976
Kvinnens innvandringskategori			
Født i Norge med to norskfødte foreldre	280	279	:
Innvandrere	299	139	160
Norskfødte med innvandrerforeldre	680	60	620
Norskfødte med en utenlandskfødt forelder	43	29	14
Utenlandsfødte med en norsk forelder	10	8	:
Utenlandsfødte med to norskfødte foreldre	3	3	.
Ukjent	278	99	179
Norskfødte kvinner med innvandrerforeldre	1 878	749	1 129
Mannens innvandringskategori			
Født i Norge med to norskfødte foreldre	367	366	:
Innvandrere	441	157	284
Norskfødte med innvandrerforeldre	680	60	620
Norskfødte med en utenlandskfødt forelder	47	36	11
Utenlandsfødte m/en norsk forelder	7	7	.
Utenlandsfødte med to norskfødte foreldre	6	5	.
Ukjent	330	118	212

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Som vi kan se tenderer i det store og det hele norskfødte med innvandrerforeldre mot å gifte seg med personer som enten er innvandrere eller som selv er norskfødte med innvandrerforeldre. Dette gjelder både menn og kvinner: 61 prosent av mennene og 60 prosent av kvinnene giftet seg med en innvandrer eller en norskfødt med innvandrerforeldre, se tabell 4.1. Ytterligere 17 prosent og 18 prosent giftet seg med noen med ukjent innvandringskategori, noe som vanligvis betyr at personen ikke er bosatt i landet. Bare 21 prosent av mennene og 23 prosent av kvinnene giftet seg med noen fra den øvrige befolkningen, dvs. en person bosatt i landet som hverken er innvandrer eller norskfødt med innvandrerforeldre.

Innvandringskategorien til ektefellen forteller oss imidlertid ikke om ekteskapet inngås mellom to personer med samme landbakgrunn. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre som gifter seg med hverandre har ikke nødvendigvis samme landbakgrunn. På samme måte finnes det også personer i den øvrige befolkningen som har samme landbakgrunn som de norskfødte med innvandrerforeldre som de gifter seg med. Dette kan for eksempel være menn eller kvinner med en innvandrerforelder. I denne rapporten ser vi, som allerede nevnt, derfor nesten utelukkende på landbakgrunnen til ektefellene. Det er allikevel verdt å merke seg at mange norskfødte med innvandrerforeldre velger blant annet å gifte seg med noen som ikke er bosatt i landet. Det har vært argumentert for at dette, sammen med tendensen til å gifte seg med personer med samme landbakgrunn som de selv (se under), kan ha negative konsekvenser for integreringsprosessen og at det kan føre til «forsinkelser» på områder som har med levekår, arbeid og utdanning m.m. (Kirkeberg et al, 2019, s. 33).

Slik som for innvandrere er det for deres etterkommere veldig ulik praksis for forskjellige landgrupper med hensyn til hvorvidt de gifter seg med noen med samme landbakgrunn. For norskfødte med bakgrunn fra noen land er det vanlig å gifte seg med noen med en annen landbakgrunn enn en selv og for andre ikke.

Ser vi på de 1 593 ekteskapene inngått av norskfødte menn med innvandrerforeldre i perioden 2014-2018 der man kjenner kvinnens landbakgrunn, var 61 prosent av de inngåtte ekteskapene med kvinner med samme landbakgrunn. I de 1 878 ekteskapene som ble inngått i samme periode der kvinnen var norskfødt med innvandrerforeldre var tilsvarende andel 60 prosent. Av totalt 2 800 vigsler der

minst en av partene var norskfødt med innvandrerforeldre var 53 prosent med en med samme landbakgrunn. Merk at prosentandelen for endogame forhold er lavere i totaltallet for alle vigsler der en eller begge av partene var norskfødt med innvandrerforeldre enn om vi ser kun på vigsler inngått av norskfødte menn med innvandrerforeldre eller kun på vigsler inngått av norskfødte kvinner med innvandrerforeldre. Dette skyldes at det i totaltallet inngår en hel del vigsler mellom norskfødte med innvandrerforeldre som telles kun en gang. Ettersom disse ekteskapene i stor grad er endogame, vil andelen endogame forhold dermed synke.

Videre ser vi at norskfødte med innvandrerforeldre i liten grad gifter seg med en med norsk landbakgrunn. Kun henholdsvis 16 og 18 prosent av norskfødte menn og kvinner med innvandrerforeldre giftet seg med noen med norsk landbakgrunn.

4.11. Norskfødte med pakistanske foreldre mer endogame enn pakistanske innvandrere

Totaltallene som er blitt presentert gir inntrykk av at norskfødte med innvandrerforeldre i stor grad gifter seg med noen med samme landbakgrunn og at de i liten grad inngår ekteskap med noen med norsk landbakgrunn. Som nevnt er det imidlertid store variasjoner mellom forskjellige grupper blant norskfødte med innvandrerforeldre. Man finner dessuten også visse kjønnsforskjeller innenfor noen av gruppene.

Blant de mest endogame gruppene av norskfødte med innvandrerforeldre er de med landbakgrunn fra Pakistan. Et stort flertall av etterkommere av innvandrere fra Pakistan gifter seg med noen med pakistansk landbakgrunn. Norskfødte kvinner med foreldre fra Pakistan er sågar i større grad endogame enn innvandrere fra Pakistan. 83 prosent av pakistanske innvandrerkvinner giftet seg med en person med pakistansk bakgrunn (se kapittel 4.8). Til sammenligning var 87 prosent av de 717 ekteskapene norskfødte kvinner med pakistanskfødte foreldre inngikk i perioden vi ser på, med menn med pakistansk landbakgrunn. Om lag to av tre (396) av disse mennene var andre norskfødte med innvandrerforeldre med pakistansk landbakgrunn, mens en av fem (127) var innvandrere født i Pakistan. Kun 3 prosent av de 717 ekteskapene, var med en person med norsk landbakgrunn. De resterende ti prosentene (73 personer) som giftet seg med noen som hverken hadde pakistansk eller norsk landbakgrunn, giftet seg i hovedsak med personer med bakgrunn fra vest-europeiske eller nordiske land eller fra land i Asia (slik som Afghanistan, Irak eller India).

Også for norskfødte menn med pakistanskfødte foreldre, er det en høyere andel som giftet seg endogamt enn for pakistanske innvandrere. 83 prosent av menn med pakistanske foreldre giftet seg med kvinner som også hadde pakistansk bakgrunn. Til sammenligning var 79 prosent av ekteskapsinngåelsene til pakistanske innvandremenn med en kvinne med pakistansk landbakgrunn. Et flertall av ektefellene som også hadde pakistansk landbakgrunn var andre norskfødte med innvandrerforeldre. Sju av ti (396) av de 543 ekteskapene der en norskfødt mann med innvandrerforeldre fra Pakistan giftet seg endogamt, var med en norskfødt med innvandrerforeldre. Litt over en av ti (70) av ekteskapene var med en innvandrer født i Pakistan. Få norskfødte menn med foreldre fra Pakistan giftet seg dessuten med noen med norsk landbakgrunn: kun 4 prosent av ekteskapene var mellom en norskfødt mann med innvandrerforeldre fra Pakistan og en kvinne med norsk landbakgrunn. Resten av vigslene som ikke var endogame var med personer fra Asia, vest-europeiske-, nordiske- eller afrikanske land (særlig Marokko).

Som vi ser blant norskfødte med innvandrerforeldre fra Pakistan, er det for noen landgrupper en tendens til at norskfødte kvinner med innvandrerforeldre i høyere

grad gifter seg med noen med samme landbakgrunn enn norskfødte menn med innvandrerforeldre. Dette er imidlertid ikke tilfelle blant norskfødte med innvandrerforeldre fra Tyrkia. Her var andelen endogame omtrent lik blant begge kjønn. For kvinner med tyrkiske foreldre var andelen 79 prosent, mens andelen menn med tyrkiske foreldre som giftet seg med kvinner som også hadde tyrkiske foreldre var 78 prosent.

4.12. To av tre menn med vietnamesisk bakgrunn giftet seg endogamt

For dem med vietnamesiske foreldre var situasjonen motsatt, og andelen endogame ekteskapsinngåelser var høyest for menn. 65 prosent av menn med vietnamesiske foreldre som giftet seg i perioden (82 av 126 vigsler), giftet seg med en kvinne med vietnamesisk landbakgrunn, mens 35 prosent av ekteskapene norskfødte kvinner med vietnamesisk landbakgrunn inngikk (61 av 172), var endogame. Av mennene var det 15 prosent som giftet seg med en person med norsk landbakgrunn, mens 34 prosent av kvinnene gjorde det samme. 20 prosent av mennene og 31 prosent av kvinnene giftet seg med noen som hverken hadde vietnamesisk eller norsk landbakgrunn. Tallene for mennene og kvinnene som har giftet seg med noen som hverken har vietnamesisk eller norsk landbakgrunn er imidlertid så små at det er vanskelig å si noe om eventuelle mønster i valg av ektefelle i denne gruppen.

Det er også viktig å påpeke at samboerskap er mer vanlig blant norskfødte med innvandrerforeldre fra Vietnam enn det er for andre store grupper av norskfødte med innvandrerforeldre (Kirkeberg et al, 2019, s. 31). Dette innebærer at ekteskapsmønsteret vi har kartlagt i denne rapporten i mindre grad kan sies å gi et fullstendig bilde av denne gruppens valg av partnere.

4.13. Hovedfunn fra kapitlet

I perioden fra 2014 til 2018 var det 34 500 vigsler mellom personer med ulikt kjønn der en eller begge enten var innvandrer eller norskfødte med innvandrerforeldre. I dette kapitlet har vi sett på hvem innvandrerne og de norskfødte med innvandrerforeldre valgte som ektefelle, med fokus på landbakgrunnen til ektefellene. Vi har i denne sammenhengen skilt mellom *endogame* forhold (ekteskap der personene har samme landbakgrunn) og *eksogame* forhold (ekteskap der personene har forskjellig landbakgrunn).

Blant vigslene hvor en eller begge var innvandrer, finner vi at flertallet (59 prosent) var mellom personer med forskjellig landbakgrunn (eksogamt), men det er stor variasjon mellom og innenfor forskjellige innvandrergrupper. Sterkest tendens til å gifte seg med noen med samme landbakgrunn som en selv, finner man blant innvandrere fra Øst-Europa og fra Pakistan og Somalia. Minst endogame er innvandrere fra nordiske og vest-europeiske land, samt kvinner fra Thailand og Filippinene.

Det er også store kjønnsforskjeller internt i innvandrergruppene. Filippinske og thailandske innvandrerkvinner er betraktelig mer eksogame enn innvandrer menn fra samme land. Det samme mønsteret er også tilstede blant russiske og iranske innvandrere, der kvinnene, langt mer enn mennene, er tilbøyelige til å velge ektefelle som ikke er henholdsvis russisk eller iransk. Mange av kvinnene fra disse fire landene gifter seg med noen med norsk landbakgrunn.

Ettersom norskfødte med innvandrerforeldre er en ung gruppe i Norge, er det begrenset hvilke enkeltland innenfor denne gruppen vi har kunnet se på. Kun de med foreldre fra Pakistan, Tyrkia og Vietnam er mange nok til at vi kan si noe generelt om ekteskapsmønsteret deres. Blant vigslene i perioden fra 2014 til 2018

hvor en eller begge parter var norskfødt med innvandrereforeldre, finner vi at halvparten (53 prosent) var endogame (mellom personer med samme landbakgrunn). Som med vigslene der en eller begge parter var innvandrere, skjuler også denne andelen betydelige variasjoner mellom innvandreregruppene. Mest endogame var norskfødte med innvandrereforeldre fra Pakistan, hvor 87 prosent av kvinnene og 83 prosent av mennene giftet seg med noen med samme landbakgrunn som dem selv. Denne andelen er høyere enn blant innvandrere fra Pakistan (83 prosent av kvinnene og 79 prosent av mennene). Andelen som giftet seg endogamt var noe lavere blant norskfødte med innvandrereforeldre fra Tyrkia, henholdsvis 79 og 78 prosent for kvinner og menn. Blant norskfødte med innvandrereforeldre fra Vietnam var det på sin side store kjønnsforskjeller. Mens to av tre menn (65 prosent) med vietnamesiske foreldre giftet seg endogamt, giftet kun en av tre kvinner (36 prosent) seg med noen med samme landbakgrunn.

Referanser

- Daugstad, G. (2006). Hvem gifter innvandrere i Norge seg med? *Samfunnsspeilet* 4/2006. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/hvem-gifter-innvandrere-i-norge-seg-med>
- Daugstad, G. (2008). *Ekteskap over landegrensene. Ekteskapsmønster og transnasjonale familieetableringar i perioden 1990-2007*. Rapporter 2008/41. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/ekteskap-over-landegrensene>
- Daugstad, G. (2009). *Søker krake make? Ekteskap og pardannelse blant unge med bakgrunn grunn fra Tyrkia, Pakistan og Vietnam*. Rapporter 2009/33. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/soker-krake-make>
- Dzamarija, M. (2013). *Innvandringsgrunn 1990-2011, hva vet vi og hvordan kan statistikken utnyttes?* Rapporter 2013/34, Statistisk Sentralbyrå. Hentet fra <http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/innvandringsgrunn-1990-2011-hva-vet-vi-og-hvordan-kan-statistikken-utnyttes?fane=om>
- Dzamarija, M. (2017). Innvandrere og deres norskfødte barn – gruppenes sammensetning. *Innvandrere i Norge, 2017*, Statistisk Sentralbyrå. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/innvandrere-og-deres-norskfodte-barn-gruppenes-sammensetning>
- Egge-Hoveid, K. og Sandnes, T. (2015). *Innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre i et kjønns- og likestillingsperspektiv Utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse*. Rapporter 2015/26, Statistisk sentralbyrå. Hentet fra <http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/231261?ts=14f975e12e8>
- Eriksen, T. H. (1993). *Små steder-store spørsmål: innføring i sosialantropologi*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Eriksen, T. H. (2010). *Ethnicity and Nationalism: Anthropological Perspectives. Third Edition*. London: Pluto Press
- Eurostat (2019). Total unemployment rate. Hentet fra <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00203/default/table?lang=en>
- Hakimzadeh, S. (2006). Iran: A vast diaspora abroad and millions of refugees at home. Migration information source. September 2006. Hentet fra <https://www.migrationpolicy.org/article/iran-vast-diaspora-abroad-and-millions-refugees-home>
- Hear, N. et al (2009). Managing Mobility for Human Development: The Growing Saliency of Mixed Migration. UNDP: Human Development Research Paper 2009/20
- Henriksen, K. (2007). *Fakta om 18 innvandrergupper i Norge*. Rapporter 2007/29, Oslo: Statistisk Sentralbyrå. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/fakta-om-18-innvandrergupper-i-norge>
- Henriksen, K. (2010). *Familieinnvandring og ekteskapsmønster 1990-2008*. Rapporter 2010/10, Statistisk sentralbyrå. Hentet fra <http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/familieinnvandring-og-ekteskapsmonster-1990-2008>

- Henriksen, K. (2012). Mindre vanlig med ekteskapsinnvandring til barn av innvandrere. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra <http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/mindre-vanlig-med-ekteskapsinnvandring-til-barn-av-innvandrere>
- Lappegård T. (2006). Family formation and education among Pakistani, Turkish and Vietnamese women in Norway, GENUS, LXII (1), 75-95
- Kirkeberg, M. et al (2019). *Norskfødte med innvandrerforeldre – hvordan går det med dem? Demografi, utdanning, arbeid og inntekt*. Rapporter 2019/21, Statistisk sentralbyrå. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/norskfodte-med-innvandrerforeldre-hvordan-gar-det-med-dem>
- UDI 2019: lastet ned 22.11.2019 fra <https://www.udiregelverk.no/no/rettskilder/sentrale/utlendingsloven/kap6/41-a-24-arskrav-for-familieetablering/>
- Vassenden, K. (2015). *Om kvaliteten på den norske inn- og utvandringsstatistikken*. Notater 2015/17, Statistisk Sentralbyrå. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/om-kvaliteten-pa-den-norske-inn-og-utvandringsstatistikken>
- Wiik, K. (2014). *Valg av ektefelle blant norskfødte med innvandrerforeldre*. Rapporter 2014/8. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/165169?ts=14540c34818>

Vedlegg A: Tabeller

Tabell A 1 Familieinnvandring etter type og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018. Absolutte tall

	Familieetablering og referansepersonens innvandringsbakgrunn						Gjenforening og alder på familieinnvandrerer				
	Familieinnvandring i alt	Familieetablering i alt	Øvrig befolkning	Innvandrere	Herav: familieetablering til flyktning	Norsk-fødte med innvandrerforeldre	Uopp-gitt	Gjenforening i alt	Herav: familiegjenforening til flyktning	Familieinnvandrerer 17 år og yngre	Familieinnvandrerer 18 år og eldre
I alt, 1990-2018	312 690	104 384	55 761	44 435	17 962	3 957	231	208 306	49 206	123 640	84 666
1990	4 568	1 637	1 041	594	179	2	-	2 931	608	1 779	1 152
1991	4 391	1 702	1 098	600	221	4	-	2 689	513	1 543	1 146
1992	4 896	2 026	1 252	764	314	10	-	2 870	552	1 669	1 201
1993	4 768	1 920	1 188	717	324	15	-	2 848	581	1 709	1 139
1994	4 242	2 113	1 181	910	426	22	-	2 129	369	1 249	880
1995	4 335	2 192	1 171	987	444	34	-	2 143	378	1 202	941
1996	4 622	2 194	1 172	970	468	52	-	2 428	534	1 343	1 085
1997	5 872	2 746	1 471	1 193	622	82	-	3 126	737	1 713	1 413
1998	6 783	3 157	1 648	1 398	707	111	-	3 626	983	2 026	1 600
1999	7 482	3 328	1 869	1 331	661	128	-	4 154	1 714	2 398	1 756
2000	7 610	3 380	2 104	1 142	588	134	-	4 230	1 857	2 546	1 684
2001	8 389	3 899	2 428	1 311	710	160	-	4 490	1 909	2 663	1 827
2002	12 852	4 914	2 875	1 863	1 046	175	1	7 938	4 672	4 901	3 037
2003	9 228	4 442	2 790	1 444	793	207	1	4 786	2 325	2 989	1 797
2004	9 248	4 839	2 930	1 680	923	222	7	4 409	1 303	2 681	1 728
2005	10 459	4 733	2 792	1 703	898	226	12	5 726	1 804	3 632	2 094
2006	11 346	4 503	2 660	1 648	828	185	10	6 843	1 725	4 185	2 658
2007	13 772	4 380	2 554	1 648	773	155	23	9 392	1 371	5 617	3 775
2008	16 927	4 830	2 647	1 969	984	196	18	12 097	1 883	7 056	5 041
2009	15 298	4 131	1 934	1 955	693	215	27	11 167	2 000	6 418	4 749
2010	15 015	3 589	1 682	1 748	561	137	22	11 426	1 473	6 830	4 596
2011	16 272	4 558	2 215	2 162	715	159	22	11 714	1 387	7 010	4 704
2012	18 132	4 701	2 233	2 223	688	188	57	13 431	2 154	8 196	5 235
2013	16 731	4 198	1 913	2 103	545	163	19	13 249	1 747	7 858	5 391
2014	16 364	3 892	1 524	2 188	586	174	6	12 472	1 569	7 365	5 107
2015	16 722	3 961	1 769	2 039	525	151	2	12 761	3 162	7 568	5 193
2016	16 731	4 800	2 260	2 281	656	257	2	11 931	3 611	7 073	4 858
2017	16 235	4 108	1 757	2 123	615	226	2	12 127	4 209	7 185	4 942
2018	12 684	3 511	1 603	1 741	469	167	-	9 173	2 076	5 236	3 937

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 2 Familieinnvandring etter type og referansepersonens innvandringsbakgrunn. Kvinner. 1990-2018. Absolutte tall

	Familieetablering og referansepersonens innvandringsbakgrunn					Gjenforening og alder på familieinnvandrerer				
	Familieinnvandring i alt	Familieetablering i alt	Øvrig befolkning	Innvandrere	Herav: familieetablering til flyktning	Norsk-fødte med innvandrerforeldre	Gjenforening i alt	Herav: familiegjenforening til flyktning	Familieinnvandrerer 17 år og yngre	Familieinnvandrerer 18 år og eldre
I alt, 1990-2018	206 918	78 162	42 193	33 942	14 312	1 871	128 756	28 612	60 267	68 489
1990	2 962	1 141	668	472	165	1	1 821	424	882	939
1991	2 748	1 106	636	468	201	2	1 642	344	754	888
1992	3 170	1 391	762	626	288	3	1 779	355	804	975
1993	3 059	1 292	719	569	296	4	1 767	356	832	935
1994	2 823	1 517	768	741	403	8	1 306	236	596	710
1995	2 944	1 577	784	781	402	12	1 367	241	620	747
1996	3 168	1 605	782	807	436	16	1 563	308	672	891
1997	3 880	1 919	947	947	567	25	1 961	437	843	1 118
1998	4 422	2 190	1 049	1 095	612	46	2 232	551	988	1 244
1999	4 830	2 334	1 296	988	543	50	2 496	999	1 111	1 385
2000	4 909	2 373	1 484	840	459	49	2 536	1 092	1 221	1 315
2001	5 450	2 749	1 766	922	525	61	2 701	1 078	1 276	1 425
2002	8 246	3 573	2 128	1 364	803	80	4 673	2 683	2 331	2 342
2003	6 069	3 239	2 111	1 030	597	98	2 830	1 357	1 465	1 365
2004	6 075	3 448	2 145	1 184	699	117	2 627	794	1 326	1 301
2005	6 904	3 495	2 170	1 217	678	100	3 409	1 058	1 759	1 650
2006	7 523	3 304	2 021	1 187	638	91	4 219	1 009	2 041	2 178
2007	9 358	3 321	2 031	1 208	595	68	6 037	779	2 768	3 269
2008	11 606	3 752	2 173	1 464	760	100	7 854	1 058	3 476	4 378
2009	9 877	3 101	1 547	1 432	517	101	6 776	1 173	3 063	3 713
2010	10 042	2 914	1 406	1 414	451	79	7 128	803	3 305	3 823
2011	10 905	3 602	1 841	1 670	568	79	7 303	776	3 425	3 878
2012	12 075	3 730	1 816	1 776	520	96	8 345	1 184	3 944	4 401
2013	11 583	3 376	1 601	1 676	407	88	8 207	920	3 771	4 436
2014	10 898	3 060	1 246	1 723	429	86	7 838	849	3 666	4 172
2015	11 118	3 193	1 536	1 584	394	71	7 925	1 772	3 809	4 116
2016	11 092	3 785	1 912	1 745	509	126	7 307	2 160	3 437	3 870
2017	10 722	3 272	1 483	1 665	481	123	7 450	2 566	3 567	3 883
2018	8 460	2 803	1 365	1 347	369	91	5 657	1 250	2 515	3 142

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 3 Familieinnvandring etter type og referansepersonens innvandringsbakgrunn. Menn. 1990-2018. Absolutte tall

	Familieetablering og referansepersonens innvandringsbakgrunn					Gjenforening og alder på familieinnvandrer				
	Familieinnvandring i alt	Familieetablering i alt	Øvrig befolkning	Innvandrere	Herav: familieetablering til flyktning	Norskfødte med innvandrereforeldre	Gjenforening i alt	Herav: familie-gjenforening til flyktning	Familieinnvandrerer 17 år og yngre	Familieinnvandrerer 18 år og eldre
I alt, 1990-2018	105 772	26 222	13 568	10 493	3 650	2 086	79 550	20 594	63 373	16 177
1990	1 606	496	373	122	14	1	1 110	184	897	213
1991	1 643	596	462	132	20	2	1 047	169	789	258
1992	1 726	635	490	138	26	7	1 091	197	865	226
1993	1 709	628	469	148	28	11	1 081	225	877	204
1994	1 419	596	413	169	23	14	823	133	653	170
1995	1 391	615	387	206	42	22	776	137	582	194
1996	1 454	589	390	163	32	36	865	226	671	194
1997	1 992	827	524	246	55	57	1 165	300	870	295
1998	2 361	967	599	303	95	65	1 394	432	1 038	356
1999	2 652	994	573	343	118	78	1 658	715	1 287	371
2000	2 701	1 007	620	302	129	85	1 694	765	1 325	369
2001	2 939	1 150	662	389	185	99	1 789	831	1 387	402
2002	4 606	1 341	747	499	243	95	3 265	1 989	2 570	695
2003	3 159	1 203	679	414	196	109	1 956	968	1 524	432
2004	3 173	1 391	785	496	224	105	1 782	509	1 355	427
2005	3 555	1 238	622	486	220	126	2 317	746	1 873	444
2006	3 823	1 199	639	461	190	94	2 624	716	2 144	480
2007	4 414	1 059	523	440	178	87	3 355	592	2 849	506
2008	5 321	1 078	474	505	224	96	4 243	825	3 580	663
2009	5 421	1 030	387	523	176	114	4 391	827	3 355	1 036
2010	4 973	675	276	334	110	58	4 298	670	3 525	773
2011	5 367	956	374	492	147	80	4 411	611	3 585	826
2012	6 057	971	417	447	168	92	5 086	970	4 252	834
2013	5 864	822	312	427	138	75	5 042	827	4 087	955
2014	5 466	832	278	465	157	88	4 634	720	3 699	935
2015	5 604	768	233	455	131	80	4 836	1 390	3 759	1 077
2016	5 639	1 015	348	536	147	131	4 624	1 451	3 636	988
2017	5 513	836	274	458	134	103	4 677	1 643	3 618	1 059
2018	4 224	708	238	394	100	76	3 516	826	2 721	795

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 4 Familieinnvandring til innvandrere, etter referansepersonens innvandringsgrunn og familieinnvandrersens kjønn. 1990-2015. Absolutte tall

	I alt			Arbeid			Familie			Flukt			Utdanning			Annet			Uoppgift		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt, 1990-2015	192 862	66 040	126 822	55 119	13 127	41 992	52 223	22 721	29 502	468	916	42 552	8 070	2 903	5 167	884	393	491	10 098	2 980	7 118
1990	2 975	1 062	1 913	367	79	288	1 742	765	977	747	183	564	96	28	68	18	5	13	5	2	3
1991	2 900	998	1 902	390	57	333	1 739	751	988	690	166	524	61	16	45	17	6	11	3	2	1
1992	3 267	1 104	2 163	417	55	362	1 941	816	1 125	819	202	617	80	29	51	8	2	6	2	-	2
1993	3 254	1 114	2 140	374	69	305	1 928	786	1 142	868	236	632	75	17	58	9	6	3	-	-	-
1994	2 783	904	1 879	384	85	299	1 516	636	880	755	140	615	112	38	74	15	4	11	1	1	-
1995	2 825	872	1 953	423	87	336	1 478	589	889	801	169	632	105	20	85	16	7	9	2	-	2
1996	3 126	940	2 186	525	124	401	1 495	526	969	991	252	739	91	29	62	20	9	11	4	-	4
1997	3 981	1 287	2 694	688	187	501	1 782	692	1 090	1 330	348	982	148	49	99	25	10	15	8	1	7
1998	4 658	1 543	3 115	1 012	290	722	1 753	685	1 068	1 655	506	1 149	195	47	148	36	14	22	7	1	6
1999	5 166	1 873	3 293	808	230	578	1 766	746	1 020	2 334	809	1 525	221	70	151	30	15	15	7	3	4
2000	5 062	1 870	3 192	770	236	534	1 592	650	942	2 398	867	1 531	263	98	165	30	18	12	9	1	8
2001	5 516	2 081	3 435	933	253	680	1 708	754	954	2 568	979	1 589	263	74	189	40	20	20	4	1	3
2002	9 447	3 651	5 796	1 088	340	748	2 358	1 011	1 347	5 649	2 200	3 449	300	82	218	46	15	31	6	3	3
2003	5 981	2 283	3 698	932	305	627	1 794	770	1 024	3 022	1 124	1 898	207	75	132	24	8	16	2	1	1
2004	5 870	2 180	3 690	1 174	352	822	2 253	1 037	1 216	2 149	708	1 441	252	70	182	40	12	28	2	1	1
2005	7 240	2 723	4 517	1 656	468	1 188	2 507	1 163	1 344	2 691	962	1 729	347	116	231	37	13	24	2	1	1
2006	8 289	3 011	5 278	2 439	586	1 853	2 925	1 369	1 556	2 549	903	1 646	341	139	202	31	11	20	4	3	1
2007	10 822	3 711	7 111	4 332	945	3 387	3 933	1 832	2 101	2 144	770	1 374	371	144	227	40	18	22	2	2	-
2008	13 763	4 648	9 115	5 871	1 227	4 644	4 548	2 195	2 353	2 867	1 049	1 818	424	158	266	39	14	25	14	5	9
2009	10 810	3 914	6 896	5 739	1 852	3 887	1 542	746	796	2 693	1 003	1 690	338	147	191	32	19	13	466	147	319
2010	7 376	2 125	5 251	3 549	684	2 865	1 162	466	696	2 034	780	1 254	277	108	169	10	4	6	344	83	261
2011	6 100	2 096	4 004	1 984	546	1 438	1 285	552	733	2 102	758	1 344	321	122	199	24	9	15	384	109	275
2012	7 429	2 586	4 843	2 451	619	1 832	1 386	607	779	2 842	1 138	1 704	391	142	249	30	12	18	329	68	261
2013	6 894	2 413	4 481	2 687	701	1 986	1 175	499	676	2 292	965	1 327	400	146	254	56	35	21	284	67	217
2014	8 695	2 431	6 264	4 751	863	3 888	990	411	579	2 155	877	1 278	486	190	296	61	33	28	252	57	195
2015	9 783	3 112	6 671	4 154	824	3 330	1 089	468	621	3 687	1 521	2 166	556	227	329	49	25	24	248	47	201
2016	10 347	3 432	6 915	1 909	392	1 517	1 123	456	667	4 267	1 598	2 669	489	180	309	45	20	25	2514	786	1728
2017	10 704	3 552	7 152	1 728	335	1 393	936	387	549	4 824	1 777	3 047	448	169	279	41	19	22	2727	865	1862
2018	7 799	2 524	5 275	1 584	336	1 248	777	356	421	2 545	926	1 619	412	173	239	15	10	5	2466	723	1743

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 5 Familieetableringer 1990-2018, etter referansepersonens innvandringsbakgrunn og kjønn. Absolutte tall

	I alt	Innvandrere		Øvrig befolkning		Norskfødte med innvandrerforeldre	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I alt, 1990-2018	104 384	33 942	10 493	42 193	13 568	1 871	2 086
1990	1 637	472	122	668	373	1	1
1991	1 702	468	132	636	462	2	2
1992	2 026	626	138	762	490	3	7
1993	1 920	569	148	719	469	4	11
1994	2 113	741	169	768	413	8	14
1995	2 192	781	206	784	387	12	22
1996	2 194	807	163	782	390	16	36
1997	2 746	947	246	947	524	25	57
1998	3 157	1 095	303	1 049	599	46	65
1999	3 328	988	343	1 296	573	50	78
2000	3 380	840	302	1 484	620	49	85
2001	3 899	922	389	1 766	662	61	99
2002	4 914	1 364	499	2 128	747	80	95
2003	4 442	1 030	414	2 111	679	98	109
2004	4 839	1 184	496	2 145	785	117	105
2005	4 733	1 217	486	2 170	622	100	126
2006	4 503	1 187	461	2 021	639	91	94
2007	4 380	1 208	440	2 031	523	68	87
2008	4 830	1 464	505	2 173	474	100	96
2009	4 131	1 432	523	1 547	387	101	114
2010	3 589	1 414	334	1 406	276	79	58
2011	4 558	1 670	492	1 841	374	79	80
2012	4 701	1 776	447	1 816	417	96	92
2013	4 198	1 676	427	1 601	312	88	75
2014	3 892	1 723	465	1 246	278	86	88
2015	3 961	1 584	455	1 536	233	71	80
2016	4 800	1 745	536	1 912	348	126	131
2017	4 108	1 665	458	1 483	274	123	103
2018	3 511	1 347	394	1 365	238	91	76

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell A 6 Norskfødte med innvandrereforeldre med bakgrunn fra utvalgte land. Alle i Norge. 21-23 år. 1998-2018. Andel som er registrert gift. Absolutte tall og prosent

	Alle			Alle norskfødte med innvandrereforeldre			Tyrkia			Pakistan		
	I alt	Gift	Andel gift	I alt	Gift	Andel gift	I alt	Gift	Andel gift	I alt	Gift	Andel gift
1998	175 891	8 872	5,0	996	183	18,4	40	14	35,0	455	129	28,4
1999	168 375	8 440	5,0	1 287	251	19,5	76	26	34,2	638	176	27,6
2000	164 914	8 322	5,0	1 519	278	18,3	100	39	39,0	753	188	25,0
2001	163 841	8 685	5,3	1 727	307	17,8	120	51	42,5	803	194	24,2
2002	164 506	8 473	5,2	1 912	295	15,4	147	65	44,2	791	172	21,7
2003	164 547	8 670	5,3	2 118	330	15,6	188	77	41,0	803	177	22,0
2004	164 626	8 556	5,2	2 269	342	15,1	221	84	38,0	845	179	21,2
2005	164 050	8 285	5,1	2 406	358	14,9	244	94	38,5	917	180	19,6
2006	164 529	7 771	4,7	2 524	348	13,8	234	98	41,9	958	177	18,5
2007	165 410	7 065	4,3	2 668	302	11,3	248	89	35,9	1 005	147	14,6
2008	169 658	7 065	4,2	2 870	280	9,8	257	61	23,7	1 087	153	14,1
2009	175 173	7 162	4,1	3 185	291	9,1	294	61	20,7	1 179	157	13,3
2010	182 383	7 079	3,9	3 803	284	7,5	334	58	17,4	1 271	147	11,6
2011	190 974	7 100	3,7	4 493	263	5,9	393	69	17,6	1 360	120	8,8
2012	199 858	6 961	3,5	5 216	295	5,7	486	92	18,9	1 390	113	8,1
2013	204 663	6 848	3,3	5 731	305	5,3	521	91	17,5	1 433	112	7,8
2014	206 566	6 356	3,1	6 231	313	5,0	536	88	16,4	1 412	112	7,9
2015	205 828	5 654	2,7	6 735	306	4,5	534	70	13,1	1442	103	7,1
2016	204 535	5 064	2,5	7 296	285	3,9	564	57	10,1	1417	79	5,6
2017	204 636	4 786	2,3	7 864	287	3,6	571	62	10,9	1412	91	6,4
2018	205 681	4 376	2,1	8 291	244	2,9	593	49	8,3	1398	91	6,5

Vedlegg B: Tabell

Tabell B 1 Observert gjennomsnittsalder ved giftermålet for ikke tidligere gifte, etter kjønn og år

	Menn	Kvinner
	Observert gjennomsnittsalder for ikke tidligere gifte	Observert gjennomsnittsalder for ikke tidligere gifte
1974	25,3	22,8
1975	25,3	22,9
1976	25,5	22,9
1977	25,7	23,1
1978	25,9	23,2
1979	26,1	23,6
1980	26,2	23,6
1981	26,3	23,7
1982	26,5	24,0
1983	26,8	24,3
1984	27,0	24,4
1985	27,5	24,9
1986	27,5	24,9
1987	27,9	25,3
1988	28,1	25,5
1989	28,3	25,8
1990	28,8	26,2
1991	29,0	26,4
1992	29,2	26,6
1993	29,4	26,9
1994	29,8	27,2
1995	30,0	27,6
1996	30,5	28,0
1997	30,6	28,3
1998	31,1	28,6
1999	31,6	28,9
2000	31,8	29,2
2001	32,0	29,3
2002	32,2	29,5
2003	32,5	29,7
2004	32,9	30,0
2005	33,2	30,4
2006	33,4	30,6
2007	33,7	30,8
2008	34,1	31,2
2009	33,8	31,0
2010	33,8	30,9
2011	34,0	31,1
2012	34,1	31,3
2013	34,2	31,4
2014	34,3	31,6
2015	34,4	31,8
2016	34,6	31,9
2017	34,9	32,3
2018	35,0	32,5

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figurregister

Figur 2.1.	Antall innvandringer etter innvandringsgrunn og innvandringsår	10
Figur 2.2	Innvandring av ikke-nordiske borgere, etter innvandringsgrunn, familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018. Prosent	11
Figur 2.3	Andel bosatte etter innvandringsgrunn og år	13
Figur 2.4	Andel bosatte blant familieinnvandrere og år. 1990-2018.....	14
Figur 2.5	Antall familieinnvandringer av ikke-nordiske borgere, etter familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn.....	15
Figur 2.6	Antall familieinnvandringer etter referansepersonens innvandringsgrunn. Referansepersonen er innvandrer	17
Figur 2.7	Antall familieinnvandringer etter kjønn og familieinnvandringstype.....	18
Figur 2.8	Antall familieinnvandringer, etter familieinnvandringstype og statsborgerskap og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018.....	19
Figur 2.9	Antall innvandringer av polske statsborgere etter innvandringsgrunn.....	20
Figur 2.10	Antall familieinnvandringer av polske statsborgere etter familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn.....	21
Figur 2.11	Antall familieinnvandringer av thailandske statsborgere, etter familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn 1990-2018.....	21
Figur 2.12	Antall innvandringer av somaliske statsborgere, etter innvandringsgrunn	22
Figur 2.13	Antall familieinnvandringer av somaliske statsborgere, etter familieinnvandringstype	23
Figur 2.14	Antall innvandringer av pakistanske statsborgere, etter innvandringsgrunn ..	24
Figur 2.15	Antall familieinnvandringer av pakistanske statsborgere, etter familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn.....	25
Figur 2.16	Antall familieetableringer etter referansepersonens innvandringsbakgrunn og innvanderers kjønn. 1990-2018	27
Figur 2.17	Antall familieetableringer, etter familieetablerers kjønn og referansepersonens innvandringsbakgrunn	28
Figur 2.18	Antall familieetableringer til menn uten innvandrerbakgrunn, etter familieinnvanderers statsborgerskap. Fem største grupper	29
Figur 2.19	Antall familieetableringer til kvinner uten innvandrerbakgrunn, etter familieinnvanderers statsborgerskap. Fem største grupper	30
Figur 2.20	Antall familieetableringer, etter familieinnvanderers kjønn og referansepersonens innvandringskategori. Referansepersonen er 18-23 år .	31
Figur 2.21	Antall familieetableringer til norskfødte med innvandrerforeldre, i alderen 18-23 år. Høyre akse viser andel familieetableringer i forhold til antall ugifte. Venstre akse viser antall ugifte norskfødte med innvandrerforeldre 18-23 år	32
Figur 2.22	Antall familieetableringer av pakistanske statsborgere, etter familieinnvanderers innvandringsår og referansepersonens innvandringsbakgrunn. Referansepersonen er 18-23 år.....	33
Figur 2.23	Antall familieetableringer til norskfødte med to pakistanskfødte foreldre, i alderen 18-23 år. Venstre akse viser antall ugifte norskfødte med to pakistanskfødte foreldre. Høyre akse viser andel familieetableringer i forhold til antall ugifte	34
Figur 2.24	Antall familieetableringer av tyrkiske statsborgere, etter familieinnvanderers innvandringsår og referansepersonens innvandringsbakgrunn. Referansepersonen er 18-23 år.....	35
Figur 2.25	Antall familieetableringer til norskfødte med to tyrkiskfødte foreldre i alderen 18-23 år. Venstre akse viser antall ugifte norskfødte med to tyrkiskfødte foreldre i alderen 18-23 år. Høyre akse viser prosentandel familieetableringer i forhold til antall ugifte	36
Figur 3.1.	Andel norskfødte med innvandrerforeldre 21-23 år som var registrert gift, etter landbakgrunn, samt alle i Norge	40
Figur 3.2.	Andel norskfødte med innvandrerforeldre 21-23 år som var registrert gift, etter kjønn og landbakgrunn	41
Figur 4.1	Vigsler blant innvandrere fra Norden og Vest-Europa, etter kjønn og landbakgrunn	46
Figur 4.2	Vigsler blant innvandrere fra Øst-Europa, etter kjønn og landbakgrunn	47
Figur 4.3	Vigsler blant innvandrere fra Thailand og Filippinene, etter kjønn og landbakgrunn	48
Figur 4.4	Vigsler blant innvandrere fra Irak og Iran, etter kjønn og landbakgrunn	49
Figur 4.5	Vigsler blant innvandrere fra Somalia og Pakistan, etter kjønn og landbakgrunn	50

Tabellregister

Tabell 2.1	Antall familieinnvandringer av polske statsborgere etter kjønn, familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018.....	20
Tabell 2.2	Antall familieinnvandringer av pakistanske statsborgere etter kjønn, familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018.....	24
Tabell 2.3	Antall familieinnvandringer av syriske statsborgere etter kjønn, familieinnvandringstype og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018.....	26
Tabell 2.4	Antall familieetableringer, etter familieinnvandrers statsborgerskap og kjønn, og referansepersonens innvandringsbakgrunn. Referansepersonen er 18-23 år. 1990-2018	32
Tabell 3.1	Norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn og alder. 25 største grupper. 1. januar 2019.....	39
Tabell 3.2	Andel gifte blant de 8 største gruppene norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen fordelt etter aldersgrupper per 1.1.2019.....	42
Tabell 4.1	Ekteskap inngått av norskfødte menn og kvinner med innvandrerforeldre og partners innvandringskategori, antall, 2014-2018	52
Tabell A 1	Familieinnvandring etter type og referansepersonens innvandringsbakgrunn. 1990-2018. Absolutte tall	58
Tabell A 2	Familieinnvandring etter type og referansepersonens innvandringsbakgrunn. Kvinner. 1990-2018. Absolutte tall	59
Tabell A 3	Familieinnvandring etter type og referansepersonens innvandringsbakgrunn. Menn. 1990-2018. Absolutte tall	60
Tabell A 4	Familieinnvandringer til innvandrere, etter referansepersonens innvandringsgrunn og familieinnvandrers kjønn. 1990-2015. Absolutte tall	61
Tabell A 5	Familieetableringer 1990-2018, etter referansepersonens innvandringsbakgrunn og kjønn. Absolutte tall	62
Tabell A 6	Norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn fra utvalgte land. Alle i Norge. 21-23 år. 1998-2018. Andel som er registrert gift. Absolutte tall og prosent.....	63
Tabell B 1	Gjennomsnittsalder ved giftermålet, etter år, statistikkvariabel, kjønn og observasjon	64

© Statistisk sentralbyrå, 2020

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-587-1062-9 (trykt)

ISBN 978-82-587-1063-6(elektronisk)

ISSN 0806-2056